

T.C. ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MERSİN – ADANA PLANLAMA BÖLGESİ

1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI
REVİZYONU
(*MERSİN İLİ*)

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. AMAÇ -KAPSAM	2
2.1. Planın Amacı.....	2
2.2. Planın Kapsamı	2
3. PLANLAMA YAKLAŞIMI	3
3.1. Vizyon	5
3.2. Planlama İlkeleri	5
3.3. Planlama Hedefleri	6
4. PLAN KARARLARI	7
4.1. Kentsel Kademelenme, Makroform İlişkisi.....	7
4.1.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi	8
4.1.2. Orta Mersin Planlama Alt Bölgesi.....	9
4.1.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi.....	10
4.1.4. Kırsal Yerleşme Merkezleri	10
4.2. Nüfus	12
4.3. Sektörel Dağılım ve İstihdam.....	13
4.3.1. Tarım - Hayvancılık ve Ormancılık Sektörü.....	15
4.3.2. Sanayi Sektörü.....	16
4.3.3. Hizmetler Sektörü.....	20
4.4. Ulaşım.....	22
4.4.1. Karayolları	23
4.4.2. Demiryolu	27
4.4.3. Havayolu.....	28
4.4.4. Denizyolu.....	28
4.5. Arazi Kullanım Kararları	30
4.5.1. Yerleşme Alanlarına Yönelik Kararlar	30
4.5.2. Çalışma Alanlarına Yönelik Kararlar.....	32
4.5.3. Turizm Alanlarına Yönelik Kararlar	37
4.5.4. Donatı Alanlarına Yönelik Kararlar	45
4.5.5. Tarımsal Arazi Kullanımları.....	46
4.5.6. Diğer Arazi Kullanım Alanları.....	47
4.5.7. Sit ve Korunacak Alanlar.....	48
4.5.8. Altyapıya İlişkin Kararlar.....	50

5. İLÇELERE GÖRE PLAN KARARLARI.....	51
5.1. Nüfus	51
5.1.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi - Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli ve Çamlıyayla İlçeleri.....	51
5.1.2. Mersin-Geçiş Planlama Alt Bölgesi -Silifke, Mut, Erdemli İlçeleri.....	54
5.1.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi - Anamur, Aydınçık, Bozyazı, Gülnar İlçeleri	55
5.2. Sektörel Dağılım ve İstihdam	57
5.2.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi - Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli ve Çamlıyayla İlçeleri.....	57
5.2.2. Mersin-Geçiş Planlama Alt Bölgesi -Silifke, Mut, Erdemli İlçeleri.....	59
5.2.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi - Anamur, Aydınçık, Bozyazı, Gülnar İlçeleri	61
5.3. Arazi Kullanım Kararları	62
5.3.1. Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu Arazi Kullanım Dağılımı.....	62
5.3.2. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	64
5.3.3. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı	78
5.3.4. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	86

TABLO DİZİNİ

Tablo 1. Mersin İli ve İlçeleri İçin Projeksiyon Nüfus Değerleri	12
Tablo 2. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Hedef Nüfus Değerleri.....	13
Tablo 3. Mersin'in Yıllara Göre Nüfus ve İşgücü Dağılımı.....	14
Tablo 4. 2000 TÜİK ve 2035 yılı Mersin İli Sektörel Dağılım Değerleri	14
Tablo 5. Mersin İlçeler Bazında 2035 yılı Sektörel Dağılım Kararları.....	15
Tablo 6. Plan Dönemi Sanayi Alanlarının İlçelere Dağılımı	17
Tablo 7. Organize Sanayi Bölgelerinin İlçelere Göre Dağılımı	17
Tablo 8. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı.....	18
Tablo 9. Enerji Üretim Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı	19
Tablo 10. İl Bütününde Sanayi Alanlarının Dağılımı	20
Tablo 11. Mersin İl Bütünü Kapsamında Hizmetler Sektörünün Dağılımı	21
Tablo 12. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri	52
Tablo 13. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri	54
Tablo 14. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri.....	56
Tablo 15. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035).....	58
Tablo 16. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035).....	60
Tablo 17. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035)	61
Tablo 18. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Arazi Kullanım Dağılımı.....	63
Tablo 19. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	65
Tablo 20. Tarsus İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	67
Tablo 21. Akdeniz İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	69
Tablo 22. Toroslar İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	71
Tablo 23. Yenişehir İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	73
Tablo 24. Mezitli İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	75
Tablo 25. Çamlıyayla İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	77
Tablo 26. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı	79
Tablo 27. Erdemli İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	81
Tablo 28. Mut İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	83
Tablo 29. Silifke İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	85
Tablo 30. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı.....	87
Tablo 31. Anamur İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	89
Tablo 32. Aydınçık İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	91
Tablo 33. Bozyazı İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	93
Tablo 34. Gülnar İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı	95

ŞEKİL DİZİNİ

Şekil 1. Sürdürülebilirlik Şeması	3
Şekil 2. Mersin İli Alt Bölgeleri.....	8
Şekil 3. Mersin İli Kırsal Yerleşim Merkezleri.....	11
Şekil 4. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Ana Ulaşım Kurgusu.....	23
Şekil 5. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Ulaşım Kararları (Karayolu Ulaşımı).....	27
Şekil 6. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Ulaşım Kararları (Demiryolu, Denizyolu ve Havayolu Ulaşımı). 30	
Şekil 7. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Sanayi ve Depolama Bölgeleri	33
Şekil 8. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Tarım Alanları	34
Şekil 9. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Hayvancılık Alanları	34
Şekil 10. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Sanayi Bölgeleri	35
Şekil 11. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Lojistik Bölgelerin Konumları	36
Şekil 12. Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Yer Alan Alternatif Turizm Faaliyetleri ve Konumları	44
Şekil 13. Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Yer Alan Koruma Statüsüne Sahip Alanlar	50

1. GİRİŞ

Mersin; Akdeniz Bölgesi ve TR62 Bölgesi içerisinde, Türkiye'nin önde gelen metropol niteliğine sahip kentlerine alternatif olarak gelişen bir ilimizdir. Stratejik konumu, coğrafi, tarihsel, kültürel değerleri ve özgün dinamikleriyle öne çıkan Mersin; Akdeniz'i İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu ve hatta Doğu Anadolu bölgelerine bağlayan ve mütevazı ancak güçlü kimliği ile tipik bir Akdeniz yerleşmesidir. Antik çağa kadar dayanan kökleriyle Kilikya olarak anılan bölge; tarihe yaptığı tanıklığı günümüze de muhteşem bir zenginlikle taşımaktadır. Mersin ilinin cömert toprakları, tarihin güçlü izi ve coğrafyanın renkli çeşitliliğini kucaklamaktadır. Barındırdığı nüfusun sosyo-kültürel yapısı ise, yayıldığı coğrafyanın da teşvikiyle, oldukça renkli bir profile sahiptir. Ayrıca bu yapı ile ulusal olduğu kadar uluslararası ölçekte de öne çıkan bir kenttir. Diğer taraftan, böylesine önemli unsurları bünyesinde barındıran il, hem sosyo-ekonomik hem de fiziki mekânda yansımaları izlenen birdizi problemi de yaşamaktadır.

2009 yılından bugüne Mersin İli ile ilgili olarak iki adet üst ölçekli plan kurgulanmıştır. Bunlardan birincisi 03/09/2009 tarihinde mülga Çevre ve Orman Bakanlığınca onaylanan "Mersin-Karaman 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı"dır. Söz konusu plana "İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması-Düzyey 2" bölgeleme kriterlerine uymadığı gerekçesiyle, 2013 yılında mahkemece iptal kararı verilmesinin ardından, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması Düzyey-2 bölge sınırları dikkate alınarak; "Mersin-Karaman Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı" ve Adana İl Özel İdaresince onaylanan "Adana İli 1/100.000 Çevre Düzeni Planı" yerine Mersin ve Adana İllerini kapsayan "Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı", 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 16/09/2013 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

2012 yılında yürürlüğe giren 6360 sayılı "14 İlde Büyükşehir Belediyesi ve 27 İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırları olmuştur. Bu kapsamda, 30/03/2014 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerin ardından uygulamaya giren 6360 sayılı Kanun ile Mersin Büyükşehir Belediyesinin sınırları il mülki sınırları olarak; köylerin idari statüsü değişmiş, böylelikle Mersin İlinde mahalle sayısı 804'e yükselmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediyesinin hizmet sınırlarının genişlemesi ile 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın yerleşme alanları, çalışma alanları, teknik-sosyal donatı alanları vb. konularda yeniden ele alınması gerekliliğini doğurmuş, süreç içerisinde Mersin İlinde öne çıkan sektörlerin yeniden değerlendirilmesi, sektörel yatırımların mekânsal karşılıklarının yeniden düzenlenebilmesi, yeni stratejilere, gelişim ve büyüme politikalarına ihtiyaç

duyulması nedeniyle, Mersin Büyükşehir Belediyesince tarafından, 644 sayılı KHK'nın 7. maddesi üçüncü fıkrası ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 (c) maddesi uyarınca, büyükşehir belediyesi sınırları baz alınarak (il sınırı) "Mersin İli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı" yapımı çalışmalarına başlanmıştır.

Bu kapsamda, büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde yürütülen 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı çalışması ile birlikte, idari sınırlardaki bu değişim nedeniyle de yeniden tasarlanması gereken Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'ndaki Mersin İline ilişkin plan kararlarının, stratejik, sektörel ve fiziksel/mekansal bağlamda yeniden ele alınması ihtiyacı duyulmuştur.

2. AMAÇ - KAPSAM

2.1. Planın Amacı

"Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu" (Mersin İli) 2035 yılı hedef alınarak hazırlanmıştır. Bu plan çalışmasının temel çıkış noktası, ilin bugüne dek sergilemiş olduğu potansiyellerini ve dinamiklerini yeterince değerlendirememesi halinden hareketle kurgulanmıştır.

Bu nedendir ki plan ilin potansiyellerini optimum seviyede değerlendirecek bir kurgu taşımaktadır. Bu yaklaşımı şekillendiren öncelikli kabul ise, "sürdürülebilirlik" ilkesinin ve "koruma-kullanma" dengesinin gözetilmesi olmuştur.

Buradan hareketle planın amacı; Mersin'in tek bir ana sektör yönlendiriciliğinde gelişen bir kent olması yerine, hizmetler ve tarım sektörünün geliştiği bir hizmet metropolü olarak, özellikle lojistik ve ulaşım bağlantılarıyla güçlü bir destinasyon haline gelmesini sağlamaktır. Ayrıca; turizm ve özellikle de alternatif turizm başlığı altında gelişmesi öngörülen Mersin İl bütününde gerek kentsel karakterli, gerekse kırsal karakterli yerleşim alanlarının bütüncül bir yaklaşımla kurgulanmasını, planlanmasını ve gelişmesini olanaklı kılmaktır.

2.2. Planın Kapsamı

Yapılan Mersin İli Revizyonu Mersin İl mülki idare sınırlarına dayanmaktadır. Plan; bu alandaki son yasal düzenleme olan 6360 sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" uyarınca getirilmiş olan yeni yönetsel örgütlenme ve işleyişe göre Mersin İli mülki idare sınırlarının tamamını kapsayacak biçimde kurgulanmıştır. Bu plan Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde, Çevre Düzeni Planı'nın amacına ve vizyonuna yönelik planlama hedeflerini, alt ölçekli planlara esas oluşturacak genel mekânsal kararları, gelişme ve korumaya yönelik politikaları ve stratejileri kapsamaktadır.

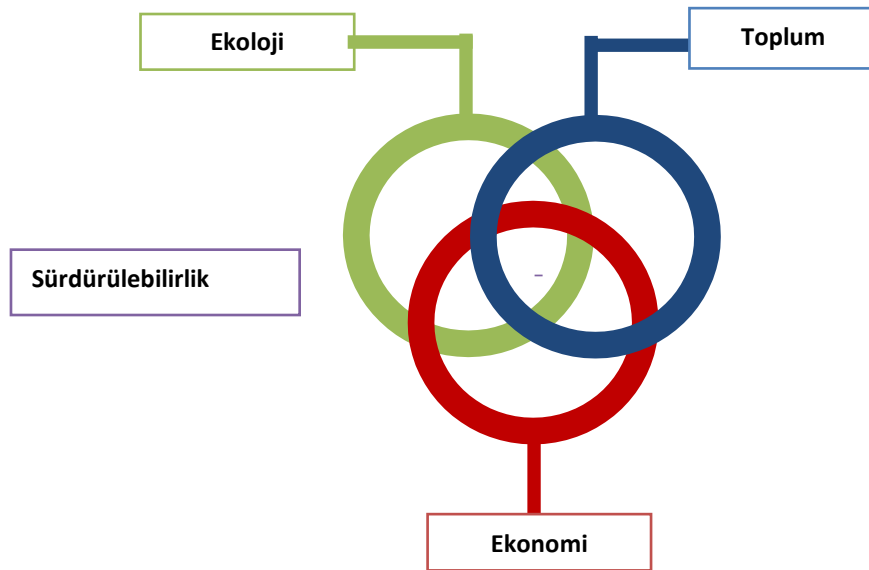
3. PLANLAMA YAKLAŞIMI

Mersin İli; coğrafya ve ulaşılabilirlik etkenlerinin yönlendiriciliğinde kıyıya paralel olarak lineer büyüyen, yoğunlaşan bir kenttir. İç ve yüksek kesimlere doğru genellikle azalan yerleşim lekeleri ve yoğunluk, kentin bugün ulaştığı morfolojik yapısının ana karakterini oluşturmaktadır. Özellikle dar kıyı ovaları boyunca denize paralel devam eden bu yapı, ikinci konut gelişiminin baskısıyla da perçinlenmiş ve kentin silüetini belirlemiştir.

Mersin'in ana gelişim odağının Akdeniz, Mezitli, Tarsus, Toroslar ve Yenişehir ilçelerinde yer alması, başka bir deyişle kentin ağırlık merkezinin doğuda bulunması, ekonomik ve sosyal açıdan kentin tamamında bütünleşmeyi de engelleyen bir yapı olarak ortaya çıkmaktadır. İlin ulaşılabilirlik kısıtları ve yerleşmeler arası uzaklıkların zorlaştırdığı ilişkiler ağı, yerleşim alanlarına hizmet götürülmesi adına da sorun yaratmaktadır. Giderek artan nüfusa karşılık dengeli ve istikrarlı bir büyümenin sağlanamadığı Mersin için bir yanda dengeli ve potansiyellerini değerlendiren kalkınma dinamikleri öngörülürken, diğer yanda da sürdürülebilirlik kavramı planın temel ilkesi olarak kabul edilmiş ve buna göre plan yapısı kurgulanmıştır.

Sürdürülebilir gelişme/kalkınma literatürde; günümüzün ihtiyaçlarının, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını sınırlamayacak, tehlikeye atmayacak ve onlara uyacak şekilde karşılanması şeklinde tanımlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik salt çevreyi koruma değil, çevreyle birlikte aynı zamanda bugün ve gelecekteki kuşaklar için ekonomik ve sosyal adaletin devamlılığı ile refahın eşit ve sürdürülebilir olmasını da kapsamaktadır. Bu revizyon çalışmasının öneri gelişme kurgusunda; doğal kaynaklar, ekonomik yapı ve sosyal yapı açısından taşıma kapasitesi sınırları içinde kalmak öncelikli bir gerekliliktir.

Şekil 1. Literatürden hareketle çalışma kapsamında benimsenen sürdürülebilirlik şeması

Planlama çalışmaları, il bütününe kapsayan bir sistematiikle ele alınmış, bölgenin kentsel ve kırsal yerleşme dinamikleri ve ilin içinde yer aldığı ulusal ve uluslararası bölge ilişkileri bağlamında öngörülerini ve kararları tanımlamıştır.

Onuncu Kalkınma Planı'nda, *“ülkemizin kalkınma yaklaşımının esaslarını gösteren planların uzun vadeli bakış açısıyla hazırlanması ve toplumun tüm kesimlerine yönelik hedef birliği ve bütüncül bir perspektif sağlaması, kalkınma sürecinin başarısı için önem taşımaktadır”* denilmektedir.

Bölgesel rekabetçilik anlayışı ile ilişkilendirilen sürdürülebilir kalkınma kavramının, Onuncu Kalkınma Planı'nda önemle vurgulanması, bölgesel kapasitenin geliştirilmesinin gerekliliğini ortaya koymuştur. Onuncu Kalkınma Planının etkin uygulanması amacıyla orta vadeli programlar (OVP), yıllık programlar, kurumsal stratejik planlar, bölgesel gelişme ve sektör esasından hareketle planlar arası kademeli birliktelik ve bütüncül planlama yaklaşımının gerekliliği bir kez daha öne çıkmaktadır. Mersin İl'inin içinde yer aldığı bölgeye ilişkin üst ölçekli plan kararları ve stratejik kabuller irdelenerek yeni plan kurgusu üst ölçekli kararların yönlendiriciliğinde tarif edilmiştir.

Türkiye'de bölgesel gelişme politikası; 2000'li yıllardan itibaren gelişmişlik farklarının azaltılması hedefiyle birlikte, bölgelerin rekabet gücünün artırılması, ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi hedeflerini de içerecek şekilde dönüşmektedir. Onuncu Kalkınma Planında, bölgesel gelişme politikalarıyla, bir taraftan bölgesel gelişmişlik farkları azaltılarak refahın ülke bütününe dengeli yayılması sağlanacak, diğer taraftan tüm bölgelerin potansiyeli değerlendirilip rekabet güçleri artırılarak ulusal büyümeye ve kalkınmaya katkıları en üst düzeye çıkarılacaktır.

Çukurova Bölge Planı'nın (2014-2023) Mersin İli için belirlemiş olduğu vizyon kısaca; *“Stratejik konumunu ve zengin kaynaklarını değere dönüştüren, Doğu Akdeniz'in lider bölgesi olmak”* şeklinde tanımlanabilir.

Planın stratejik hedefleri ise; *“uluslararası çekim merkezi ve üretim üssü olma, bölge içi gelişmişlik farklarını azaltma, sosyal uyum sorunlarını çözme, beşeri sermayeyi güçlendirme, yeşil büyüme ve çevre dostu üretim yapma, kentsel yaşam kalitesi yüksek cazip bir metropol oluşturmak”* olarak özetlenebilir.

Bununla birlikte, Çukurova Bölge Planı'nda, en az iktisadi kalkınma kadar sosyal ve sürdürülebilir kalkınmanın önemi de vurgulanmaktadır.

Bu üst kabulden hareketle bu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nun temel amacı; İlin potansiyellerini geliştirmek ve yönetmek adına dinamiklerin optimum düzeyde değerlendirilebilmesini hedefleyen yapılanmaya ulaşmak olarak özetlenebilir.

2000'li yıllar ile birlikte, Türkiye gündemine giren yenilik kavramı, bu dönemden sonra, kamu ve sivil toplum kuruluşları tarafından önerilen projelerde, TÜBİTAK'ın hazırladığı

Ulusal Yenilik Stratejisi'nde ve kalkınma planlarında sıklıkla yer almıştır (Mersin İnovasyon Stratejisi 2006-2016, 2008). Ancak, RIS-Mersin Projesi'ne kadar, yenilik kavramı genellikle ulusal politikalara konu olan bir kalkınma aracı olarak değerlendirilmiştir. Mersin kentinin ekonomik açıdan sahip olduğu önemli avantajlara karşın barındırdığı potansiyeli yeterince kullanamaması ve ekonomik gelişmenin istenilen seviyenin altında kalması, bölgesel yenilik stratejisi geliştirme çalışmalarının temel gerekçesi olmuştur. (RIS-Mersin Projesi ve Mersin Bölgesel Yenilik Stratejisi: Yenilik Üzerine Yerel Bir Değerlendirme RIS-Mersin and Mersin regional innovation strategy: A local evaluation of innovation Tolga Levent, Yasemin Sarıkaya Levent s:210-211). Bu bağlamda, önemli bir stratejiler demeti olarak Mersin'i 2006-2016 dönemi için şekillendirmeyi hedefleyen RiS Mersin; ekonomik kalkınmanın yerel paydaşların desteklenmesiyle elde edilmesi, bölgenin "yenilik" kapasitesinin ve kabiliyetinin artırılması ve arttırılan iş olanaklarının yansırı, yükseltilen ve geliştirilen yaşam kalitesi ile de "sürdürülebilir" ve "tercih edilir" bir bölge tarif etmiştir. Bu bağlamda, bugüne dek izlenen süreçte Mersin'in sahip olduğu potansiyelleri istenen düzeye eriştiremediği gözlenen Mersin'in önümüzdeki perspektifte taşıması hedeflenen kimlik ve gelişmişlik düzeyi Mersin'in taşıdığı potansiyeller bağlamında kurgulanmalı, beslenmeli ve değerlendirilmelidir.

3.1. Vizyon

Çevre Düzeni Planı Revizyonu; temel olarak yenilikçi bir bakış açısıyla ele alınan Mersin'i; üst ölçekli kabul ve ilkelerle uyumlu olarak sürdürülebilir gelişmenin temel alındığı bir alt bölge olarak kurgulamaktadır. Yenilikçi kararlar ve stratejilerle desteklenen bu bakış, mutlak "koruma – kullanma dengesi" kabulünden hareketle, turizm ve tarımın karşılıklı etkileşimiyle güçlenmesi ve bölgenin ulusal ve uluslararası ilişkilerini destekleyen lojistik üstler ve ulaşım kanallarıyla kullanılabilir bir destinasyon haline gelmesini sağlarken aynı zamanda eğitim başta olmak üzere, Teknoloji Araştırma Geliştirme Merkezleri, Teknopark ve Fuar alanlarıyla desteklenen kapsamlı bir sanayi gelişimi ile de yaratıcı bir üretim sürecinin dinamiklerini taşıması hedeflenmiştir. Uluslararası ve ulusal arenada önemli bir turizm bölgesi olarak alternatif turizm türlerinin geniş bir yelpazede kullanılması hedeflenen Mersin'in kendi potansiyellerini değerlendireceği ve geliştireceği kabul edilmiştir.

3.2. Planlama İlkeleri

Mersin'in mekânsal gelişmesi ve kalkınması planlanırken, sürdürülebilirlik kavramı, kentin ulusal/uluslararası ölçekteki rolü ve konumunun belirlenmesi, fizik mekândaki yapılaşmanın ve kalitenin arazi kullanımda yer alan işlevler ile örtüşmesi önemlidir. Buradan hareketle; sosyo-ekonomik ve fizik mekânın olumlu yönde yönlendirilmesine, ekolojik, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanmasına ve vizyonundan gelen unsurların yerleşmede karşılığını oluşturabilmek için Mersin'e ilişkin en uygun kentsel gelişme yaklaşımının kurgulanması önemlidir. Bu çerçevede, Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu ilkeleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Bunlar;

- Sürdürülebilirlik olgusu kapsamında koruma-kullanma dengesinin kurulması,
- Korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları, somut ve somut olmayan kültürel miras ve miras alanlarını, kültüre yönelik faaliyetleri, ulusal/uluslararası turizm, finans faaliyetlerine açık ve nitelikli girişimlerin kurgulanması,
- Eğitim ve ileri teknoloji atılımlarının Mersin için başat işlevlerden biri olarak hedeflenmesi,
- İl bütününde sosyo-ekonomik bütünleşmenin sağlanması,
- Toplumsal maliyetleri arttıran, çevre kirliliğine neden olan ve kentsel hizmetler ile toplumsal yaşam üzerinde baskı oluşturan tesis ve faaliyetlere çözüm üretilmesi,

3.3. Planlama Hedefleri

Planın vizyonuna ve amacına ulaşabilmek için belirlenen hedefler aşağıda sıralanmıştır. Bunlar;

- Mersin'in küresel, ulusal ve yerel düzeyde güçlenmesini sağlamak,
- Mersin'in ekonomik, sosyal, tarihi, kültürel, diplomatik, iletişim ve ulaşım bağlantılarını kuvvetlendirerek özellikle uluslararası lojistik bölgesel merkez olarak hizmet vermesini sağlamak,
- Mersin'in mekânsal gelişimini, ekolojik, ekonomik ve toplumsal sürdürülebilirlik olgusu kapsamında kurgulayarak kentsel işlevsel bütünleşmeyi sağlamak,
- İl bütününde kentsel ve kırsal karakterli bütün yerleşmelerin yaşam kalitesini yükselten stratejiler üretmek,
- Sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde koruma-kullanma dengesi gözetilmek suretiyle Mersin'deki sektörel potansiyelleri değerlendirmek, gelişim strateji ve hedeflerini yönlendirici ilke kararlarını almak,
- Doğal, tarihsel, sosyo- kültürel değerleri korumak ve sürdürülebilir araçlarla geliştirmek,
- Bölgenin büyüme ve gelişme potansiyelleri doğrultusunda, yerleşme ve ulaşım kademelenmesinde akılcı-dengeli bir ilişki kurgulamak ve geliştirmek,
- Çevre sorunları çerçevesinde, alıcı ortamlarda (su, toprak ve hava) etkisini giderek daha fazla belli eden kirlenmeyi önleyecek ilke ve kararlar geliştirmek,
- Afet risklerine karşı stratejiler ve mekânsal kararlar üretmek, kentsel dayanıklılık kapsamında gelişim stratejilerini kurgulamak,
- Süreç içinde hazırlanacak olan sektörel ve uzmanlık planlarına yol göstermek,

- Kararlarıyla ilçe belediyelerinin planlama uygulamalarına rehberlik etmek ve bu planlar arasında bir bütünlük temin etmektir.

4. PLAN KARARLARI

4.1. Kentsel Kademelenme, Makroform İlişkisi

Yerleşmeler kademelenmesi planlama alanında yer alan farklı nitelik ve nicelikte tüm yerleşmelerin hem bütün alan içerisinde üstlendikleri rolleri hem yerleşmelerin birbirleriyle olan ilişki-etkileşim düzeylerini belirlemek açısından yol göstericidir. Bu anlamda yerleşmelerin sahip oldukları potansiyeller, sundukları mal ve hizmetlerin çeşitliliği, niteliği yerleşmelerin alan, nüfus büyüklüğü, ekonomik yapı (sektörel profiller, işgücü/ istihdam vb.) ve etki alanları (hinterland) kademelenmeyi belirleyen ölçütlerdir.

Yukarıda sözü edilen kademelenme ölçütlerinin yanı sıra ilin çeşitlilik sunan coğrafi yapısı; arkeolojik, doğal, kentsel sit alanları, korunması gereken alanları, havza alanları, doğal plaj alanları, turizm potansiyelleri gibi faktörler kademelenmeyi belirleyen diğer ölçütlerdir.

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu kapsamında, yerleşmelerin fizik-mekân ilişkileri, konum ve ulaşım ilişkileri, demografik, ekonomik yapı ve erişilebilirlik düzeyleri değerlendirilerek Mersin İl bütünü üç alt bölgede ve 6 kademe derecesinde kurgulanmıştır¹.

Bu alt bölgeler; temelde doğal ve yapay eşikler ile sosyal ve ekonomik yapı ışığında farklı gelişme eğiliminin gözlemlendiği alanlardır. Demografik yapı, işgücü yapısı ve sektörel dağılım, kentsel ve kırsal kullanım alanları ile bunların etkileşim alanlarını sektörel açıdan farklı gelişme potansiyeline sahip alanları ve/veya sahip olduğu ekolojik değerler açısından korunması ve geliştirilmesi için benzer kararların geliştirilmesi gerekli alanları kapsayan bu alt bölgeler ilin doğusundan batısına doğru sosyo-ekonomik açıdan, kentsel alandan kırsal karakterli alana doğru geçiş niteliği göstermekte olup, alt bölge içinde ve İl kapsamında üstlendikleri roller itibariyle farklı kademe derecelerine ayrılırken, kademe derecesi giderek azalan bir sistematik içerisinde ele alınmıştır.

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Mersin İlinde tanımlanmış olan alt bölgeler ilin doğusundan batısına sırasıyla şöyledir:

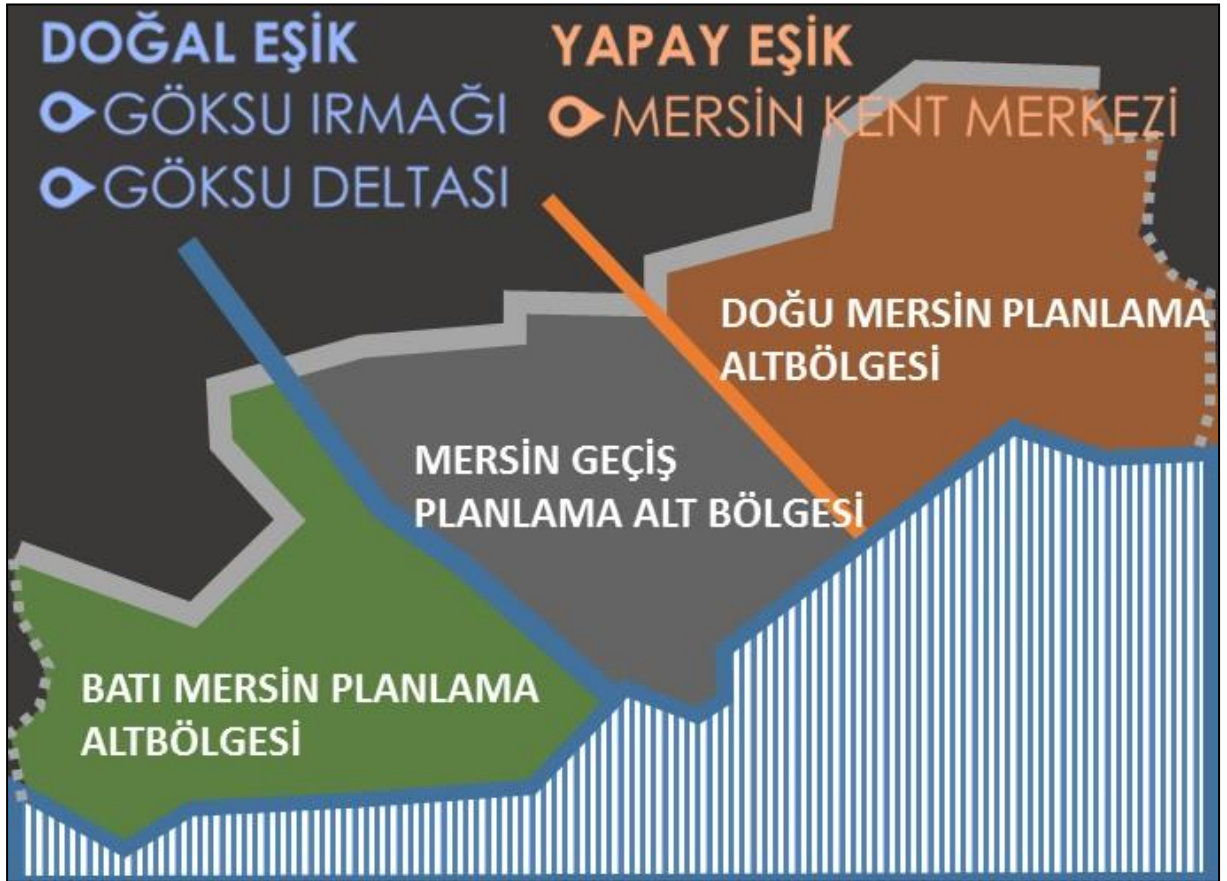
1-Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi: Tarsus, Akdeniz, Yenişehir, Mezitli, Toroslar ve Çamlıyayla ilçeleri,

2- Mersin Geçiş (Orta) Planlama Alt Bölgesi: Mut, Silifke, Erdemli ilçeleri,

3- Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi: Anamur ilçesi ile Aydıncık, Bozyazı, Gülnar ilçeleri.

¹Kademelenme derecelendirmesi, Mersin ilinde yer alan 13 ilçe arasında gerçekleştirilmiştir.

Mersin'in kalbi olarak nitelenebilecek Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir ve Mezitli ilçelerinin yanında bu ilçelerle bütünleşen Çamlıyayla ilçesinden oluşan bölge “Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi” olarak isimlendirilmiştir. Söz konusu alanın batısında Göksu Irmağı ve Göksu Deltası yakın hinterlandıyla sınırlanan Silifke, Erdemli ve Mut ilçelerini kapsayan “Mersin Geçiş (Orta) Planlama Alt Bölgesi”ni oluşturmuştur. Anamur, Aydınçık, Bozyazı ve Gülnar ilçelerinin oluşturduğu bölge ise “Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi” biçiminde isimlendirilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2. Mersin İli Alt Bölgeleri

Ayrıca, bu kademelenme sisteminin içinde kırsal karakterli yerleşim alanları için Kırsal Yerleşme Merkezleri (KYM) tanımlanmıştır. Bu merkezler özellikle topografik yapı ve ulaşım ilişkileri açısından erişilebilirliği olan alanlar arasından seçilmiştir. Stratejik hedefler, donatı alanları, hizmet servis alanları, ulaşım bağlantıları açısından çevrelerinde yer alan kırsal karakterli yerleşimlere bir alt merkez görevi görmek üzere kurgulanmışlardır.

4.1.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi

Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'ni Tarsus, Akdeniz, Yenişehir, Mezitli, Toroslar ve Çamlıyayla ilçeleri oluşturmaktadır. Konum itibarıyla bu alt bölge içerisinde yer alan Çamlıyayla ekonomik, demografik ve diğer nitelikleri nedeniyle bu alt bölge içindetanımlanmakla birlikte 6. kademe derecesi ile il bütününde en alt basamakta yer almaktadır.

Tarsus'un kuzey batısında yer alan Çamlıyayla; 40.000 kişi nüfusu ve 12.000 çalışan sayısı (2035 hedef yılı) ile 6. kademe yerleşme olarak tanımlanmıştır. Çamlıyayla'nın 40.000 kişilik nüfusuna rağmen kademelenmede en son sırada yer almasının nedenleri şöyle özetlenebilir; Çamlıyayla, kırsal karakterli ancak üst gelir grubu konut alanlarının yer aldığı ve çalışannüfusun ağırlıklı olarak çevre ilçelerde çalıştığı, hizmetler sektörünün kendine yeter düzeyde olduğu, yayla turizminin ve bahçeciliğin geliştiği bir ilçedir.

Tarsus, Akdeniz, Yenişehir, Mezitli ve Toroslar ilçeleri; gerek nüfus büyüklüğü, gerekse nüfus ve yapı yoğunluğu, gerekse kentsel işlev alanları açısından ve özellikle de İlin sanayi ve hizmetler sektörleri açısından lokomotifidirler. Söz konusu 5 ilçenin toplam nüfusu 2.600.000 kişi, toplam çalışan nüfusu 832.000 kişi olup nüfusun ve İl bütününde çalışan nüfusun yaklaşık olarak % 66'sını oluşturmaktadırlar. Çamlıyayla'nın 40.000 kişilik nüfusu da Doğu Mersin Alt Bölgesi'ne ilave edildiğinde toplam İl nüfusunun %67'si Doğu Mersin Alt Bölgesi içerisinde yer almaktadır. Bu ilk alt bölge içerisinde de Tarsus ilçesi 790.000 kişilik nüfus ve 252.800 çalışan sayısı ile 1. kademeyi oluşturmaktadır. Alt bölge içinde kademelenme derecelerinde Tarsus ilçesinden sonra 2. kademe ilçe Akdeniz, Yenişehir, Toroslar ve 5. sırada Mezitli ilçeleri gelmektedir. Mersin Limanı, serbest bölge, lojistik alanlar, şehirlerarası ve uluslararası ulaşım bağlantılarının odak noktaları, merkezi iş alanı, ticaret bölgeleri, üniversiteler başta olmak üzere farklı nitelikteki eğitim kültür kurumları bu ilk kademe merkezde yer almaktadır.

4.1.2. Mersin Geçiş (Orta) Planlama Alt Bölgesi

2. Alt Bölge kentin doğusu ve batısı arasında kalan hem kentsel hem kırsal dinamikleri barındıran, nüfus büyüklüklerinin göreceli olarak azaldığı, konum ve nüfus büyüklükleri açısından bir geçiş bölgesi olarak kabul edilen Mut, Silifke, Erdemli ilçelerini içine alan "Mersin Geçiş (Orta) Planlama Alt Bölgesi"dir.

Mersin Geçiş (Orta) Planlama Alt Bölgesi içinde; Mut ilçesi coğrafi konum olarak Silifke ve Erdemli ilçelerinden farklı bir yapıya sahip olsa da, ekonomik yapı özellikleri, kentleşme dinamikleri, demografik yapı özellikleri açısından Erdemli ve Silifke ile benzerlik göstermektedir. Mut, Silifke, Erdemli ilçelerinin toplam nüfusu 1.010.000 kişi, toplam çalışan sayısı 323.000 kişi olup, toplam nüfusun ve işgücünün % 25,5 ini oluşturmaktadır. Silifke ve Erdemli ilçeleri Akdeniz kıyı şeridinde D-400 otoyoluna paralel gelişen ilçeler olup, turizm ve tarım sektörlerinin hâkim olduğu 2. kademe olarak sınıflandırılmış ilçelerdir. 3. kademe olarak derecelendirilen Mut ilçesi ise, İl bütününde Çamlıyayla ile birlikte kıyı ile bağlantısı olmayan, kentin kuzeyinde Karaman ile İl sınırını oluşturan ilçesidir. İlçe coğrafi olarak Göksu Havzası'nın da içerisinde yer aldığından farklı alt bölgelerden oluşmaktadır. Alt bölgelerin coğrafi farklılıkları iklim, bitki örtüsü, yetiştirilen ürün olmak üzere sadece tarımsal alt yapıya etki etmeyip, söz konusu alt bölgelerin ekonomik yapılarının farklılaşmasına da neden olmaktadır.

4.1.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi

Kentin batıda Antalya ile il sınırını oluşturan Anamur ilçesi ile Aydıncık, Bozyazı, Gülnar ilçeleri bir bütün olarak Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi'ni (3. alt bölge) oluşturmaktadır. Bu alt bölge içinde ilk sırayı, il bütününde ise 3. kademe merkez olarak 150.000 kişilik nüfusu ve 45.000 çalışan sayısı ile Anamur ilçesi almaktadır. Anamur'un 3. kademe merkez olma gerekçesi nüfus büyüklüğü olduğu kadar ekonomik açıdan hem tarım hem de turizm sektöründe öne çıkmasıdır.

Gülnar ve Bozyazı ilçeleri 125.000 nüfus ve 37.500 kişilik işgücü ile Batı Mersin Alt Bölgesi içerisinde 4. kademe yerleşme merkezlerini oluşturmaktadırlar. Gülnar ilçesi kıyı ile bağlantısı olmasına karşın ilçe merkezi kıyıda yer almayan tek ilçe olup, ekonomik yapı bağlamında tarımsal karakteri ağırlık kazanan, yayla turizminin öne çıktığı yerleşmedir. Bozyazı ise gelişmekte olan turizm sektörü ve tarımsal karakteri ile Gülnar ile aynı gelişmişlik düzeyinde yer almaktadır.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Aydıncık İlçesi 32.000 nüfus ve 10.240 çalışan sayısı ile il bütününde 5. kademe merkez ve Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde belirtilen Çamlıyayla ise il bütününde 6. Kademe merkez olmaktadır.

4.1.4. Kırsal Yerleşme Merkezleri

Planlama sürecinde, Mersin il bütünüünün lineer gelişen bir kent olduğu, kent merkezi ile ilçelerinin ulaşım ilişkilerinin genellikle kıyıya paralel ulaşım koridorları boyunca sağlandığı, yerleşme nüfuslarının ağırlıklı olarak kıyı bölgelerinde yığıldıkları görülmektedir. Erişilebilirlik düzeyinin zayıfladığı alanlar ve özellikle kıyı topoğrafyanın 500 m. üzerine çıktığı alanlarda eğitim, sağlık, kültür, vb. donatı alanlarının nicelik ve niteliksel açıdan yetersiz oldukları görülmektedir. Yine aynı bölgelerde mahalleler arası pazaryeri, taşımali eğitim vb. yollarla hizmet talepleri karşılanabilmekte ve talep edilen hizmetler bağlamında uzun yolculuklar yapılmak zorunda kalmaktadır. Bu bağlamda, kentin doğal eşikleri dikkate alındığında kıyı ile kuzey bölgelerinin ve kuzeyde yer alan mahallelerin ulaşım ilişkilerinin zayıf olduğu görülmektedir. Bu nedenle planlama yaklaşımı olarak kentin kıyı ile kuzey mahallelerine olan erişilebilirlik düzeyi ile topoğrafyanın 500 m. üzerine yükseldiği alanlarda doğu-batı doğrultusunda erişilebilirlik düzeyinin oldukça zayıf olmasından dolayı güçlendirilen ulaşım bağlantılarının yanı sıra belirli noktalarda "Kırsal Yerleşme Merkezleri" (KYM) önerilmektedir.

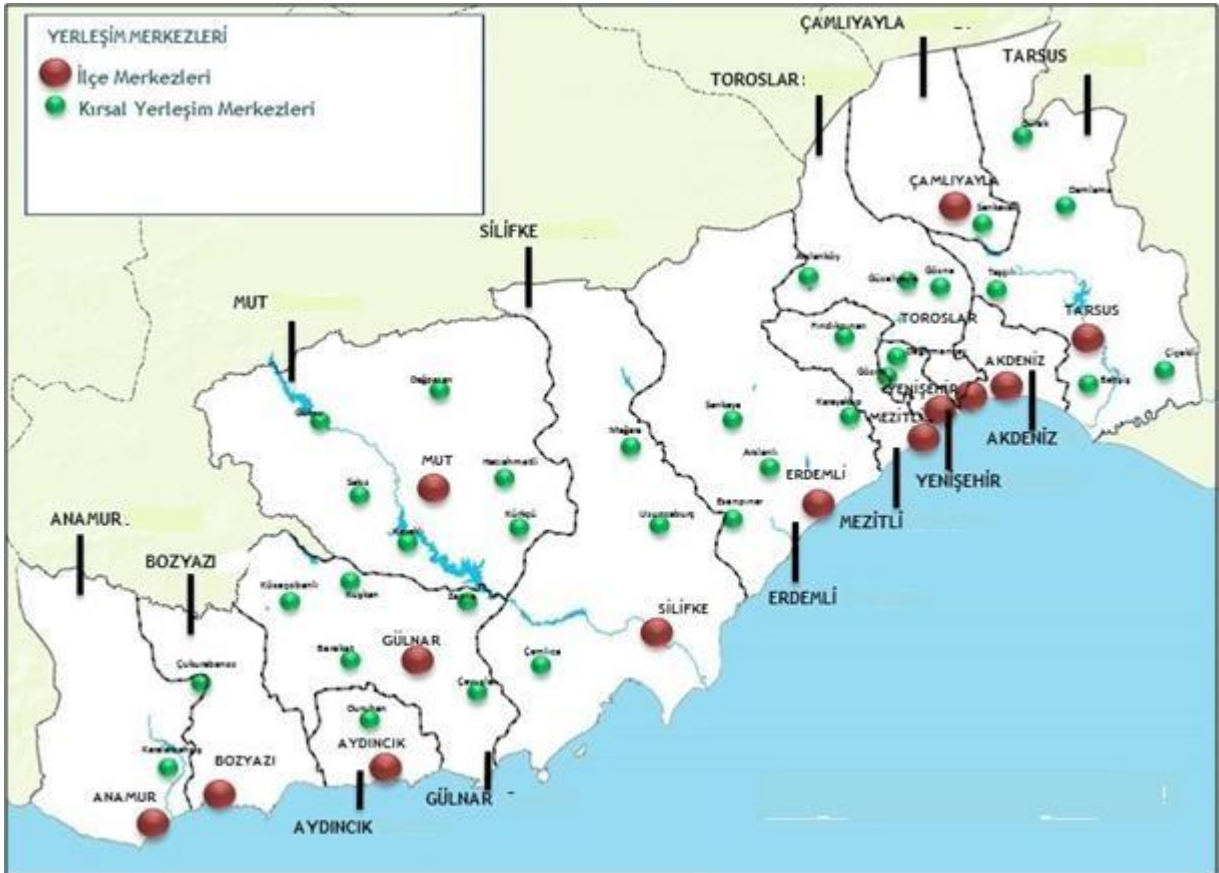
Kırsal Yerleşme Merkezlerinin önerilmesinde, coğrafi konumları dolayısıyla hinterland ilişkileri bağlamında erişilebilirlik düzeyleri, mevcut durumda donatı alanlarının varlığı, çevre yerleşmelerle olan ilişkileri dikkate alınmıştır.

Bu doğrultuda, ilin alt bölgeleri üzerinden değerlendirildiğinde, Doğu Mersin Alt Bölgesi'nde Tarsus ilçesi sınırları içerisinde; Bahşiş, Taşçılı, Damlama, Gülek, Çiçekli, Toroslar ilçesi sınırları içerisinde; Güzelyayla, Gözne, Arslanköy, Çamlıyayla'da Sarıkavak, Yenişehir'de;

Değirmençay, Mezitli' de Fındıkpınarı, Kuzucubelen mahalleri “Kırsal Yerleşme Merkezi” olarak tanımlanmıştır.

Mersin Geçiş (Orta) Mersin Planlama Alt Bölgesi olarak tanımlanan Mut, Silifke ve Erdemli ilçelerini kapsayan alt bölge sınırları içerisinde; Mut ilçesi sınırlarında Göksu, Sakız, Kavaklı, Kürkçü, Hacıahmetli, Dağpazarı, Silifke'de; Çamlıca, Uzuncaburç, Mağara ve Erdemli ilçesi'nde de Sarıkaya, Arslanlı, Esenpınar, Karayakup mahalleleri “Kırsal Yerleşme Merkezi” olarak tanımlanmıştır. Batı Mersin Alt Bölgesi olarak tanımlanan alt bölgede ise Gülnar ilçesi sınırlarında; Köseçobanlı, Kuskan, Bereket, Zeyne, Çavuşlar mahalleleri, Anamur ilçesi sınırları içerisinde Çukurabonoz, Karalarbahşiş, Aydıncık ilçesinde de Duruhan “Kırsal Yerleşme Merkezi” olarak tanımlanmışlardır.

İl bütününde tanımlanmış olan Kırsal Yerleşme Merkezleri, alt ölçekli planlama ve uygulama çalışmalarında ve özellikle çeşitli yatırım kararları ve etaplama çalışmalarında mümkün olduğunca öncelik verilmesi gereken mahalleler olacaktır. Böylelikle hedeflenen; ilin kırsal yerleşme deseninin türüne dengeli ve özellikle erişilebilir hizmet arzının gerçekleşmesidir. Ölçek ekonomileri bağlamında dengelenmesi hedeflenen hizmet/donatı alanları bu hizmetlere erişimi mümkün olabildiğince homojen ve eş değer bir şekilde sağlayacağı gibi kırsal yerleşim kalitesinin de artırılması adına önemli misyon taşıyan merkezlerdir.

Şekil 3. Mersin İli Kırsal Yerleşim Merkezleri

4.2. Nüfus

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2014 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi (ADNKS) verilerine göre Mersin ilinin nüfusu 1.727.255 kişidir. Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu çalışmasına temel oluşturmak üzere farklı yöntemler ile gerçekleştirilen nüfus projeksiyonlarında 2025 yılı için Mersin İli toplam nüfusu 2.550.000 kişi, 2035 yılı için mevcut dinamiklerin ve eğilimlerin devam etmesi durumunda **3.332.000** kişi olarak hesaplanmıştır. (Tablo 1)

İlçe	Mevcut Nüfus (TÜİK 2014)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2025)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2035)	1/100.000 ölçekli Adana-Mersin ÇDP Hedef Nüfusu	Mer'i Plan Kapasite Nüfusu
Akdeniz	276.058	500.000	600.000	1.750.000-2.055.000	350.000
Mezitli	164.429	220.000	300.000		660.000
Toroslar	281.130	350.000	470.000		540.000
Yenişehir	233.489	300.000	450.000		520.000
Anamur	63.983	100.000	120.000	130.000-260.000	240.000
Aydıncık	11.241	18.000	32.000	32.000-40.000	20.000
Bozyazı	26.813	40.000	50.000	46.000-110.000	150.000
Çamlıyayla	8.650	17.000	20.000	25.000-32.000	60.000
Erdemli	132.938	200.000	250.000	322.000-530.000	650.000
Gülnar	26.029	45.000	50.000	56.000-78.000	150.000
Mut	62.354	100.000	110.000	101.000-162.000	250.000
Silifke	116.180	170.000	200.000	273.000-425.000	600.000
Tarsus	323.961	490.000	580.000	632.000-790.000	530.000
Toplam	1.727.255	2.550.000	3.232.000	3.358.000-4.472.000	4.720.000

Tablo 1. Mersin İli ve İlçeleri İçin Projeksiyon Nüfus Değerleri

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde doğal eşik analizi, nüfusa bağlı çalışma alanı ve yerleşme alanı hesaplamaları; bu çalışma döneminde alt ölçekli mer'i planlar, mevcut boş alan ve yapı stoku ile göç dikkate alındığında Mersin İli için 2035 yılı hedef alınarak belirlenen nüfus 4.090.000'dir. Bu nüfusun 3.690.000'ü kentsel nüfus, 400.000'i ise kırsal nüfus olarak belirlenmiştir. Nüfusun ilçelere dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir. (Tablo 2)

İlçe	Hedef Nüfusu (2035)	Hedef Kentsel Nüfus (2035)	Hedef Kırsal Nüfus (2035)
Akdeniz	410.000	400.000	10.000
Mezitli	400.000	380.000	20.000
Toroslar	600.000	555.000	45.000
Yenişehir	540.000	530.000	10.000
Anamur	150.000	127.000	23.000
Aydıncık	32.000	27.000	5.000
Bozyazı	50.000	40.000	10.000
Çamlıyayla	40.000	30.000	10.000
Erdemli	450.000	395.000	55.000
Gülnar	75.000	55.000	20.000
Mut	160.000	110.000	50.000
Silifke	400.000	330.000	70.000
Tarsus	790.000	718.000	72.000
Toplam	4.097.000	3.704.000	400.000

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA
SINIRI 20/02/2023

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA
SINIRI 20/02/2023

Tablo 2. Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus değerleri (nüfus kabulü)

Mevcut nüfusun yaklaşık %75'i Akdeniz, Mezitli, Tarsus, Toroslar ve Yenişehir'de ikamet etmektedir. Bu dengesiz nüfus dağılımını düzeltmeye yönelik olarak Tablo 2'deki değerlerden görüldüğü üzere Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Mersin İlinin hedef nüfusunun yaklaşık %65'inin bahsi geçen beş ilçede yaşaması öngörülmüştür. Söz konusu değerlerde yaklaşık %10'luk bir azalma kurgulanmıştır.

Bu kapsamda, bu revizyon planın onay tarihinden sonra büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak İl Çevre Düzeni Planları veya İl Bütünü Nazım İmar Planlarının nüfus projeksiyon yılı, Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın nüfus projeksiyon yılı olan 2025 yılından sonrası için belirlenmiş ise; hazırlanacak bu planlarda Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın 2025 nüfus projeksiyonları dikkate alınarak nüfus projeksiyonu yapılması esastır.

4.3. Sektörel Dağılım ve İstihdam

Mersin İlinin özgün coğrafyası ve çeşitlilik sunan arazi yapısı, bitki örtüsü ve iklim yapısı kentin ekonomik kimliğine de yansımaktadır. İlin Akdeniz kıyısı boyunca lineer gelişmiş olması, kuzeyinde Toros Dağları, ortada Göksu Havzası ve güneyinde Göksu Deltası ile oldukça belirgin olan coğrafi eşikleri söz konusu ekonomik çeşitliliği destekleyen faktörlerdir. Tarihsel süreç boyunca Mersin tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinin bir arada geliştiği bir kent olma özelliğine sahip olmuştur. Yıllar içinde gelişen sanayi sektörü de ağırlıklı olarak tarımsal üretimi destekleyen sanayi alt sektörleri olarak gelişmiştir. Günümüzde de kent, ülkedüzeyinde ve uluslararası düzeyde tarımsal üretim ile tarımı destekleyen sanayi kolları ile lojistik alanlar, depolama alanları vb. gibi tarım ve sanayi sektörünün ihtiyaçlarına cevap

veren hizmetler sektöründen oluşmaktadır. Hizmetler sektörü özellikle ticaret, serbest bölge, liman, demiryolu ilişkileri ile ağırlık kazanırken; doğa, deniz, kültür, inanç, yayla vb. alternatif turizm sektörleri ile hizmetler sektörünün rolü artmaktadır.

Mersin ilinin sektörel dağılımının belirlenmesinde en son kapsamlı istatistikî çalışmaların yapıldığı 2000 yılı TÜİK verileri dikkate alınmıştır. Bunun dışında farklı ölçütlerle göre farklı tarihlerde yapılmış TÜİK değerleri, kentin sektörel yapısı, arazi kullanım varlığı irdelenmiş ve yürürlükte olan plan kararlarının analizleri yapılmıştır.

Özellikle 2000-2015 yılları arasında ülkemizdeki istatistikî verilerin periyodik ve eşit zamanlı olmaması ve her çalışmanın farklı ölçütlerle yapılması (standart ölçütler kullanılmaması) sağlıklı çıkarımlar ve karşılaştırmalar yapmayı zorlaştırmıştır. Mersin il bütünü için 2035 plan hedef yılı için nüfusu 4.097.000'dir. Çalışan sayısı %32 aktivite oranı ile ilin tamamı için 1.311.040 kişidir (Tablo 3). 2035 hedef yılı için çalışanların sektörel dağılımı % 35 tarım, % 20 sanayi, % 45 hizmetler sektörü olarak belirlenmiştir. (Tablo 4)

Yıllar	Nüfus	Toplam işgücü
2000	1.651.400	614.977
2014	1.727.255	552.721
2035 (Plan Kararı)	4.097.000	1.311.040

Tablo 3. Mersin'in Yıllara Göre Nüfus Ve İşgücü Dağılımı

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI

Yıllar	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmetler (%)
2000	58	12	30
2035 (Plan Kararı)	35	20	45

Tablo 4. 2000 TÜİK ve 2035 Yılı Mersin İli Sektörel Dağılım Değerleri

Genel olarak belirlenen bu sektörel dağılım ilçeler özelinde, alt bölgelerinin farklılaşan ekonomik yapılarına, alt sektörlerin dağılımlarına göre arazi kullanım kararları ve diğer tüm plan kararları bağlamında farklılıklar göstermektedir. (Tablo 5)

İlçeler	Hedef Nüfus	Çalışan Sayısı (Aktivite oranı =%32)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmetler (%)
Akdeniz	410.000	131.200	15	40	45
Yenişehir	540.000	172.800	25	20	55
Mezitli	400.000	128.000	40	15	45
Toroslar	600.000	192.000	35	25	40
Erdemli	450.000	144.000	50	15	35
Tarsus	790.000	252.800	30	20	50
Çamlıyayla	40.000	12.800	45	10	45
Mut	160.000	51.200	50	15	35
Gülnar	75.000	24.000	60	10	30
Bozyazı	50.000	16.000	52	3	45

Anamur	150.000	48.000	50	3.5	46.5
Aydıncık	32.000	10.240	45	10	45
Silifke	400.000	128.000	40	15	45
Toplam	4.097.000	1.311.040	35	20	45

Tablo 5. Mersin İlçeler Bazında 2035 yılı Sektörel Dağılım Kararları

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20.02.2023

Plan kararlarında özellikle dikkate alınan konuların ilk sırasında İl kapsamında işgücünü istihdam edecek olan çalışma alanlarının saptanması gelmektedir. Bu anlamda ilçe sınırları içerisindeki çalışma alanlarının yanı sıra ilçeler arası işyeri-konut ilişkileri de göz önüne alınmıştır.

4.3.1. Tarım - Hayvancılık ve Ormancılık Sektörü

Mersin ilinde, tarım - orman - hayvancılık alt sektörleri ilin her bölgesinde alt bölgenin değişen coğrafi yapısına göre farklılaşmaktadır. 2000 yılı TÜİK'e göre ilin nüfus büyüklüğü 1.651.400 kişi olup bu tarihte toplam işgücü 614.977 kişidir. İş gücünün sektörel dağılımında %58'lik bir kesimin tarım sektöründe çalıştığı görülmektedir.

Mersin'in 2014 yılı TÜİK verilerine göre ise nüfusu 1.727.255 kişi olup Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nun hedef yılı olan 2035 yılı için belirlenen nüfus büyüklüğü 4.090.000 kişidir. % 32 olarak kabul edilen aktivite oranı ile 1.308.800 kişilik bir çalışan sayısı saptanmıştır (Tablo 3). Süreç içinde tarım alanlarının konut ve turizm alanlarına dönüşmesi, tarım sektöründe çalışanların oranının 2000 yılı verilerine göre % 58'den % 35'e doğru azalmasının nedenleri arasındadır. (Tablo 4). Tarım alanlarının arazi olarak büyüklüklerinin azalmasının yansısı, tarım sektöründe yaşanan teknolojik gelişmeler, seracılık, örtü altı, organik tarım vb. üretim biçimlerinin farklılaşması ile tarım sektöründe işgücü azalırken sanayi ve hizmetler sektörlerinde artış olmuştur.

Bilindiği üzere; Akdeniz, Yenişehir, Toroslar, Mezitli ilçeleri 6360 sayılı yasaya dek (2014) merkez ilçe olarak tanımlanmaktaydı. 6360 sayılı Kanun uyarınca idari sınır ve statülerle getirilen değişiklik sonucu diğer büyükşehirlerde olduğu gibi Mersin İl sınırları içinde kalan köy tüzel kişilikleri son bulmuş ve İl sınırları içinde toplam mahalle sayısı 804'e çıkmıştır. Bu 804 mahallenin % 62,31'ini oluşturan 501 yerleşme köy ve belde statüsünden mahalle statüsüne geçmiştir. Bu 501 yerleşmeden 486 adedi köy statüsündeki yerleşmeler olup bugün mahalle statüsü kazanmış olmalarına karşın tamamen kırsal karaktere sahiptirler.

2000 yılı sektörel dağılımında tarım sektöründe çalışanların toplam çalışanları içerisinde % 58 olması, tüm kırsal yerleşmelerin (bugün mahalle olan 501 yerleşmenin) tamamının kırsal karakterli yerleşme olduğundan hareketle tarım sektöründe çalıştığı (yapılan hesaplamalar doğrultusunda) kabul edilmiştir.

Mersin için tarım sektörü her zaman önemini korumuştur ve korumaktadır. Mersin'in tarımsal karakterinin kent için vazgeçilmez olduğunun en önemli göstergelerinden biri de Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu kapsamında Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi olarak tanımlanan (Akdeniz, Yenişehir, Tarsus, Toroslar, Mezitli, Çamlıyayla) alt bölge özellikle sanayi ve hizmetler sektörlerinin ağırlık kazandığı planlama alt bölgesi olmasına karşın, bu alt bölgenin toplam alanının yaklaşık olarak % 33'ünün (155.125 ha.) tarımsal arazi olmasıdır. Tarım alanları ve meraların yanı sıra orman alanları kapsamında da İlin toplam arazi büyüklüğü içinde orman alanlarının oranı % 60'ın üzerinde olup özellikle topografyanın 1000m. üzerine çıktığı bölgelerde ormancılıkla ve/veya orman ürünlerinin değerlendirilmesi ile geçinilmektedir. Plan kararları ile orman bölgeleri aynen korunmakta, Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları olarak belirlenen alanlarda orman ürünlerinin işlenmesi de dikkate alınmaktadır. Bu alanların bir kısmında ise tarım sektörü içerisinde hayvancılık sektörü özellikle topografyanın 500m. üzerine çıktığı, yayla kimliği öne çıkan yerleşmelerde küçükbaş ve/veya büyükbaş hayvancılığı daha modern ve organize bir biçimde yapılabilmesi de amaçlanmaktadır. Hayvancılık sektörü içerisinde özellikle yine coğrafi yapının uygun olduğu bölgelerde Arıcılık, son yıllarda gelişme gösteren ve önemli bir potansiyel olarak karşımıza çıkan bir sektördür. Coğrafyanın uygun olduğu ve yerleşmelerin talepleri doğrultusunda söz konusu Organize Hayvancılık Alanlarının bir kısmı Arıcılık sektörü için değerlendirilebilecektir. Bu nedenlerle “sanayi sektörü” alt başlığı altında açıklanmakta olan “Organize Tarım ve Organize Hayvancılık Alanları” İl bütünündeki tarım ve hayvancılık potansiyelini daha iyi değerlendirmek ve İl kapsamında istihdam yaratmak üzere planlanmıştır.

4.3.2. Sanayi Sektörü

Mersin İl bütününde sanayi sektörünü 4 (dört) alt başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar, niteliklerine, çalışan sayılarına göre “Organize Sanayi Bölgeleri”, “Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları”, “Enerji Üretim Alanları” ile bunların dışında kalan orta ve büyük ölçekli sanayilerin yer aldığı Sanayi ve Depolama Bölgeleridir. Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu’nda 2035 hedef yılı için çalışanların sektörel dağılımı içerisinde sanayi sektöründe çalışanların oranı % 20 ve toplam çalışan nüfus içerisinde sanayide çalışan sayısı 252.800 kişidir.

Plan genelinde, önerilen Sanayi ve Depolama Bölgeleri, Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları ve Organize Sanayi Bölgeleri ile birlikte özellikle tarım ve hayvancılık sektörlerinin canlanması, etkin ve verimli bir işleyiş ve üretim sürecine sahip olmasının yanı sıra yine il bütününde üretilen ürünlerin yerinde işlenmesini sağlayacak hem de planın hedef yılında sanayi sektöründe çalışması öngörülen 252.800 kişiye istihdam sağlayacaktır.

4.3.2.1. Sanayi ve Depolama Bölgeleri

Organize bölgelerin dışında kent içinde zaman içerisinde kendiliğinden oluşan ve günümüzde varlıklarını sürdüren ve çeşitli alt sektörler kapsamında faaliyet gösteren imalat düzeyinde Sanayi Alanları bulunmaktadır. Revizyon planının hedef yılı döneminde plan genelinde 1874 hektar “Sanayi ve Depolama Bölgesi” öngörülmüştür. (Tablo 6).

İlçeler	Sanayi ve Depolama Bölgeleri (ha)	%
Akdeniz	1.212	64,67
Gülnar	41	2,19
Silifke	75	4,00
Tarsus	546	29,14
Toplam	1.874	100

Tablo 6. Plan Dönemi Sanayi Alanlarının İlçelere Dağılımı

Sanayi ve Depolama Bölgelerinin ilçeler bazında dağılımına bakıldığında Akdeniz ilçesinde yoğunlaşmış olduğu görülmektedir. Akdeniz ilçesini yaklaşık %30'luk oranla Tarsus ilçesi izlemektedir.

4.3.2.2. Organize Sanayi Bölgeleri

Mersin il genelinde OSB'lerin doluluk oranı Bilimi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre %87,83'tür. Mevcut durumda Mersin il bütününde Tarsus ilçesinde 2 adet, Silifke ilçesinde 1 adet ve Mut ilçesinde 1 adet olmak üzere Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yer seçimi kesinleştirilmiş 4 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Bu doğrultuda, Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Tarsus ilçesindeki 2 adet OSB ile Silifke ve Mut ilçelerinde yer alan OSB'ler mevcut haliyle yer almaktadır.

Bunların dışında, Tarsus OSB Güney Kısmı İlave Alanı, Tarsus OSB Kuzey Kısmı İlave Alanı, Tarsus Gıda İhtisas OSB Alanı ve Erdemli Gıda İhtisas OSB Alanı'nın Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yer seçimi çalışmaları yürütülmektedir.

İlçeler	OSB sayısı (adet)	OSB alanı (ha)	%
Tarsus	2	729	71,89
Silifke	1	120	11,83
Mut	1	165	16,27
Toplam	3	1.014	100,00

Tablo 7. Organize Sanayi Bölgelerinin İlçelere Göre Dağılımı

4.3.2.3. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu kapsamında, tarım sektörünün desteklenmesi ve katma değerinin artırılması amacıyla, özellikle tarımsal ve hayvansal ürünlerin üretimlerinin yapıldığı, üretim düzeyinden, tüketiciye ulaşacak biçimde üretim zincirinin tüm aşamalarını içeren kendi içinde organize olacak entegre ya da entegre olmayan küçük ölçekte tesislerin de toplu olarak yer alabilmesini sağlamak üzere Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları öngörülmüştür.

Bu kapsamda, Mersin ilinde plan genelinde 37 adet ve toplamda 5.335 ha. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı bulunmaktadır (Tablo 8). Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları; söz konusu alanların çevre ilişkileri, yerleşmelerin ekonomik yapıları, tarım ve hayvancılık sektörleri konusundaki ağırlıkları değerlendirilerek oluşturulmuştur.

Organize Tarım ve Hayvancılık Alanlarının yaklaşık % 40'ı Mut, Silifke, Erdemli ilçelerinin içinde bulunduğu Orta Mersin Planlama Alt Bölgesinde yer almaktadır. Özellikle Mut ve Silifke gibi tarım alanlarının ağırlık kazandığı bölgede tarımsal ürün ve özel ürün çeşitliliğinin diğer ilçelere göre daha fazla olduğu alanlar Organize Tarım Alanları olarak ele alınmıştır.

İlçeler	OTHA(Adet)	Alan (ha.)	%
Toroslar	3	283	5,30
Tarsus	8	1.663	31,17
Mezitli	2	176	3,30
Akdeniz	1	144	2,70
Erdemli	5	571	10,70
Silifke	3	465	8,72
Mut	6	976	18,29
Anamur	2	127	2,38
Bozyazı	1	32	0,60
Aydıncık	1	185	3,47
Gülнар	5	713	13,36
Toplam	37	5.335	100,00

Tablo 8. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı

4.3.2.4. Enerji Üretim Alanları

Planlama alanında, Enerji Üretim Alanları kapsamında; Akdeniz ilçesinde yer alan “Akaryakıt Depolama Alanları”, Tarsus ilçesi sınırları dahilindeki yeraltı tuz yataklarının doğal gaz depolamaya elverişliliği nedeniyle Alifakı, Ballica ve Kocaköy Mahallelerindeki bir kısım alanda, doğal gazın yer altında depolanmasının sağlanacağı “Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Alanları”, Akdeniz ilçesinde yapılması planlanan “Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali Alanı” ve Gülнар ilçesi sınırlarında yapılması planlanan “Akkuyu Nükleer Güç Santrali Alanı” yer almaktadır.

“Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi” hakkında Rusya Federasyonu ile yapılan uluslararası anlaşma, 6007 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun” ile TBMM Başkanlığı tarafından 20/07/2013 tarihinde onaylanmış ve 21/07/2013 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan “T.C. Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti’nde Akkuyu Sahası’nda Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma” hükümleri ile 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri çerçevesinde mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nca onanlı 325131202 nolu 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ile söz konusu alan “Akkuyu Nükleer Güç Sahası” olarak planlanmış olup imzalanmış olan söz konusu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, önceden planlı olan bir alanın bu planda da yer alması sağlanmıştır.

15/07/2010 tarih ve 6007 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve ilgili kurum ve kuruluşların en üst makamlarından oluşan “Bakanlar Kurulu”nun 27/08/2010 tarihli kararı ile onaylanan Uluslararası Anlaşmanın 7. maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti, “Nükleer Enerji Santrali Alanı” olarak belirlenen alanı yükleniciye lisansı ve altyapısı hazır bir şekilde tahsis etmekle, 8. madde uyarınca da yüklenici gerekli tüm lisans, izin ve onayları ilgili hükümet kuruluşlardan almakla yükümlü kılınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 90. maddesi ise, uluslararası anlaşmalara ilişkin hükümleri içermekte olup anılan maddede usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan uluslararası anlaşmaların kanun hükmünde olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda bu plan revizyonunda da yer alan Nükleer Enerji Santraline ilişkin plan kararının, uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde yerine getirilmesi gereken ulusal bir yükümlülük ve yasal bir zorunluluk olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, mülga Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan 9. Kalkınma Planı’nın 412. maddesinde enerji arzında sağlıklı bir çeşitlendirme yaratmak için elektrik üretim kaynakları arasına nükleer enerjinin de dahil edileceği, Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan 10. Kalkınma Planı’nın 72. maddesinde nükleer enerjinin elektrik üretiminde kullanılmasının önem taşıdığı, 784. Maddesinde ise 4.800 MW gücünde Akkuyu Nükleer Güç Santralinin (NGS) yapımı için Rusya Federasyonu ile anlaşma imzalandığı da belirtilmektedir.

İlçeler	Enerji Üretim Alanları (ha)	%
Akdeniz	427	27,78
Tarsus	28	1,82
Gülnar	1.082	70,40
Toplam	1.537	100

Tablo 9. Enerji Üretim Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı

İl Bütünü Sanayi Alanlarının Türlerine göre dağılımı	Toplam alan (ha)	(%)
Sanayi ve Depolama Alanları	1.874	19,20
Organize Sanayi Bölgesi	1.014	10,39
Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları	5.335	54,66
Enerji Üretim Alanları	1.537	15,75
Toplam	9.760	100

Tablo 10. İl Bütününde Sanayi Alanlarının Dağılımı

4.3.3. Hizmetler Sektörü

Hizmetler sektörü; bilgi çağında diğer sektörlerin dinamik bileşeni olmasından dolayı, küresel ekonomide hızla artan bir öneme sahiptir. Turizm, ticaret, ulaşım, finans ve iş hizmetleri gibi hizmetler sektörünün geleneksel alt sektörlerinin yanı sıra; veri işleme, enerji korunması, su yönetimi gibi yeni ve farklı hizmetlerde gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır.

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu kapsamında hizmetler sektörünün oranı % 45 olarak öngörülmüştür. Bu sektör özellikle ticaret, merkezi iş alanı, lojistik, ulaştırma, turizm, eğitim ve kamu yatırımları olarak genel başlıklar altında ele alınmaktadır.

Tarım ve sanayi sektörlerinin yanı sıra Mersin'in bir "liman kenti" olmasından dolayı, İlde her zaman hizmetler sektörü önemli sektörler arasında yer almıştır. Mersin, Liman ve Serbest Bölge ile sadece İl kapsamında önemli bir hizmet bölgesi olmayıp, Doğu Akdeniz Bölgesi ile özellikle ülkemizin Güney Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgeleri için de hizmetler sektörü açısından oldukça önemli bir rol üstlenmektedir.

Hizmetler Sektöründe çalışanların çalışma alanları arazi kullanım açısından değerlendirildiğinde ticaret alanlarının (MİA, Tali Merkezler, Serbest Bölge, Kentsel Servis Alanları ve Lojistik Alanlar) % 62,78 ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. Ulaştırma sektöründe çalışanlar için ayrılan alanların toplamı (havaalanı, liman ve terminaller) ise %16'lık bir alan kaplamaktadır. Bu sektörleri %9,66'lık oranla Turizm sektörü takip etmektedir. Plan genelinde turizm alanları Tercihli Kullanım Bölgesi adı altında gösterilmiş olmakla birlikte, bu alanların % 50'sinin turizmin kullanımına ayrılacağı varsayılarak, sektörel hesaplar yapılmıştır. (Tablo 11).

	İşlev alanları	Alan büyüklükleri(ha)	(%)
Ulaştırma	Havaalanı	1.336	62,22
	Kıyı Tesisleri Alanları	766	35,68
	Terminal	45	2,10
	TOPLAM	2.147	15,95
Ticaret	Lojistik Bölgeler	1.252	14,82
	Kentsel Servis Alanları	3.953	46,80
	MİA	517	6,12
	Serbest Bölge	124	1,46
	Tali Merkezler	2.602	30,80
	TOPLAM	8.448	62,78
Turizm Bölgeleri		1.300	9,66
Üniversite Alanları		630	4,68
Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanları		145	1,08
Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgeleri		340	2,53
Atık Su Arıtma Tesis Alanları		107	0,80
Katı Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Tesisi Alanları		340	2,53
HİZMET ALANLARI TOPLAM		13.457	100

Tablo 11. Mersin İl Bütünü Kapsamında Hizmetler Sektörünün Dağılımı

Mersin ilinde hizmetler sektörü kapsamında ticaret, turizm ve ulaştırma sektörü öne çıkarken dikkat çeken alt sektörlerden biri de Lojistik sektördür. Tarım ve sanayi kimliğini destekleyen mevcut Lojistik Alanlarının büyüklükleri artırılarak bahsi geçen sektörün kent kimliği içerisindeki rolü artırılmıştır. Lojistik sektörünün, kentin Serbest Bölge, Liman, Demiryolu ilişkileri dikkate alındığında, sektörel açıdan Mersin için önemli bir rol oynayacağı öngörülmektedir.

Plan kararları kapsamında öne çıkan bir diğer hizmetler alt sektörü ise Turizmdir. Günümüze değin Mersin sadece Kıyı Turizmi ile öne çıkmaktaydı. Plan kapsamında kentin kıyı güzergâhının da, Doğa Turizmi kapsamında su altı dalış, golf, günübirlik turizm alanlarının yanı sıra mağara, yamaç paraşütü, kuş gözlemciliği gibi ilin potansiyellerinin değerlendirildiği alternatif turizm türleri için alanlar önerilmektedir.

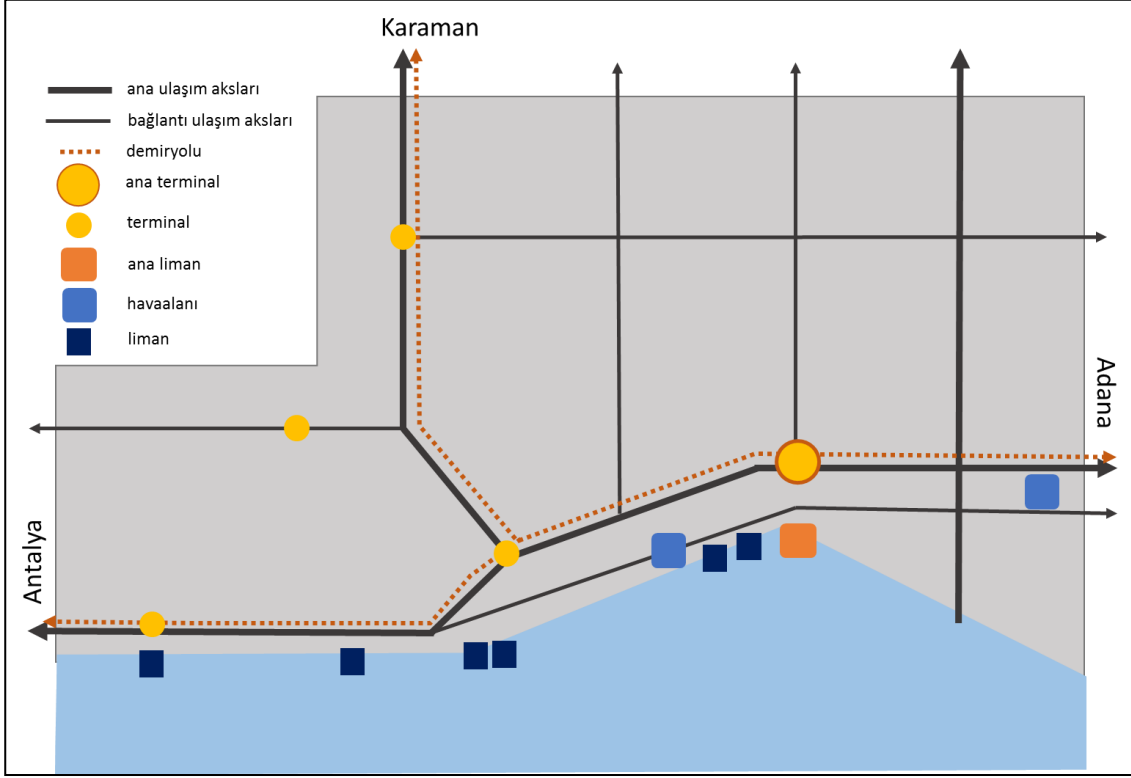
Bunların dışında Akdeniz Bölgesi'nin kimliği kapsamında önemli bir yer tutan yaylacılık-yayla turizmi, eko ve agro turizm alanları öngörülmektedir. Bu turizm alanlarının yanı sıra doğa turizmi kapsamında dağ yürüyüşü, rafting yapılabilecek alanlar saptanmıştır. Plan revizyonu çalışmasında, agro turizm, doğa turizmi, inanç turizmi ve kültür turizmi eko turizm kapsamında değerlendirilerek planda gösterimi yapılmıştır.

İl bütünde hizmetler sektörünün dağılımı planlama alt bölgelerine göre farklılık göstermektedir. Genellikle Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanları, Eğitim, Sağlık, Ulaştırma Alanları ile Lojistik ve Serbest Bölge Alanları Akdeniz, Yenişehir, Tarsus ilçelerini kapsamakla birlikte özellikle turizm sektörü, 312 km.'lik kıyı alanına sahip kentin Orta ve Batı Planlama alt bölgelerinde ağırlık kazanmaktadır.

4.4. Ulaşım

Mersin İli doğu-batı doğrultusunda Akdeniz'e paralel uzanan yerleşme makroformu ve yayıldığı geniş yüz ölçümüne bağlı olarak lineer bir ulaşım kurgusuna sahiptir. İlin yayılmış olduğu coğrafya ve yerleşmeler deseni ve bu sisteme hizmet veren mevcut ulaşım formu çoğu kez ulaşılabilirliği zayıflattığı gibi; özellikle donatı alanları, rekreatif alanlar ve iş – konut ilişkileri gibi etkileşim ve erişim bağlantılarını da sıkıntılı bir duruma sokmaktadır.

Türkiye'nin güneydoğusunda yer alan Mersin İli, Güneydoğu ve Akdeniz Bölgesi arasında lojistik bir merkez özelliği taşımaktadır. Uluslararası taşımacılıkta öne çıkan Mersin Limanı ve çevresinde yer alan yoğun sanayi ve depolama alanlarının etkisi ile kentin doğusu güçlü demiryolu ve karayolu ağlarına sahiptir. Kentin batı kesimlerinde ise nüfusun azalması, yerleşimlerin giderek kırsallaşan dokusu ile birlikte, ulaşım altyapısı zayıflamaktadır. Kentin kuzey kesimlerinde ise topoğrafyanın çetin yapısı nedeniyle yerleşim dokusunun seyreltiği görülmektedir. Bu sert coğrafya ile birlikte kentin özellikle kuzey kesimlerdeki ulaşım altyapısının kademesi ve kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Kuzey – Güney doğrultusunda karayolu ve ulaşım bağlantılarının zayıflığı kıyı ve giderek yükselen iç kesimlerin erişilebilirlik durumunu güçleştirmektedir. Bu bağlamda Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu kapsamında; karayolu bağlantılarının güçlendirilmesi ve kademe yükseltmesi, demiryolu ve deniz taşımacılığı arasında entegrasyonun sağlanması, yeni havaalanı önerileriyle hem yolcu hem de yük taşımacılığının kuvvetlendirilmesi, liman genişletilmesi ve liman arkası Lojistik Bölge önerisiyle genel ulaşım kurgusu biçimlendirilmiştir (Şekil 4). Ulaşım türlerine göre önerilen plan kararları aşağıda ayrıntısıyla yer almaktadır.

Şekil 4. Çevre Düzeni Planı Revizyonu ana ulaşım kurgusu

4.4.1. Karayolları

Mersin ilinin komşu iller ile bağlantısı iki ana karayolu aksı üzerinden sağlanmaktadır. Bu ana akslardan biri olan D-400 numaralı Adana-Antalya devlet yolu Adana çıkışından sonra, Yenice-Tarsus ve Akdeniz ilçesi istikametinde devam edip, sahil hattını takip ederek Erdemli-Silifke-Anamur üzerinden Mersin-Antalya bağlantısını oluşturmaktadır. D-400 devlet yolu üzerinde T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün iyileştirme çalışmaları devam etmekte olup, özellikle topoğrafyanın zorlaştığı Silifke sonrasında tünel çalışmaları ile ulaşım kalitesi arttırılmaya çalışılmaktadır. Bu ana aks Akdeniz ilçesi girişinden itibaren kent ve kıyı arasında devam ederken, yolun güneyinde kalan doğal plaj alanları çevresinde ikinci konut alanlarının ve turizm tesislerinin yoğunluğu görülmektedir. D-400 devlet yolu planda 1. Derece yol kademesinde gösterilmiştir.

Plan dönemi için öngörülen hedef yılı itibari ile D-400 karayolunun yenileme çalışmalarının tamamlanarak, kapasitesinin ve kalitesinin arttırılacağı öngörülmüştür. D-400 karayolu, Silifke ilçe merkezinden D-715 devlet yoluna bağlanarak, Silifke-Mut ve Karaman bağlantısını oluşturmaktadır. Bu aks Göksu deresinin doğusundan devam ederek, Mersin ilinin en önemli kuzey bağlantılarından birini oluşturmaktadır. Bu aks üzerinde de T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. D-715 Devlet Yolu da, plan çalışmaları kapsamında 1. Derece yol kademesinde gösterilmiştir. D-400 karayolu doğu istikametinde Tarsus çıkışından sonra D-750 (Eski Ankara Otoyolu) karayoluna

bağlanarak, buradan Aksaray, Niğde ve Ankara illerine ulaşılmaktadır. D-750 devlet yolu, plan kararlarındaki bir diğer 1. Derece yol aksını oluşturmaktadır.

E-982 (Adana-Tarsus arası E-90) Otoyolu ise Adana ili üzerinden devam edip, Yenice, Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir ve Mezitli ilçe merkezlerinin kuzeyinden geçerek, mevcut hat itibari ile Erdemli ilçe sınırından sonra güneye yönelerek D-400 devlet yoluna bağlanmaktadır. E-982 otoyolu Mersin ilinin batısındaki ilçeler adına bir çevre yolu niteliği taşımaktadır. Tarsus ilçe merkezinin doğu çıkışından kuzeye devam eden O-21 otoyolu ise Mersin ilinin güçlü otoyol akslarından biridir. O-21 otoyolu güneyde D-400 ve E-982 karayollarına bağlanmakta, kuzeyde ise Niğde iline kadar devam etmektedir. E-982 (E-90) ve O-21 numaralı otoyolları plan kararları kapsamında otoyol kademesinde gösterilmektedir.

E-982 otoyolu mevcut durumda Erdemli ilçe sınırına kadar devam etse de, T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün projeleri kapsamında Silifke ilçesine kadar bağlanması planlanmaktadır. Plan kararları çerçevesinde E-982 otoyolu, Kargıpınarı, Arpaçbahşiş, Erdemli ilçe merkezi, Kumkuyu, Ayaş, Atayurt ve Silifke ilçe merkezi kuzeyinden devam ettirilerek, otoyol kademesinde D-715 devlet yoluna bağlanmıştır. Bu otoyol önerisi ile birlikte özellikle yaz aylarında D-400 üzerinde yoğunlaşan trafiğin azaltılması ve Mersin ilinin doğu-batı kesimleri arasındaki ulaşımın güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Çukurova Bölgesel Havaalanı Mersin İli açısından devam eden en önemli ulaşım projelerinden biridir. Havaalanının tamamlanmasından sonra, önemli bir destinasyon olarak Mersin İline olan ziyaretler ve giriş-çıkışlar artacağından bu proje kapsamında Havaalanı bağlantılarının güçlendirilmesi öncelik taşımaktadır. Bu bağlamda T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü, D-400 üzerinden Yenice-Tarsus-Havaalanı akslarını projelendirmiştir. Karayolları projesi kapsamında Tarsus doğusunda yer alan E-90 ve D-400 bağlantı yolu güneyde devam ettirilerek, Havaalanına ulaşmakta, bu yol üzerinden verilen bir çıkış ile de kuzeydoğuda Yenice'ye çıkmaktadır. Böylelikle Havaalanı'nın D-400 ve E-90 (E-982) karayolları üzerinden Adana ve Mersin bağlantısı kurulmaktadır. Plan kararları kapsamında KGM projesine ek olarak, güneyde Havaalanına inen karayolu bir ring oluşturacak biçimde devam ettirilerek, Tarsus ilçe merkezi doğu çıkışında kalan D-750 karayoluna bağlanmıştır. Havaalanı yapım çalışmalarının tamamlanması sonrasındaki süreçte bağlantı yolları üzerindeki yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetinin artacağı öngörülerek, Havaalanı-D-750, Havaalanı-E-982, Havaalanı- Yenice (D-400) bağlantıları, plan kararları kapsamında 1. Derece yol kademesinde gösterilmiştir.

Mevcut ve öneri E-982 (E-90) otoyolu ve D-400 karayolu Silifke'ye kadar birbirine paralel devam etmekte ve yerleşim merkezleri, çalışma alanları özellikle bu iki ana aksın içinde gelişmektedir. Bu bağlamda iki ana karayolu aksı arasında belli noktalarda bağlantılar önerilmiştir. Mevcut durumda D-400 ve E-90 arasında Yenice-Tarsus arasında üç, Akdeniz-Mezitli arasında ise beş kavşak noktası bulunmaktadır. Bu bağlantılardan en önemlisi Mersin Limanı ve otoyol bağlantısını sağlayan, 151. Cadde olarak görülmektedir. Plan kararları

kapsamında 151. Cadde otoyol kademesinde gösterilmiştir. 151. Cadde-D-400 kavşağı ve proje aşamasında olan Mersin Konteyner Limanı arasında ise 1. Derece yol kademesinde bir bağlantı yolu önerilmiştir. Plan kararları kapsamında önerilen Lojistik Bölge'nin gelişimi sonrasında 151.Cadde, Mersin Limanı, Sanayi ve Lojistik faaliyetleri açısından çok daha fazla önem kazanacaktır. 151. Cadde dışında Akdeniz, Toroslar ve Yenişehir ilçelerinde, 219. Cadde, 34. Cadde ve Vatan Caddesi diğer otoyol bağlantılarını oluşturmaktadır. Bu bağlantılarda plan kararları kapsamında 1. Derece yol kademesinde gösterilmiştir. Bu bağlantılara ek olarak, Mezitli-Davultepe içinden de 1. Derece yol kademesinde bir otoyol bağlantısı önerilerek, Yenişehir, Toroslar ve Akdeniz ilçelerinde yoğunlaşan trafiğin önüne geçilmesi ve Mezitli ilçe merkezi güneyinde önerilen Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı'nın taşımacılık faaliyetlerine hizmet edilmesi hedeflenmiştir.

Erdemli ilçesi sınırları itibari ile batıya doğru devam etmesi önerilen otoyolun, D-400 bağlantıları ise sırasıyla;

- Arpaçbahşiş-Otoyol bağlantısı
- Erdemli Merkez-Otoyol bağlantısı
- Kumkuyu-Otoyol bağlantısı
- Atayurt-Otoyol bağlantısı olmak üzere 1. Derece yol kademesinde plan kararlarına eklenmiştir.

Kumkuyu-Otoyol bağlantısı Erdemli Havaalanı'na hizmet etmesi hedeflenerek havaalanının doğusuna bitişik şekilde geçmektedir.

Kentin batısında önerilen bir diğer önemli bağlantı yolu ise; Tarsus 1 ve 2. Organize Sanayi Bölgeleri'ndeki taşımacılık faaliyetlerine hizmet etmesi öngörülen Yenitaşkent-Otoyol bağlantısıdır. Bu bağlantı ile birlikte ileride giderek gelişmesi düşünülen Organize Sanayi Bölgeleri'nin artan trafik yükünün D-400 üzerine yaratacağı etkinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Organize bölgelerden çıkan ağır tonajlı araçların bu bağlantı yolunu kullanarak, kısa zaman ve mesafede otoyola bağlanması öngörülmektedir.

Okan Merzeci Bulvarını 151. Cadde'ye bağlayan kavşak noktasından D-400'e paralel bir aks önerilerek, Tarsus ilçesi Mavi Bulvarı'na bağlanmıştır. Bu karayolu aksının da özellikle Mersin Limanı ve Tarsus ilçesi arasındaki yoğun yük taşımacılık faaliyetlerine hizmet ederek, D-400 üzerindeki ağır tonajlı araçların baskısını azaltacağı öngörülmüştür. Bu bölgedeki ulaşım altyapısı genel olarak değerlendirildiğinde; 151. Cadde, Mersin Konteyner Limanı, Serbest Bölge ve Küçük Sanayi Alanları'nın otoyol bağlantısını sağlarken, Taşkent-Otoyol bağlantısı Tarsus 1 ve 2. Organize Sanayi Bölgeleri'ne hizmet edecektir. D-400'e paralel önerilen Tarsus-Akdeniz ilçeleri arasındaki karayolu aksının ise bölgenin bütünündeki taşımacılık faaliyetlerinin yükünü hafifleterek, D-400 karayolunu otomobiller adına daha güvenli ve kaliteli bir altyapıya kavuşturacağı düşünülmektedir. Bu hat plan kararlarında 2. Derece yol kademesinde gösterilmiştir.

Akdeniz ilçesinde D-400'ün güneyinde yer alan Karaduvar, Kazanlı yerleşmeleri ve turizm alanlarının ulaşım altyapısının iyileştirilmesi ve bu alanlara olan erişilebilirliğin artırılması adına; D-400 – Mersin Konteyner Limanı bağlantısından, sahil şeridine paralel devam eden 2. Derece bir karayolu aksı önerilerek, bu aksın Atalar yerleşmesi üzerinden kuzeyde Tarsus-Otoyol(Batı) bağlantısı ve Tarsus Çayı'nın batısından kuzeye hareketle Tarsus ilçe merkezine bağlanması önerilmiştir. Bu aks ile birlikte Mersin ilinin doğu sahillerinin ana ulaşım aksları ile ilişkisinin kurulması hedeflenmiştir.

Doğu-Batı istikametindeki kıyıya paralel diğer önemli aks önerileri ise, kent içi trafiğe hizmet etmesi düşünülen Okan Merzeci Bulvarı ve 13. Cadde'nin batıya doğru devam ettirilerek, Okan Merzeci Bulvarı'nın Tece otoyol bağlantısına, 13. Cadde'nin ise Davultepe-Otoyol bağlantı önerisine eklenmesidir. Bunun sonucunda D-400'e paralel bu iki aksın, plan kararları doğrultusunda kuzeye doğru gelişmesi öngörülen ilçe merkezlerinin trafik yoğunluğunu azaltması hedeflenmektedir. Bu iki aks plan kararları kapsamında 2. Derece yol kademesinde gösterilmiştir.

Yenişehir ilçesi sınırlarındaki 21. Cadde'nin ise doğu-batı istikametinde D-400'e paralel devam ettirilerek, Bölge Hastanesi'nin güneyinden 151. Cadde'ye bağlanması önerilmiştir. Bu bağlamda Bölge Hastanesi'nin kent içi ve otoyola olan ulaşım altyapısının güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Bu iki yol plan kararları kapsamında 2. Derece yol kademesinde gösterilmiştir.

Mersin İli genelinde kıyı ve kuzey yerleşmeler arasındaki erişilebilirliğin artırılması adına T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün projeleri ve mevcut ulaşım altyapısı değerlendirilerek, kuzey-güney hattında 2. Derece yol kademesinde akslar önerilmiştir.

- Tarsus-Çamlıyayla karayolu
- Toroslar-Gözne-Çamlıyayla karayolu
- Mezitli-Yenişehir-Fındıkpınarı-Karaman karayolu
- Erdemli-Karaman karayolu
- Aydıncık-Gülнар-Mut karayolu
- Anamur-Bozyazı-Ermenek karayolu

Silifke-Gülнар-Ermenek ve Gülнар-Mut 2. Derece yol önerileri ise T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün projeleri kapsamında plan kararlarına eklenmiştir. Mersin ili kuzey kesimlerinde Mut-Fındıkpınarı-Çamlıyayla arasında önerilen 2. Derece yatay aks ile birlikte ise, kırsal kesimlerdeki yerleşmelerin ulaşım altyapısının iyileştirilmesi hedeflenmiştir.

3. kademe yollar ise özellikle kırsal yerleşimlerin mevcut akslarının düzenlenme ve iyileştirilmesi önerilerinden oluşmakta ve kırsal yerleşimlerin birbirleri ile olan bağlantılarını, ana akslara erişimini göstermektedir.

Şekil 5. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Ulaşım Kararları (Karayolu Ulaşımı)

4.4.2. Demiryolu

Mersin (Akdeniz İlçesi)-Adana arasındaki mevcut demiryolu hattı, konvansiyonel çoklu hat olarak; Tarsus İlçesi-Niğde-Karaman arasındaki mevcut hat ise konvansiyonel hat olarak hizmet vermektedir. Akdeniz ilçesi merkezinde tren garı bu hattın son istasyonudur. Tarsus ilçesi Yenice’de ise hat üzerinde kurulu T.C. Devlet Demiryolları’na ait bir lojistik bölgesi bulunmaktadır.

Demiryolu ve Hafif Raylı ulaşım sistemleri Mersin ili bütününde ulaşım açısından hem yük hem yolcu taşımacılığı bakımından önem arz etmektedir. Raylı sistem yatırımları ve düzenlemeleri ile birlikte bölgedeki tüm sektörlerdeki gelişimi ve rekabet gücü artacağı gibi, raylı sistem il genelinde turizm sektörünü de destekleyecektir.

Mersin-Adana arasındaki mevcut demiryolu hattının, Akdeniz-Silifke, Silifke-Karaman ve Silifke-Antalya güzergâhları boyunca devam ettirilerek, raylı ulaşım altyapısının il geneline yayılması hedeflenmektedir. Burada hedef, Adana’dan Antalya’ya kadar uzanan lineer aksın kesintisiz ve hızlı bağlantısını sağlayacak bir demiryolu sisteminin doğu- batı doğrultusunda kurgulanması ve ardından Karaman – Mut – Silifke hattıyla da kuzeye ulaşan aks tamamlanmış olacaktır. Silifke ilçesinden kuzeye devam eden demiryolu hattının TCDD’nin mevcut Konya-Karaman konvansiyonel hattına bağlanacağı öngörülmektedir. Akdeniz- Silifke hattı boyunca önerilen demiryolu hattının, Karacailyas sınırlarından kuzeye yönelerek,

Lojistik Bölge'nin batısından çıkarak, otoyolun kuzeyine paralel olacak şekilde Silifke ilçesine devam etmesi önerilmektedir. Bu hat aynı zamanda Lojistik Bölge'deki faaliyetleri de destekleyecek, karayolları üzerindeki yük taşımacılığı baskısını azaltarak, taşımacılık faaliyetleri adına alternatif olacaktır.

4.4.3. Havayolu

Mersin İl sınırları içerisinde faaliyette olan bir havaalanı bulunmamaktadır. Çukurova Bölgesel Havaalanı inşaat çalışmaları halen devam etmekte olup plan kararlarına işlenmiştir. Mersin iline havayolu ile ulaşım Adana Şakirpaşa Havaalanı ve Antalya Gazipaşa Havaalanları üzerinden sağlanmaktadır.

Adana Şakirpaşa Havaalanı'ndan Mersin iline E-90 otoyolu ve D-400 karayolu üzerinden ulaşım sağlanmaktadır. Antalya Gazipaşa Havaalanı'ndan ise Anamur'a ve Mersin merkez ilçelere D-400 üzerinden ulaşılmaktadır. Anamur-Alanya, Anamur-Mersin arasındaki yolların topoğrafya sebebi ile ulaşım kalitesi düşük olduğundan, Mersin İline ulaşımında Adana Şakirpaşa Havaalanı tercih edilmektedir.

Plan kararlarında Çukurova Bölgesel Havaalanı ve Kumkuyu Havaalanı olarak iki adet havaalanı işlenmiştir. Çukurova Havaalanı Adana ve Mersin illerine hizmet edecek büyük ölçekli bir havaalanı olarak planlanırken, Erdemli Kumkuyu Havaalanı ise küçük ve eğitim amaçlı uçakların inebileceği yerel ölçekli bir havaalanı olarak planlanmaktadır.

Kumkuyu Havaalanı özellikle tarımsal amaçlı hava taşıtların da kullanabileceği bir pist olarak öngörülürken, Mersin ilindeki tarımsal faaliyetler açısından ayrıca önemli bir proje olarak görülmektedir.

4.4.4. Denizyolu

Mersin İlinin deniz ile olan güçlü bağlantısı, coğrafi olarak konumu nedeni ile taşımacılık ve yat turizmi sektörü açısından çok stratejik bir konumdadır. Mersin Limanı mevcut hali ile uluslararası bir liman olarak faaliyet göstermekte ve Mersin İline lojistik sektörü açısından önemli bir katma değer sağlamaktadır. Mersin Limanı, Akdeniz ilçesi sınırlarında bulunmaktadır ve mevcut sınırları itibari ile plan kararlarında gösterilmiştir.

Mersin Limanı geri sahasında Serbest Bölge, Sanayi, Depolama ve Lojistik faaliyetleri gibi çalışma alanlarının yoğunlaştığı görülmektedir. T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın bir projesi olan Mersin Konteyner Limanı ise Mersin Limanı'nın hemen güneyinde aynı bölge içinde planlanmaktadır. Mersin Konteyner Limanı'nın yaklaşık 12 milyon TEU² kapasiteli olması düşünülmektedir. Konteyner Limanı projesi dâhilinde plankararlarına Liman Alanı olarak işlenmiştir.

² Konteynerlerin kapasitesini belirlemek için kullanılan birimdir. Genellikle konteyner kapasitesi TEU adı verilen 20 foot konteyner adediyle belirtilir.

Mersin Limanı batısında bulunan balıkçı barınağı yanında Mersin Kruvaziyer Limanı projesi kapsamında, büyük ölçekli uluslararası yolcu gemilerinin yanaşacağı, Mersin İli turizmine ve tanıtımına katkı sağlayacak bir bölge planlanmaktadır. Mersin Kruvaziyer Liman bölgesi de plan kararlarında “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak gösterilmiştir.

Akdeniz ilçesi Karaduvar Mahallesi sınırlarında bulunan balıkçı barınağı ve iskele alanı ise plan kararlarında “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak mevcut hali ile işlenmiştir.

Yenişehir ilçe sınırları içinde bulunan “Mersin Marina” 2011 yılında tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir. Yaklaşık 500 yat kapasiteli marina alanının, geri sahasında alışveriş merkezleri, restoran ve kafeler gibi çeşitli sosyal aktivite mekânları bulunmaktadır. Bu açıdan Mersin Marina sadece yat turizmine değil, Mersin İlinin bütününe hitap eden, alternatif sosyal – rekreatif alanlardan biri haline gelmiştir. Mersin Marina plan kararlarında mevcut hali ile kabul edilerek, “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak gösterilmiştir.

Erdemli ilçe sınırları içinde kalan mevcut Tırtar Liman alanı ve Kumkuyu Yat Limanı proje alanları da plan kararları kapsamında işlenmiş ve “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak gösterilmiştir. Erdemli ilçesi sınırları içinde kalan bir diğer liman ve iskele alanı ise Orta Doğu Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü’ne ait olan ve sadece eğitim amaçlı kullanılan liman alanıdır. Bu liman alanı da plan kararlarında mevcut hali ile gösterilmektedir.

Silifke ilçesi Taşucu Mahallesi sınırlarında ise SEKA Limanı, Taşucu Limanı ve balıkçı barınağı olmak üzere 3 adet liman ve iskele alanı bulunmaktadır. SEKA Limanı, Mersin İlinin ikinci büyük limanı olma özelliğini taşımaktadır ve liman- liman arkası lojistik bölge olarak planlanmıştır. Ayrıca SEKA Liman alanı içerisinde büyük ve küçük ölçekteki teknelerin imali amaçlı “Tersane” planlanmıştır. Bu 3 liman ve iskele alanı da plan kararlarında mevcut durumları itibari ile işlenmiştir.

Yeşilovacık Limanı ise özellikle bölgedeki çimento fabrika alanlarına hizmet etmesi bakımından yük taşımacılığı açısından önemli bir liman olarak görülmektedir. Bu limanın projelendirilen kapasite arttırma çalışmaları doğrultusunda, dolgu çalışmaları devam etmektedir. Kapasite arttırma projeleri kapsamında Yeşilovacık Limanı plan kararlarına işlenmiş ve “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak gösterilmiştir.

Mersin İli Aydıncık ilçesi sınırları içindeki bir başka yat limanı projesi ise Aydıncık Yat Limanı’dır. Bu proje kapsamında liman 300 yat kapasiteli olarak planlanmıştır. 2015 yılı itibari ile yat limanı sondaj çalışmaları tamamlanmış olup, uygulama çalışmaları devam etmektedir. Aydıncık Yat Limanı plan kararlarına, projesi kapsamında “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak işlenmiş ve gösterilmiştir.

Bozyazı balıkçı barınağı ise Bozyazı ilçe merkezinin batısında, Anamur ilçe konumuna yakın bir yerde konumlanmıştır. Anamur ilçe sınırlarında ise mevcut iskele alanının kapasitesinin arttırılması kapsamında Anamur Yat Limanı projesi çalışmaları devam etmektedir. Deniz altında ve kıyıdaiki tespit çalışmaları tamamlanan projenin, plan hedef yılı

kapsamında faaliyete geçeceği öngörülmekte olup plan kararlarına “Kıyı Tesisleri Alanı” olarak işlenmiştir.

Şekil 6. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Ulaşım Kararları (Demiryolu, Denizyolu ve Havayolu Ulaşımı)

4.5. Arazi Kullanım Kararları

4.5.1. Yerleşme Alanlarına Yönelik Kararlar

Kentsel Yerleşik Alanlar ve Kentsel Gelişme Alanları

Kentsel Yerleşik Alanlar; Mersin İl bütününde bu planla belirlenmiş, içinde boş alanları barındırır da büyük oranda yapılaşmasını tamamlamış olan alanlardır.

Kentsel Gelişme Alanları; bu planın hedef yılına ilişkin nüfus kabulleriyle, ilke ve stratejilerine göre belirlenen kentsel yerleşim amaçlı kullanım alanlarıdır.

Kentsel Yerleşik ve Kentsel Gelişme Alanlarında konut ve konut kullanımına hizmet verecek sosyal, kültürel donatı ve teknik altyapı tesisleri ile toptan ve perakende ticaret türlerinin yer alması öngörülen alanlardır.

İl genelinde kentsel gelişme alanları belirlenirken doğal ve yapay eşikler (tarım alanları, ormanlar, özel statüye sahip alanlar, koruma alanları, eğitim, topoğrafya, vb.) dikkate

alınmıştır. Konut ve iş yeri ilişkileri ve ulaşım bağlantıları da irdelenerek, planın nüfus kabulleri doğrultusunda kentsel gelişme alanları belirlenmiştir.

Kentsel yerleşim alanlarının çalışma alanlarıyla ilişkisini sağlayacak şekilde ulaşım kararları geliştirilmiş, ayrıca kentsel yerleşim alanları sanayi alanlarından yeşil kuşaklar ile ayrılmıştır.

Kırsal Yerleşik Alanlar

Kırsal Yerleşim Alanları; kentsel yerleşim alanları dışında kalan, yasal düzenlemeler ile mahalleye dönüşmesi öncesinde belde veya köy statüsüne sahip olan yerleşmeler ile bunların ve ilçe merkezlerinin kırsal nitelik taşıyan mahalle ve bağlı mezralarını, yayla yerleşimlerini kapsayan alanlardır.

Kentleşmenin hızlı ve kontrolsüz bir şekilde ilerlemesi, sanayileşme ve turizm işlevlerinin doğal zenginliklerin tahribine, kırsal ekonominin bağımlı olduğu tarım ve kıyı alanlarının azalmasına ve kirlenmesine yol açmaktadır. Plan Revizyonu'nda kentsel alanlarla kırsal alanların karşılıklı etkileşimi çerçevesinde sürdürülebilir doğal kaynak kullanımını esas alan kırsal kalkınmanın sağlanması, koruma ağırlıklı kullanım dengelerinin kurulması ilkesinden hareketle kırsal alanların doğal gelişimi dışında genişlemesinin sınırlandırılması ve düşük yoğunluklu kırsal karakterlerinin korunması öngörülmüştür.

Kırsal yerleşim alanlarının ekonomilerinin güçlenmesinde temel kaynak kırsal alanların sahip olduğu varlıklardır. Kırsal yerleşim alanlarının sahip olduğu varlıklar arasında; tarımsal ürün çeşitliliği, temiz çevre, doğal kaynaklar, peyzaj değerleri ve kültürel varlıklar yer almaktadır. Kırsal ekonominin geliştirilmesi için tarımsal verimliliğin sağlanmasının yanı sıra karşılaştırmalı üstünlüklerin olduğu alanlarda yerel ayırt edici özelliklerin geliştirilmesi (ekoturizm, agro turizm, yayla turizmi vb.) yönünde plan kararları geliştirilmiştir.

Alt ölçekli planlarda kırsal yerleşim alanlarının çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarıyla analiz edilerek, kırsal kalkınmaya katkı sağlayacak tedbir ve faaliyetlerin belirlenmesi gerekmektedir. Buradan hareketle hem kırsalda yaşayanların gelir düzeyinin ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi hem de çevresel ve kültürel değerlerin korunması ve geliştirilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

Kırsal Yerleşim Merkezleri

Mersin İl bütününde kırsal özellik taşıyan yerleşim alanları arasında, donatı alanları, nüfus büyüklüğü, ulaşılabilirlik, ve/veya alt yapı bakımından öne çıkan, diğer kırsal yerleşimler için kırsal merkez özelliği taşıyan alanlar belirlenmiştir.

Kırsal Yerleşme Merkezlerinin önerilmesinde, coğrafi konumları dolayısıyla hinterlant ilişkileri bağlamında erişilebilirlik düzeyleri, mevcut durumda donatı alanlarının varlığı, çevre yerleşmelerle olan ilişkileri dikkate alınmıştır.

Buna göre;

- Tarsus ilçesi sınırları içerisinde; Bahşiş, Taşçılı, Damlama, Gülek ve Çiçekli,
- Toroslar ilçesi sınırları içerisinde; Güzelyayla, Gözne ve Arslanköy,
- Çamlıyayla ilçesi sınırları içerisinde; Sarıkavak,
- Yenişehir’de; Değirmençay,
- Mezitli’ de Fındıkpınarı ve Kuzucubelen
- Mut ilçesi sınırlarında; Göksu, Sakız, Kavaklı, Kürkcü, Hacıahmetli ve Dağpazarı,
- Silifke’de; Çamlıca, Uzuncaburç ve Mağara
- Erdemli ilçesi’nde de Sarıkaya, Arslanlı, Esenpınar ve Karayakup
- Gülnar ilçesi sınırlarında; Köseçobanlı, Kuskan, Bereket, Zeyne ve Çavuşlar
- Anamur ilçesi sınırları içerisinde Çukurabonoz ve Karalarbahşiş,
- Aydıncık ilçesinde de Duruhan yerleşimleri Kırsal Yerleşim Merkezleri (KYM) olarak belirlenmiştir.

Belirlenen bu Kırsal Yerleşme Merkezleri, İl bütününde yapılacak olan uygulamalar, çeşitli yatırım kararları adına yapılacak etaplama çalışmalarında mümkün olduğunca öncelik verilmesi gereken mahalleler olacak, bu bağlamda kentin kırsal yerleşmelerinin istenilen düzeyde gelişmesini sağlayacağı gibi aynı zamanda kırsal bölgelerle kıyı alanlarında yer alan mahallelerin ilişkilerinin kuvvetlenmesi de sağlanmış olacaktır.

4.5.2. Çalışma Alanlarına Yönelik Kararlar

Merkezi İş Alanları-MİA

Planda; yönetim, turizm, sosyal, kültürel ve ticari amaçlı yapılar için ayrılmış kentin merkezinde kalan bölgelerdir.

Plan genelinde Mersin kent merkezine hizmet edecek şekilde Akdeniz ilçe sınırları dâhilinde bir Merkezi İş Alanı öngörülmektedir. Merkezi İş Alanının küçük bir bölümü ise Yenişehir ve Toroslar ilçe sınırlarında kalmaktadır. Plan genelinde toplam 517 hektarlık bir alan MİA olarak ayrılmıştır.

Tali Merkezler

Bu alanlar Merkezi İş Alanı (MİA) dışında kalan ve Mersin kenti ile diğer kentsel yerleşmelerin iş alanlarını oluşturan 2. Derece ve 3. Derece merkez niteliğine sahip alanlardır.

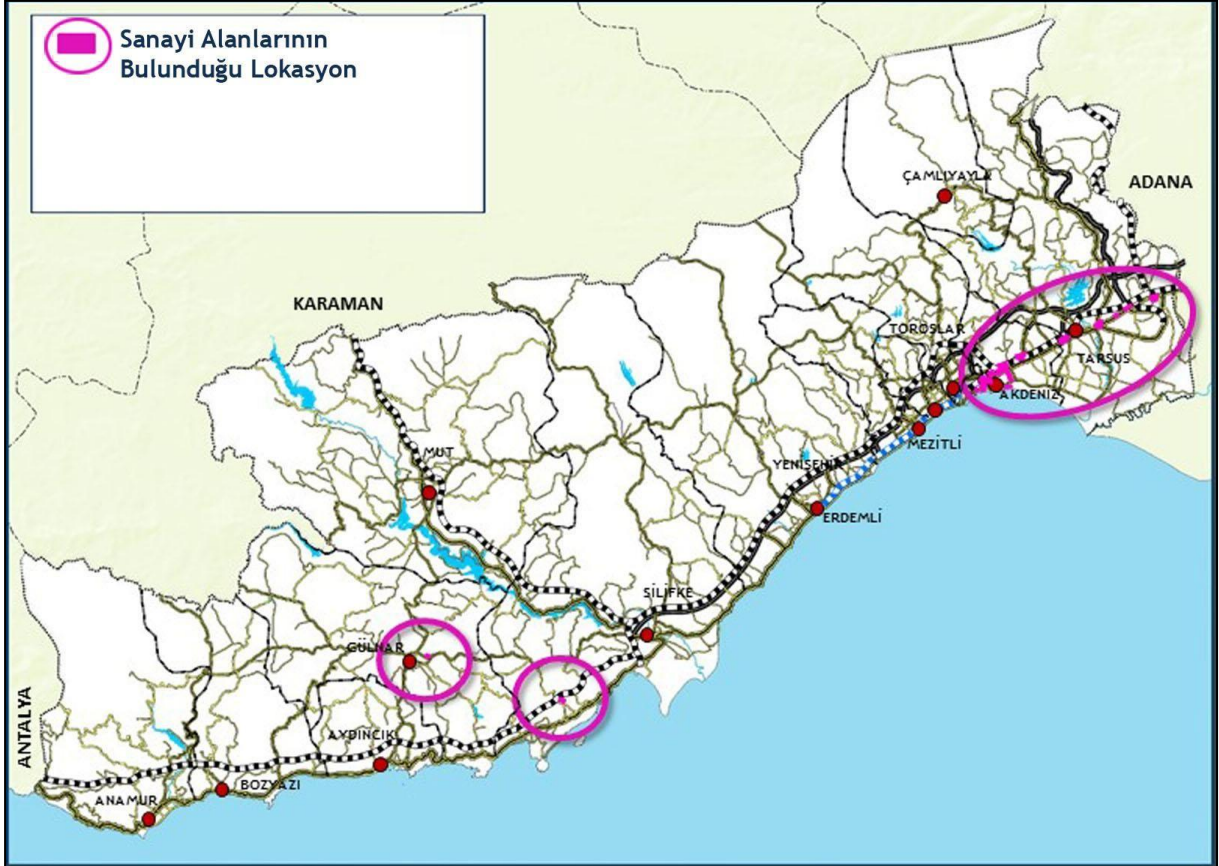
Mersin Kent merkezi dışında kalan ilçelerin merkezlerinde ve kent merkezinde MİA dışında kalan iş alanları Tali Merkez olarak öngörülmektedir. Plan genelinde 2.602 hektar alan tali merkez alanı olarak ayrılmıştır.

Sanayi ve Depolama Bölgeleri

Sanayi ve depolama bölgeler; orta ve büyük ölçekli sanayi işletmelerinin yer aldığı, 1593 sayılı “Umumi Hıfzısıhha Kanunu ve İlgili Yönetmeliği”ne uygun olarak, çevre ve sağlık koşulları gözetilerek, toplu olarak yer almaları öngörülen her türlü sanayi tesisleri ile

endüstriyel hammadde ve mamul ürünleri, bitkisel ve hayvansal ürünlerin açık ya da kapalı olarak depolanabileceği tesislerin yer almasının öngörüldüğü alanlardır. Bu alanlarda Mersin için katma değeri yüksek üretim yapılması hedeflenmektedir.

Sanayi ve depolama bölgelerinde; bu alanların ileri teknoloji kullanarak sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ve yeniden organizasyonu, taleplerin yönlendirilmesi, aynı sanayi türlerinin bir araya getirilerek planlama yapılması ilkesi gözetilmektedir.

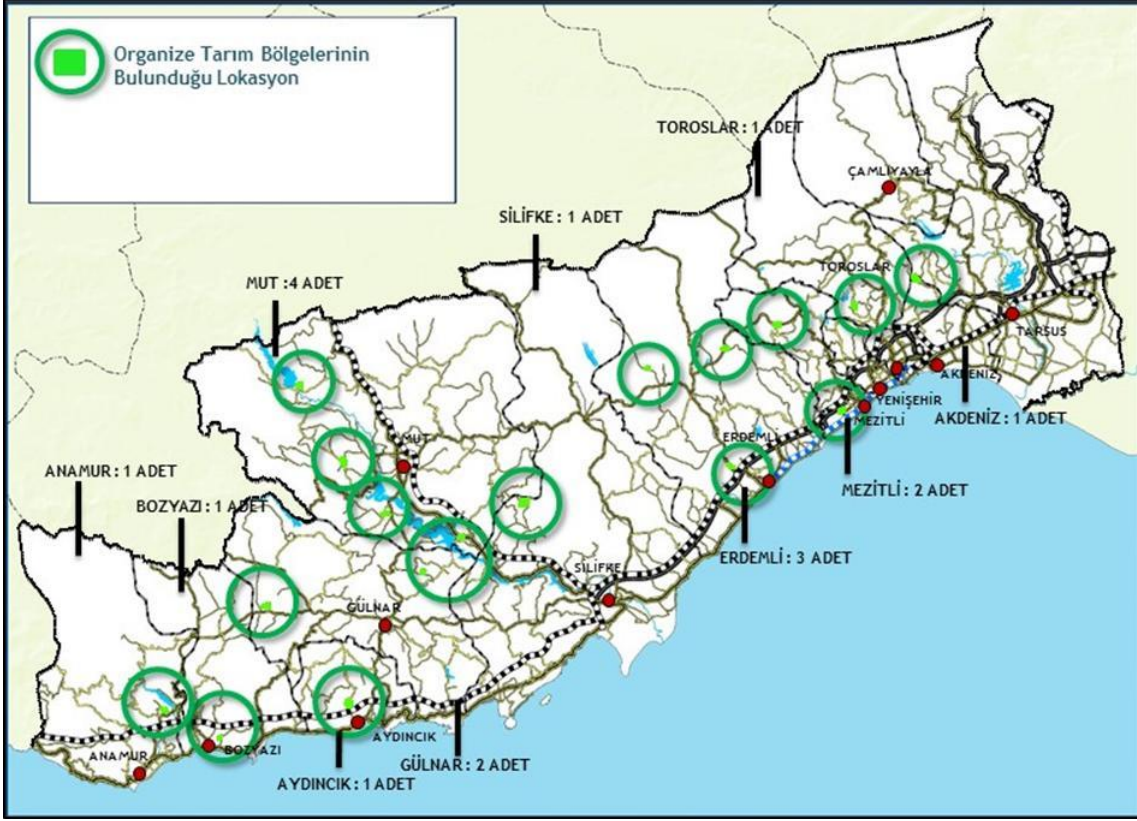
Şekil 7. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Sanayi ve Depolama Bölgeleri

Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları

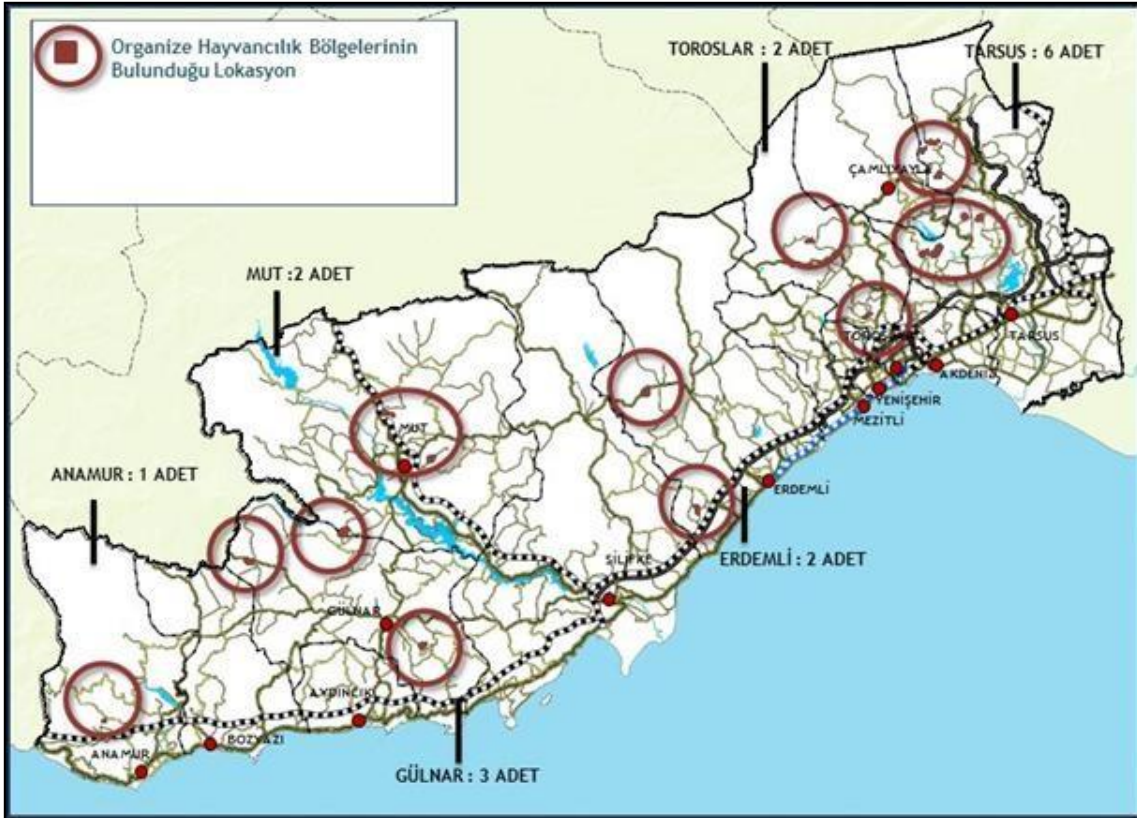
4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na göre statü kazanmasına gerek olmaksızın; tarımı destekleyen, hububat, meyve, sebze üretimi için uygun tarım alanları, mantarcılık, orman ürünleri, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, depo veya soğuk hava deposu, sadece 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 3. maddesinde tanımlanan "tarımsal yapılar" ile, meyvecilik, sebzeçilik, seracılık, çiçekçilik vb. tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, tek elden sevk ve idare edildiği entegre veya entegre nitelikte olmayan tarımsal amaçlı yapılar ve tarımsal sanayi tesislerinin yer alabileceği öngörülen alanlardır.

Hayvancılık ve tarım üretiminin yaygın olduğu bölgelerde entegre et ve süt işleme tesislerinin ve entegre tarım işletmelerinin olmaması önemli bir eksiklik. Bu kapsamda, entegre nitelikte et ve süt işleme tesislerinin Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları kurularak

karşlanması desteklenecektir. Entegre ya da entegre olmayan küçük ölçekte tesislerin toplu olarak yer alabilmesi katma değer artmasına yardımcı olacaktır.

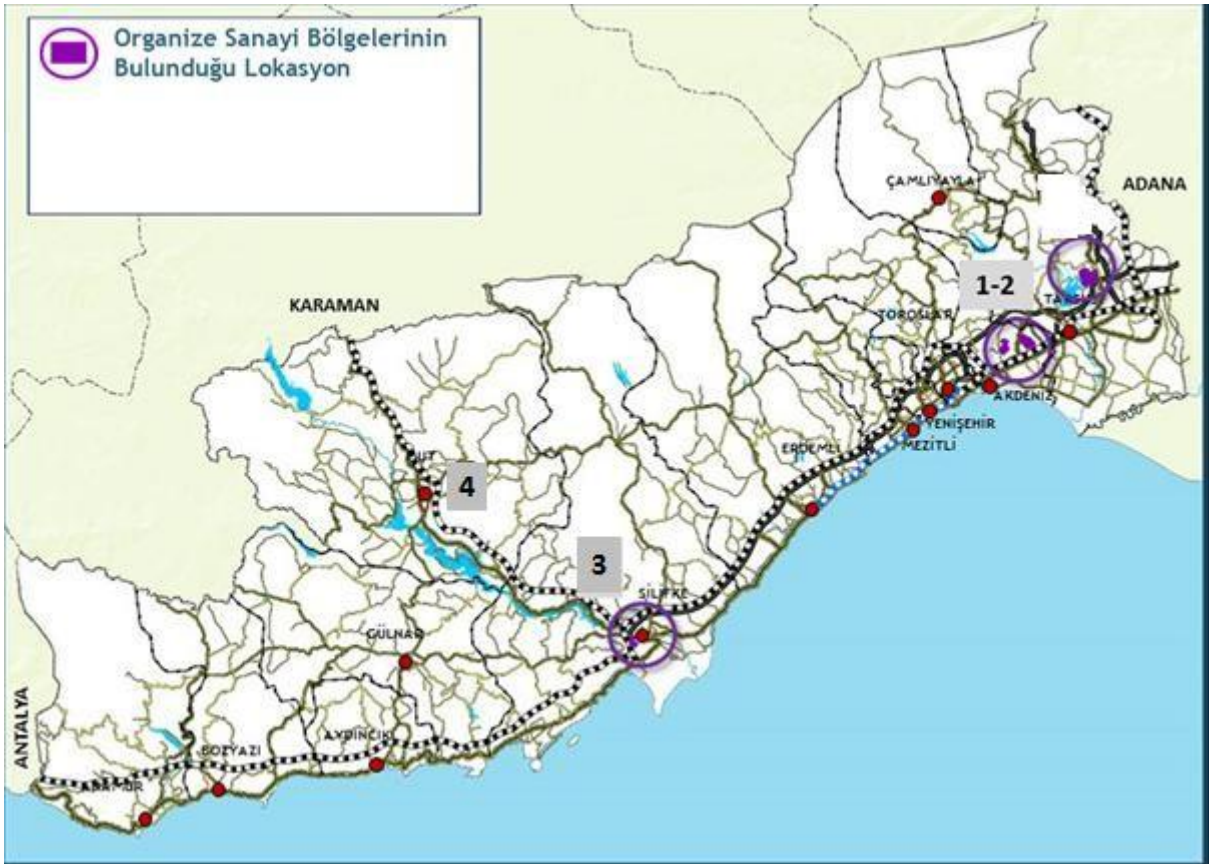
Şekil 8. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Tarım Alanları

Şekil 9. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Hayvancılık Alanları

Organize Sanayi Bölgeleri-OSB

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'na göre Organize Sanayi Bölgesi statüsü kazanmış olan, sanayinin uygun görülen alanlarda yapılmasını sağlamak, düzensiz sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla; sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli idari, sosyal ve teknik altyapı alanları ile küçük imalat ve tamirat, ticaret, eğitim ve sağlık alanları, teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp, planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgeleridir.

Şekil 10. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Organize Sanayi Bölgeleri

Kentsel Servis Alanları

“Kentsel Servis Alanları” yoğunluklu olarak Akdeniz ve Tarsus ilçe sınırları içinde önerilmiştir. Akdeniz'den Tarsus'a giden D-400 karayolu boyunca yolun kuzeyinde ve güneyinde, demiryolunun altında kalan alanlar ve Tarsus'tan Yenice'ye giden yine D-400 karayolunun kuzeyinde ve güneyinde kalan alanlar “Kentsel Servis Alanı” olarak ayrılmıştır.

Toroslar ilçesinde Otoyol ile Serbest Bölgeyi bağlayan bağlantı yolunun batısı ve Mezitli ilçesinde Tece bağlantı yolunun doğusu “Kentsel Servis Alanı” olarak ayrılmıştır.

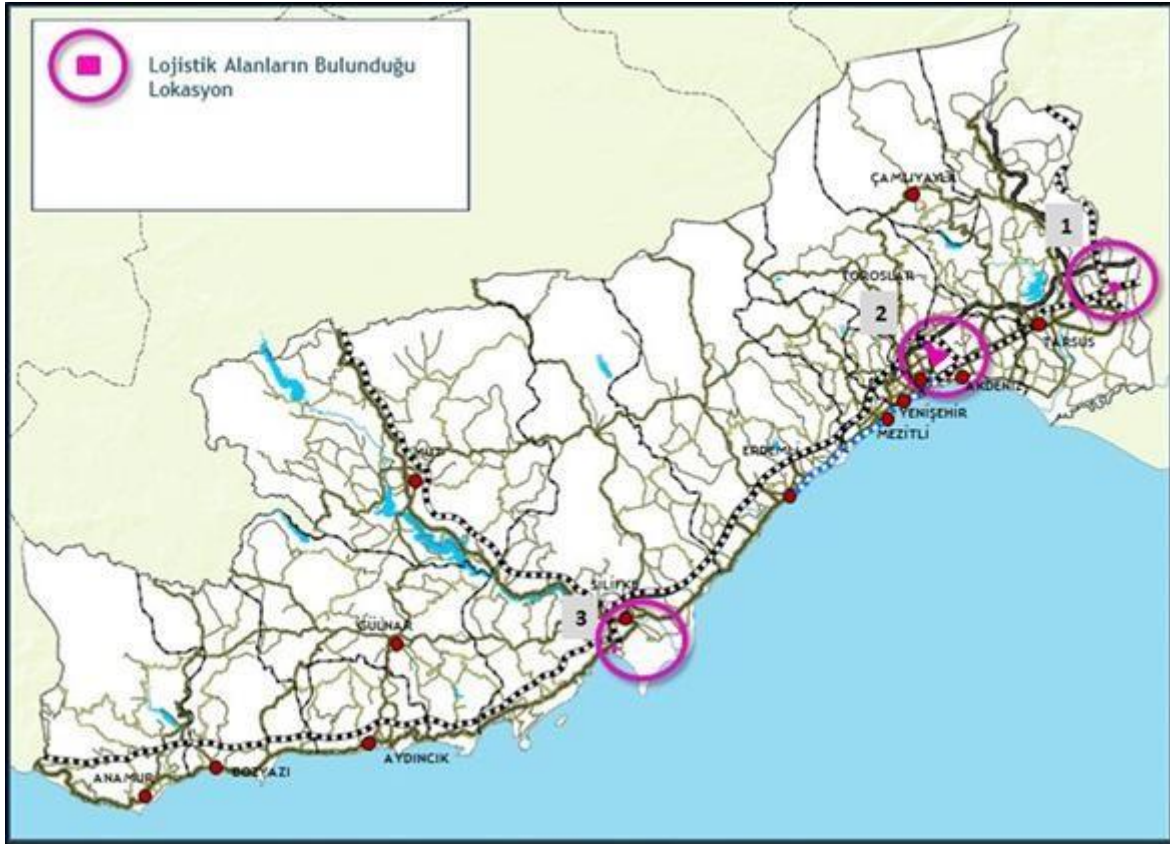
Bunların dışında diğer ilçelerde de “Kentsel Servis Alanı” önerilmiştir.

Kentsel alanlar ve çevresinde yer alan Küçük Sanayi Siteleri de, mevzuat gereği “Kentsel Servis Alanı” lejandında gösterilmiştir. Akdeniz ilçesi Tırmıl Küçük Sanayi Sitesi’nin doğusunda ve Lojistik Bölge’nin güneyinde önerilen “Kentsel Servis Alanları”, alt ölçekte “Küçük Sanayi Sitesi” olarak faaliyet göstermesi planlanan alanlardır.

Lojistik Bölgeler

Kara, demir, deniz ve hava yollarıyla taşımacılık faaliyetlerine yönelik tüm depolama, dağıtım ve destek hizmetlerinin yürütüldüğü alanlardır. Bu alanlarda; konteyner alanları, antrepo ve depo, yükleme ve boşaltma gibi tüm lojistik ve taşımacılık ile ilgili özel ve kamuya ait kuruluşların yönetim birimleri ile konaklamayı da içeren lojistik faaliyetleri destekleyici hizmetler yer alabilir.

Mersin’de planlanan havaalanı, serbest bölge ve Türkiye’nin ithalat-ihracat kapılarından biri niteliğindeki limanın varlığı birlikte düşünüldüğünde lojistik bölge ihtiyacı gündeme gelmektedir. Buradan hareketle planlama alanında üç adet lojistik bölge önerilmiştir. Bunlardan birincisi Toroslar ve Akdeniz ilçe sınırları içerisinde, Limanı E-90 otoyoluna bağlayan aksın doğusuna paralel konumlandırılan alandır. İkincisi Tarsus’un doğusunda Yenice yerleşmesinde D-400 karayolunun kuzeyinde yer alan Lojistik Bölgedir. Üçüncüsü ise Silifke ilçesinde Seka Limanının kuzeyinde yer alan alandır.

Şekil 11. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Lojistik Bölgelerin Konumları

Serbest Bölgeler

3218 sayılı “Serbest Bölgeler Kanunu” ile serbest bölge statüsü kazanmış; bir ülkenin siyasi sınırları içinde, ancak gümrük sınırları dışında kalan, ihracatı geliştirmek amacıyla ticari ve sınai faaliyetlere özel teşvikler sağlayan ve bu faaliyetlerin hızlı ve doğru şekilde yapılabilmesi için gerekli her türlü hizmetlerin sunulduğu alanlardır.

Planda Akdeniz ilçe sınırları içerisinde Mersin Limanının doğusunda yapılması planlanan konteyner limanının kuzeyinde yer alan Serbest Bölge'nin genişletilerek plan kararlarında yer alması sağlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanları

Bölgesel ve kentsel büyüklükte olan yeşil alanlar, spor ve oyun alanları, sosyal ve kültürel tesis alanları, sağlık, eğitim ve teknik altyapı alanlarını içeren alanlardır.

Yenişehir ilçesinin kuzeyindeki gelişme alanı komşuluğunda bir adet, Toroslar ilçesinde kuzeyde yer alan “Kentsel Servis Alanı” komşuluğunda iki adet “Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı” önerilmiştir.

Mezitli’de Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı'nın kuzey doğusunda “Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı” ayrılmıştır. Bunun yanı sıra Mut ve Silifke ilçelerinde Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı bulunmaktadır.

4.5.3. Turizm Alanlarına Yönelik Kararlar

Turizm Bölgeleri

Plan kararlarında kıyı alanlarındaki Turizm Bölgeleri, Tercihli Kullanım Alanları kapsamında öngörülmekle birlikte, bu alanların yanı sıra plan genelinde alternatif Turizm Bölgeleri de belirlenmiştir. Bu alanlarda, Turizm Bölgelerinin en az % 50'lik bir paya sahip olacağı planlanmaktadır.

Doğa Turizmi

Doğa ve doğayla ilgili alanlara yapılan seyahat olarak tanımlanabilir. Ziyaretçinin doğayı tecrübe etmesi üzerine odaklanmaktadır. Söz konusu deneyimler temelinde doğal çevreye bağlı ya da doğal bir öge içeren herhangi bir dış mekân aktivite şeklini de içeren bir turizm türüdür. Doğa turizmi rafting, yayla turizmi, su altı dalış, doğa yürüyüşü, dağ turizmi, foto-safari, yamaç paraşütü, mağara turizmi, botanik turizmi, kuş gözlemciliği gibi alt başlıklara ayrılabilir. Bu çalışmada; Mersin için alternatif turizm türleri açısından potansiyel arz edenlere ilişkin tanımlar aşağıda yer almaktadır³. Bunlar;

i. Su Altı Dalış Turizmi

Önemli batıklar, su altında kalan yerleşmeler, su ekolojisi, balık türleri, su altı mağaraları gibi su altındaki doğal alanları ve yaşamı tecrübe edilmesine yönelik bir turizm

³ Bu tanımlamalar; TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı verileri ile diğer yazın taramaları sonucu oluşturulmuştur.

türüdür. Mersin’de söz konusu turizm türü için Dana Adası batıklara yönelik dalışlar açısından potansiyel arz etmektedir. Kurt Burnu, Fok Burnu ve Sıncak Koyu dalış turizmi açısından fırsatlar sunmaktadır.

ii. Rafting Alanları

Zengin doğal kaynaklara sahip olan Türkiye, su sporları (rafting, kano ve nehir kayağı) için ziyaretçilerine önemli bir akarsu turizmi potansiyeli sunmaktadır. Ülkemizdeki tarihi, arkeolojik, kültürel ve otantik değerlerine entegre olan akarsu turizmi, çevrenin ve diğer turizm çeşitleriyle bir bütün oluşturmaktadır. Akarsu üzerinde yapılabilecek rekreatif eylemleri odağına alan akarsu turizminde rafting, başlıca aktivite olarak karşımıza çıkmaktadır. Mersin’de söz konusu aktiviteye ilişkin iki önemli akarsu potansiyel oluşturmaktadır. Bunlar Anamur (Dragon) Çayı ile Göksu Irmağı’dır.

Anamur Çayı, kano ve nehir kayağı sporuna elverişlidir. Parkur, Kılıç deresinin Anamur çayına karıştığı noktadan başlayıp, yaklaşık 10 km. güneyindeki tarihi Alaköprü’de sonuçlandırılabilir.

Göksu Irmağı, bütün akarsu sporları için elverişli geniş bir nehir yatağına sahiptir. Göksu Nehri’nin akarsu sporları için elverişli parkurlarından biri, kuzeydeki Derinçay ile güneydeki Değirmendere köyleri arasındadır.

iii. Yamaç Paraşütü Turizmi

Yamaç paraşütü, serbest atlama paraşütüne benzeyen bir paraşüt ile uçak yerine, yüksek bir tepeden atlamak sureti ile gerçekleştirilen rekreatif eylemdir. Mersin’de Yenişehir-Gelinciktepesi, Toroslar-Arslanköy Yaylacık, Tarsus-Eshab-ı Kehf, Erdemli-Göktepe, Silifke-Yeşilovacık/Tisan Tepe ve Anamur-Azitepe mevkiileri yamaç paraşütü açısından potansiyel oluşturmaktadır. Söz konusu alanlara yönelik doğa turizminin yapılabileceğine ilişkin plan kararı alınmıştır.

iv. Dağcılık Turizmi

Belirli bir takım ilke ve kurallara dayalı olarak dağlarda yapılan yürüyüş, kampçılık ve tırmanış sporu dağcılık olarak tanımlanmaktadır. Bu sporu odağına alan turizm türü, dağcılık turizmi şeklinde ifade edilmektedir. Mersin’de Alp Dağları’nın Türkiye’deki bölümünü oluşturan Bolkar Dağları söz konusu turizm türü için fırsat sunmaktadır. Bolkar Dağları’nda Meydan Yaylası ve Karagöl kamp noktaları olarak kullanılabilir.

v. Mağara Turizmi

Jeolojik-jeomorfolojik özellikleriyle özgün niteliklere sahip olan doğal mağaraların yanı sıra insanların barınak, sığınak, ibadet yeri ve depolamacılık gibi amaçlar için kazdıkları veya oydukları yapay mağaraların bilimsel ve rekreasyon amaçlı kullanımına yönelik bir turizm türüdür. Ülkemizde Mersin’in de içinde yer aldığı Batı ve Orta Toros Dağları’nda

önemli karşıtlaşma oluşumları yer almaktadır. Bununla birlikte Türkiye'nin en derin mağaraları (Anamur'un kuzeyinde Çukurpınar Düdeni, 1880 m., Peynirlikönü Mağarası 1429 m.) bu dağ kuşağı üzerindedir. Bunun dışında Cennet Obruğu, Dilek Mağarası, Eshab-ı Kehif, Gilindere ve Narlıkuyu Mağaraları turizme açılmış mağaralardır.

vi. Deniz Turizmi

Denizde deniz araçları ile yapılan, turizm amaçlı meslek faaliyetleri ile onu doğrudan destekleyen diğer meslek faaliyetleri deniz turizmi olarak tanımlanmaktadır. Mersin sahilleri bu turizm türü için doğal ve zengin olanaklara sahiptir.

vii. Kuş Gözlemciliği

Kuş gözlemciliği; gözlem yaparken rekreasyon eylemini de barındıran bir turizm türüdür. Söz konusu turizmin yer aldığı alanlar belirli kriterlere göre kategorilere ayrılmaktadır. Turizm bakanlığının kuş gözlemciliğine ilişkin turizm alanlarını belirlerken uyguladığı kategoriler ve kriterler aşağıdaki gibidir:

- A1 Kategori: Nesli dünya ölçeğinde tehlike altındaki türler
Kriter: Alan, düzenli olarak kayda değer sayıda nesli tehlike altında olan kuş türlerinden barındırır.
- A2 Kategori: Dar yayılım alanına sahip türler
Kriter : Alanda, üreme popülasyonları dağılımı bir Endemik Kuş Alanı (Endemic Bird Area - EBA) yada ikincil alan (Secondary Area - SA) oluşturan, dar yayılım alanına sahip kuş türlerinin önemli oranlarda bulunduğu bilinir yada tahmin edilir.
- A3 Kategori:Yayılmı biyomlarda sınırlanmış türler topluluğu
Kriter:Alanda, popülasyonlarının büyük bir bölümünün yada tümünün dağılımı bir biyomda sınırlanmış kuş türlerinin önemli oranlarda barındığı bilinir ya da tahmin edilir.
- A4(i) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, belirli dönemlerde topluluklar halinde bulunan bir ya da birkaç sokuşu türünün, biyocoğrafik popülasyonunun % 1'ini barındırır.
- A4(ii) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, belirli dönemlerde topluluklar halinde bulunan bir ya da birkaç denizkuşu ya da karasal türlerin, global popülasyonunun % 1'ini barındırır.
- A4(iii) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, bir ya da birkaç türden , 20.000 sokuşu bireyini ya da 10.000 denizkuşu çiftini barındırır.
- A4(iv) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, göç sırasında toplu halde uçan göçmen türler için "göç geçidi" işlevini görmektedir.

- B1(i) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, belirli dönemlerde topluluklar halinde bulunan bir ya da birkaç sokuşu türünün, göç yolu ya da bağımsız bir popülasyonunun % 1'ini barındırır.
- B1(ii) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, belirli dönemlerde topluluklar halinde bulunan bir ya da birkaç denizkuşu türünün bağımsız bir popülasyonunun %1'ini barındırır.
- B1(iii) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, düzenli olarak, belirli dönemlerde topluluklar halinde bulunan başka kuş türlerinin göç yolu ya da bağımsız popülasyonlarının % 1'ini barındırır.
- B1(iv) Kategori:Topluluklar
Kriter:Alan, ilk ve sonbahar göçleri sırasında, 5000'den fazla leylek ya da 3000'den fazla yırtıcı kuş, pelikan ya da leylek için "göç geçidi" işlevi görür.
- B2 Kategori:Korunma türleri olumsuz olan türler
Kriter:Alan, Avrupa Ölçeğinde Korunmada Öncelikli (SPEC Kategori 1, 2, 3 - Korunma Durumu Olumsuz) ve önemli kuş alanları yaklaşımı korunmasına uygun olan bir tür için ülkedeki en önemli "n" alandan biridir.
- B3 Kategori:Korunma durumları olumlu,ancak popülasyonları Avrupa'da yoğunlaşmış türler
Kriter:Alan, Avrupa Ölçeğinde Korunmada Öncelikli (SPEC Kategori 4 - Korunma Durumu Olumlu, ancak Avrupa'da yoğunlaşmış) ve önemli kuş alanları yaklaşımı korunmasına uygun olan bir tür için ülkedeki en önemli "n" alandan biridir.

Yukarıdaki açıklamalardan hareketle Mersin için;

Göksu Deltası söz konusu kriterlerden A1, A4i, A4iii, B1i, B2'yi sağlamaktadır. Bununla birlikte küçük karabatak (maks. 180) ve tepeli pelikan (maks.56), üreyen yaz ördeği (50 çift ile Türkiye'nin bilinen en büyük popülasyonu) ve pasbaş patka (30 çift), kışlayan büyük orman kartalı (maks. 20) ve şah kartal (maks.6) gibi, nesilleri dünya ölçeğinde tehlike altında olan türlerle önemli kuş alanları statüsü kazanır. Bunlara ek olarak, küçük balaban (25 çift), gece balıkçılı (150 çift), alaca balıkçıl (70 çift), erguvani balıkçıl (50 çift), turaç (50 çift), sazhorozu (300 çift), kocagöz (60 çift), bataklık kırlangıcı (300 çift), akça cılıbit (200 çift), mahmuzlu kızkuşu (300 çift) ve küçük sumru (150 çift) gibi türler bölgede önemli sayılarda ürer. Aralarında boz kaz (maks.1450), fiyu (maks. 11.648), çamurcun (maks. 14.952), kaşıkaga (maks.4325) ve sakarmekenin (maks. 36.240) bulunduğu büyük sayılarda sokuşu (maks.91.097) alanda kışlarken, göç sırasında da çok sayıda çeltikçi (maks.2500) ve leylek (maks.22.000) burada konaklamaktadır.

Aydıncık Adaları söz konusu kriterlerden A1'i sağlamaktadır. Bununla birlikte Ada martısı popülasyonu ile önemli kuş alanları statüsüne sahiptir.

Yayla Turizmi

Yaylalar; uygun iklimsel özellikler, peyzaj değerleri, kırsal öğelerin ağırlık kazandığı geleneksel yaşam biçiminin de sürdürüldüğü alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Yayla turizmi, yaylaların, diğer turizm çeşitleri için (dağcılık/tırmanışlar, atlı doğa gezisi, trekking, yamaç paraşütü, flora/fauna incelemesi vb. eylemleri içine alan doğa turizmi gibi) destekleyici öğeler biçiminde değerlendirilerek konaklamanın gerçekleştirileceği alanlar şeklinde ifade edilebilir. Yayla turizm merkezlerinin seçiminde; doğal değerlerin varlığı, özgünlük ve fiziki değerlere sahip olma, ulaşılabilir olma, yerelin ekonomik aktivitelerinin sürdürülmesi ve diğer turizm çeşitleri ile bütünleşme dikkate alınmaktadır. Böylelikle kırsal kesimde yaşayanların da turizm gelirlerinden pay alması ve özellikle ekonomik açıdan turizm yatırımlarını daha olanaklı kılınması sağlanabilir. Akdeniz Bölgesi, fiziksel özelliklerine bağlı olarak önemli bir doğa ve yayla turizmi potansiyeli sunmaktadır.

Bu kapsamda:

- Anamur ilçesinde; Çukurabanoz, Kaş
- Bozyazı ilçesinde; Elmakuzu, Yenisu, Taşpınar, Demirogluk, ve Akpınar
- Aydıncık ilçesinde; Duruhan, Teknecik, Eskişürük
- Gülnar ilçesinde; Şeyhomer, Bereket, Mollaömerli
- Silifke ilçesinde; Çatak, Uzuncaburç, Kıcaköy, Yeniçiftik, Kızılgeçit, İmamlı
- Mut ilçesinde; Evren, Değirmenlik, Söğütözü, Kozlar, Zeyker, Kargıderesi, Çömelek
- Erdemli ilçesinde; Sarıkaya, Arkıt, Güzeloluk, Akpınar, Hacıalanı, Sorgun, Küçükfındıkpınarı,
- Mezitli ilçesinde; Bozon, Güzle, Fındıkpınarı, Yıldırım, Mihrican
- Toroslar ilçesinde; Arslanköy, Gözne, Bekiralanı, Güzelyayla, Soğucak, Yeniköy, Ayvagediği, Kepirli, Hacgediği
- Çamlıyayla ilçesinde; Merkez, Uçarı, Sebil, Sarıkavak, Sarıkoyak, Darıpınarı, Esenyurt, Belçınar, Fakılar
- Tarsus ilçesinde; Kaburgediği, Anadolu, Çamalan, Sarışih, Pınaroluk, Çukurbağ, Ardıçlı, Gülek yerleşimleri Yayla Turizminin geliştirilmesi öngörülen yerleşimlerdir.

Eko-turizm

Ekoturizm doğal ve kültürel çevreyi koruyan ve yerel halkın refahını gözetken, doğal alanlara karşı duyarlı, düşük ziyaretçi etkisi olan seyahat biçimini ifade etmektedir. Doğa turizminin bir alt türü olarak da ele alınan eko-turizm açısından Mersin bütünü potansiyel arz etmektedir. Bu bağlamda öne çıkan yerleşimler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Anamur ilçesi; Karalarbahşiş ve Çukurabanoz
- Silifke ilçesi; Mağara ve Kavakköy
- Yenişehir ilçesi, Değirmençay
- Erdemli ilçesi; Küçükfındıkpınarı ve Hacıalanı
- Mezitli ilçesi; Fındıkpınarı

- Toroslar ilçesi; Gözne, Güzelyayla ve Arslanköy
- Çamlıyayla ilçesi; Sebil ve Fakılar

Agro-turizm

Agro-turizm; tarım faaliyetlerini deneyimlemek amacıyla gerçekleştirilen rekreatif eylemleri içeren, tarımsal kaynakların sürdürülebilirlik ilkesiyle turistik amaçlarla kullanılmasını ifade etmektedir. Söz konusu turizm türü özellikle kırsal kalkınma açısından gelir elde etme noktasında önemli bir faaliyettir. Kırsal çevreyle, tarımsal faaliyetlerle bağlantılı bir çiftlikte, kampta veya pansiyonda konaklama, eğitsel gezi, yeme-içme, rasyonel faaliyetler ve çiftlikte ürün ve el sanatlarının satılmasıyla ilişkili faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Yukarıdaki açıklamalardan hareketle tarımın önemli bir unsur olduğu Mersin'in tüm ilçeleri agro-turizm açısından fırsat sunmaktadır.

- Çamlıyayla ilçesi; Sarıkavak
- Tarsus ilçesi; Boğazpınarı
- Gülnar ilçesi; Mollaömerli ve Zeyne
- Mut ilçesi; Hacıahmetli, Dağpazarı, Diğtaş yerleşimleri bu bağlamda öne çıkan yerleşimlerdir.

Kültür Turizmi

Kültür turizmi; doğal alanları, anıtsal ya da sivil mimari yapılarını, sanat ürünlerini, koleksiyonları, kültürel kimlikleri, gelenekleri ve farklı dilleri kapsayan, somut ve somut olmayan kültür mirasının tüm ürünlerini paylaşmayı ve tanımayı amaçlayan bir gezi türüdür.

Mersin İli; özellikle arkeolojik sit alanları, doğal sit alanları, anıtsal yapılar, sivil mimarlık örnekleri bakımından oldukça zengin bir olması sebebiyle Kültür Turizminin geliştirilmesi için oldukça elverişli bir bölgedir.

Bu bağlamda Mersin genelinde;

Tarsus ilçesinde; Sağlıklı, Bozyazı Merkez, Anamur Merkez Sahil Kesimi, Aydıncık Merkez, Mut'un Kozlar mahallesi, Silifke'de Narlıkuyu, Atayurt, Uzuncaburç ve Mağara yerleşimleri, Mezitli Merkez, Akdeniz Merkez, Erdemli'de Limonlu Mahallesinin kuzeyi Kültür Turizminin potansiyel arz ettiği alanlar olarak belirlenmiştir.

İnanç Turizmi

İnsanların devamlı ikamet ettikleri yerlerin dışına çıkarak dini inançlarını gerçekleştirmek, inanç çekim merkezlerini görmek amacıyla yaptıkları gezilerin turizm olgusu içerisinde değerlendirilmesi inanç turizmi olarak tanımlanmaktadır.

Mersin inanç turizmi açısından önemli değerlere sahiptir. Bununla birlikte, bu değerler Mersin'i ülkemizin 2023 Turizm Stratejisi belgesinde Mersin-Gaziantep-Şanlıurfa- Mardin-Diyarbakır illerini kapsayan doğu-batı ekseninde gelişen, bu aksın güneyde Hatay- Antakya ile birleşmesiyle oluşan İnanç Turizmi Koridoru'nun bir parçası haline getirmiştir.

Mersin’de inanç turizmi açısından öne çıkan değerlerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

- Makam-ı Şerif Cami ve Danyal Peygamber Kabri (Merkez)-Tarsus
- Eshab-ı Kehf Mağarası-Tarsus
- Ulu Cami-Tarsus
- St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu, St. Paul Anıt Müzesi-Tarsus
- Alahan Manastırı-Mut
- Meryemlik (Aya Tekla)-Silifke
- Zeus Tapınağı ve Kilise-Silifke
- Cennet Obruğu-Meryem Ana Kilisesi-Silifke

Golf Turizmi

Golf turizmi bireylerin golf oynaması için düzenlenen seyahatler şekli detaylanabilir. Golf aynı zamanda başka bir turizm türünün ikincil aktivitesi olarak da izlenebilir. Buna tatil amaçlı bir aktivite sürecinde golf oynanması örnek olarak gösterilebilir. Ülkemizde golf tesisleri çoğunlukla sahile yakın yüksek kapasiteli yeme-içme, alışveriş, eğlence olanaklarının sunulduğu konaklama tesislerinin yakınındadır. Bu tesisler doğa ile içiçe düzenlenen golf sahaları ile ziyaretçilerine doğaya dönük bir ortamda tatil geçirebilmek için fırsatlar sunmaktadır. Türkiye’de Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca belgelendirilen 10 adet Yatırım Belgeli tesis, 15 adet İşletme Belgeli tesis bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı golf turizmine yönelik olmak üzere Antalya, Aydın, Muğla, Mersin ve Nevşehir İllerinde Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, Turizm Merkezi ve Turizm Alanı içerisinde yer alan 29 adet golf alanı planlanmış olup yaklaşık 25.000 yatak kapasitesi hedeflenmektedir. Bu golf alanlarının bir kısmı işletme faaliyetine geçirilmiş, diğer bir kısmı ise halen yatırımaşamasındadır.

Planlama sınırları dahilinde Tarsus ilçesinde bulunan Kazanlı Kültür ve Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi de bu bölgelerden biridir.

Termal Turizm

Toprak, yer altı, deniz ve iklim kaynaklı doğal tedavi unsurlarının tedavi edici faktör olarak kullanıldığı kaplıcalar, içmece ve iklim kür merkezleri ile buralarda kurulan tedavi ve rekreasyon amaçlı üniteleri içeren ve “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik”te yer alan termal konaklama ve termal kür tesislerinin yer aldığı alanlardır.

Toroslar ilçesinin kuzeyinde kalan Camili ve Çelebili yerleşimleri arasında kalan bölge Termal Turizm açısından potansiyel arz etmektedir.

Kış Sporları ve Kayak Tesisi Alanları

Kış turizmi; kış sporu alanlarına yapılan seyahatler, konaklama ve diğer hizmetlerden oluşan faaliyet ve ilişkilerin bütünü olarak tanımlanabilir. Kış turizmi, ağırlıkla karlı ortamlara

4.5.4. Donatı Alanlarına Yönelik Kararlar

Üniversite Alanları

Bu alanlar; Üniversitelerin yüksekokul, lisans, lisansüstü eğitim tesisleri, bu tesislere ilişkin ticari ve sportif tesisler, sosyal ve kültürel tesisler ve idari kullanımlar ile teknopark, teknokent, teknoloji geliştirme bölgelerinin yer alması öngörülen alanlardır.

Planlama alanında mevcutta; Yenişehir’de 3 adet, Tarsus’ta 1 adet Erdemli, Mezitli, Silifke, Gülnar ve Anamur ilçelerinde 1’er adet Üniversite veya Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. Bu alanlar plan kararlarına işlenmiştir. Bunların yanı sıra Toroslar ilçesi Dorukkent yerleşiminde 1 adet, Erdemli ilçesine 1 adet üniversite alanı önerilmiştir.

Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanları

Bu alanlar; kentte yaşayanların spor, dinlenme, gezinti ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kentsel aktif ve pasif yeşil alanlar olup ayrıca Fuar, Panayır, Festival Alanı gibi her türden ürün ya da hizmetlerin teknolojik gelişmelerin, bilgi ve yeniliklerin, tanıtımı, pazar bulunabilmesi ve satın alınabilmesi, teknik işbirliği, geleceğe yönelik ticari ilişki kurulması ve geliştirilmesi için, belirli bir takvime bağlı olarak gerçekleştirilen, zaman açısından sınırlandırılmış tanıtım ve etkinliklerinin gerçekleştirilebileceği açık ve kapalı sergileme ve satış tesislerinin yer alması öngörülen alanlardır.

Planlama alanında yerleşim alanları içinden geçen derelerin (Berdan Çayı, Müftü Deresi, Mezitli Deresi, Deliçay, Göksu Irmağı v.b.) çevresi yeşil alan olarak planlanmıştır. Ayrıca planlama ilke kararları gereği, tüm sanayi, Organize Sanayi, küçük sanayi ve lojistik bölgeleri, yerleşim alanların yeşil kuşaklar ile ayrılmıştır.

Bunun dışında Yenişehir ilçe sınırları içinde Emirler yerleşiminin güneyinde kalan alan Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanı olarak planlanmıştır.

Bu alanlarda bölgenin doğal nitelikleri göz önüne alınarak, kullanım türleri ve yapılanma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenmek üzere, bölge parkları temalı parklar, botanik bahçeleri, doğal yaşam parkları, oyun alanları, açık ve kapalı spor alanları, rekreasyon alanları, piknik alanları yer alabilir.

Fuar, Panayır ve Festival Alanları

Bu alanlar; Her türden ürün veya hizmetlerin, teknolojik gelişmelerin, bilgi ve yeniliklerin tanıtımı, pazar bulunabilmesi ve satın alınabilmesi, teknik işbirliği, geleceğe yönelik ticari ilişki kurulması ve geliştirilmesi için, belirli bir takvime bağlı olarak gerçekleştirilen, zaman açısından sınırlandırılmış tanıtım etkinliklerinin gerçekleştirileceği açık ve kapalı sergileme ve satış tesislerinin yapılacağı alanlardır.

Plan revizyonunda Fuar, Panayır ve Festival Alanları, Kentsel Bölgesel Yeşil ve Spor Alanları kapsamında değerlendirilmiş olup; Yenişehir ilçesinde yer alan mevcut Fuar Alanı'nın yanı sıra, Tarsus merkez ve Tarsus'tan Yenice'ye giden D-400 aksı üzerinde öngörülmektedir.

4.5.5. Tarımsal Arazi Kullanımları

Tarım Alanları, Mera Alanları

Mersin verimli tarım toprakları üzerinde bulunan bir il olarak halen varlığını sürdüren kırsal yerleşmelerin temel ekonomik aktivitesi olan tarım sektörü, ekonomik fayda sağlamanın yanı sıra Mersin'in bu konuda kendine yeter bir il olması açısından önem kazanmaktadır. Dolayısıyla, Mersin'in sahip olduğu toprak kaynaklarının tarımsal amaç dışı kullanımının engellenmesi ve tarımsal örgütlenmenin organize edilmesi, sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir. Buradan hareketle tarım arazileri "Tarım Alanları" olarak tek gösterim altında belirtilmiştir. Bununla birlikte tarım arazileri sınıflaması, 5403 sayılı Kanun kapsamında, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca yapılacak/yaptırılacaktır.

Tarımsal nüfusun yerinde istihdamının sağlanması için Tarımsal Amaçlı Arazi Kullanım Planı hazırlanmalı ve bu plan dahilinde mümkün olduğunca ekonomik değeri yüksek olan ekolojik ve özel ürünlerin yetiştirildiği tarımsal aktiviteler teşvik edilmelidir.

Tarım alanlarının verimliliğinin artmasının yanı sıra tarım turizmi (agro-turizm) potansiyelinden faydalanılabilmesi amacıyla gerekli tarımsal örgütlenme ve uygulamalara geçilmesi Plan Revizyonu'nun öncelikleri arasındadır. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi içerisinde söz konusu tarım turizmi için Çamlıyayla, geniş tarım arazilerine sahip Tarsus ve mera alanlarına sahip Toroslar ilçeleri potansiyel arz etmektedir.

Hayvancılık sektörünün temel göstergelerinden biri olan mera alanlarının korunması ve tahribata uğramış mera alanlarının ıslah edilerek kullanılması önem arz etmektedir. Yem girdisinin yerel kaynaklardan sağlanması için tarımsal ürün deseni içerisinde yem bitkilerinin yer alması düşünülebilir.

Ekolojik tarım; bitkisel, hayvansal ve su ürünleri ile kullanılacak girdilerin organik tarım yöntemine göre üretilmesi, işlenmesi, ambalajlanması, etiketlenmesi, depolanması, taşınması, pazarlanması, kontrol ve sertifikasyonunu kapsayan doğal üretim tekniklerini içermektedir. Bu alanlarda ekolojik işletim, envanter, eğitim, organizasyon, eşgüdüm, deneysel üretim ve pazarlama aşamalarının gerçekleşmesi gerekmektedir. Elde edilen ürünler; yöresinde ve ekolojik turizm alanlarında tüketilebileceği gibi, Mersin bütününde organik tarım ürünlerine olan talebi karşılamaya yönelik olarak da değerlendirilebilir. Ekolojik tarım, özellikle içme suyu havzalarında özel ürün bölgeleri için birincil kırsal planlamamodeli olarak belirlenebilir. Buna göre, özellikle Tarsus'ta kırsal yerleşimlerin ortak paydaları, ekolojik üretim alanları açısından potansiyel olmasıdır.

Ekosistemlerin sürekliliği, bio-çeşitliliği, sulama imkanları ile yıllık yağış-güneşlenme özellikleri ve çevre kirletici parametrelerden konumsal uzaklığı göz önünde tutularak bazı köylerde ekolojik tarım ve bu tarımın destekleyicisi olarak eko turizmin gelişmesi desteklenmelidir.

Yine tarımsal üretimin desteklenmesi ve geliştirilmesi amacıyla, İl genelinde uygun alanlarda Organize Tarım ve Organize Hayvancılık Alanları önerilmiştir.

Planlama alt bölgesinde parçalar halinde sulamalar gerçekleştiriliyor olsa da, sulama açısından kullanılan miktar yetersizdir. Bu durum çalışma kapsamındaki anket çalışmalarıyla da ayrıca tespit edilmiştir. Tüm bölgede kapalı sistem, basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına, yaşanan kuraklık ve iklim değişikliği olgusu da dikkate alınarak, tarım arazilerinde daha az su tüketimine dayalı teknolojiye dayalı sulama alanları geliştirilmesi hedeflenmiştir. Buradan hareketle kontrolsüz yeraltı suyu kullanımını azaltmak amacıyla yeraltı suyu kullanımının kontrollü hale getirilmesi, basınçlı ve kapalı sistem, damlama sulama yöntemlerine geçilmesinin zorunlu hale getirilmesi sağlanmalıdır.

4.5.6. Diğer Arazi Kullanım Alanları

Orman Alanları

6831 sayılı Orman Kanunu uyarınca belirlenmiş/belirlenecek alanlardır. Buldukları yörenin doğal bitki örtüsüne uygun olarak Orman Genel Müdürlüğünce ağaçlandırılması planlanan alanlar da bu kapsamdadır.

Mersin ilinin orman alanları mutlak korunması gerekli doğal değerlerdir. Farklı iklim kuşakları içinde bulunan Mersin, çok zengin bir flora sahiptir. Orman kadastrosu netleşmeyen ve bu nedenle plan kapsamında gösterilmeyen alanlar, orman kadastrosuna alınması durumunda da 6831 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilecektir.

Plan Revizyonu'nda orman alanlarının korunması amacıyla geliştirilen kararlar aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Kadastral çalışmalarının tamamlanması,
- Ormana yönelik gelişme baskısının engellenmesi,
- Orman içi rekreasyon alanlarının düzenlenmesi,
- Orman alanlarında gerçekleştirilen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerinin en az düzeye indirilmesi,
- Orman vasfını kaybettiği için orman dışına çıkarılan alanlar için çevresel sürdürülebilirlik ve alanların niteliğine göre uygun plan kararlarının geliştirilmesini öngörülmektedir.

Mesire Alanları

Rekreasyonel ve estetik kaynak değerlere sahip alanlarda, halkın dinlenme, eğlenme (rekreatif) yönünde ihtiyaçlarını karşılayan bu alanlarda Mesire Alanları Yönetmeliği'nde belirtildiği üzere Mersin bütünündeki A, B, C, D tipi mesirelere ilişkin kararlar alt ölçekli planlarda ele alınarak kurgulanacaktır. Planlama alanında 127 hektar alan Mesire Alanı olarak planda yer almaktadır.

Askeri Alanlar

2565 sayılı "Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu" kapsamında kalan alanlardır. Askeri alanlar; kentin yağ lekeli şeklindeki gelişme sürecinde, yerleşik doku içerisinde yapılaşma için fiziksel bir bariyer olmuş ve mevcut durumda kentin nefes alabildiği büyük açık alanlar olarak doğal eşik benzeri bir işlev kazanmıştır. Mevcutta bulunan Askeri Alanlar plan kararlarında da Askeri Alan gösterilmiştir.

Doğal Karakteri Korunacak Alanlar

Bu alanlar sazlık-bataklık, plaj-kumsal alanları ve jeolojik oluşumları nedeniyle ya da erozyon sonucu topraksız kalmış kayalık-taşlık alan niteliğinde olan alanlardır. Bu alanların doğal karakterleri korunacak ya da korunarak kontrollü kullanımı sağlanacaktır.

4.5.7. Sit ve Korunacak Alanlar

Sit Alanları

Planlama alt bölgesi içerisinde Tarihi Sit, Kentsel Sit, Arkeolojik Sit ve Doğal Sit Alanları bulunmaktadır. Kentin tarihi kültürel kimliğini yansıtan ve tarihsel geçmişinden gelerek günümüze ulaşan kentsel mekanlar (fiziki doku), yapılar ve tarihi kent imajını yansıtan peyzaj değerleri ve tabiat varlıkları kendi yapıları ile uyumlu işlevler verilerek korunup geliştirilmelidir.

İlgili mevzuata uyulması kaydıyla kültürel değerlerin korunduğu alanlarda yenileme çalışmaları yapılabilir. Ekolojik dengesi bozulmuş doğal koruma alanları ise rehabilite edilmelidir.

UNESCO geçici listesinde yer alan Tarsus ilçesindeki St. Paul kilisesi ve kuyusu ile tarihi bölgeye ilişkin Alan Yönetimi çalışmalarına başlanmalı ve asil listeye alınması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Böylelikle Mersin'in uluslararası tanınabilirliğinin artırılması ve turizme katkı vermesi sağlanacaktır.

Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi

Silifke ilçesinde yer alan Göksu Deltası Sulak Alanı, Ekolojik Etkilenme Bölgesi ve Tampon Bölgesi, Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır.

Bu alanda hassas alanların, ekoloji ve ekosistem bütünlüğünün devamlılığının sağlanması, koruma kararlarının yaşama geçirilmesi esastır. Bu alanlarda, yetkili kurum ve kuruluşlarca yapılacak planlama çalışmalarının, bölgesel bütünlük ve sürdürülebilir kalkınma gözetilerek yapılmalıdır. Ayrıca bu alanda çevre kirliliğini önleyici her tür tedbirin alınması zorunludur.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi/Turizm Merkezleri

Tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişmeyi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca, sınırları T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilan edilen bölgelerdir. Planlama alanında 7 adet Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi/Turizm Merkezi bulunmaktadır.

- Mersin – Tarsus Kıyı Kesimi Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi
- Gülek – Karboğazı Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi
- Taşucu – Boğsak Turizm Merkezi
- Narlıkuyu Turizm Merkezi
- Melleç Turizm Merkezi
- Ortaburun Turizm Merkezi
- Kargıcık – Ovacık Turizm Merkezi

Koruma Statüsüne Sahip Diğer Alanlar

Deniz Kaplumbağaları Üreme ve Koruma Alanı; “Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi)” çerçevesinde nesli tehlikede olan deniz kaplumbağalarının üreme alanlarıdır.

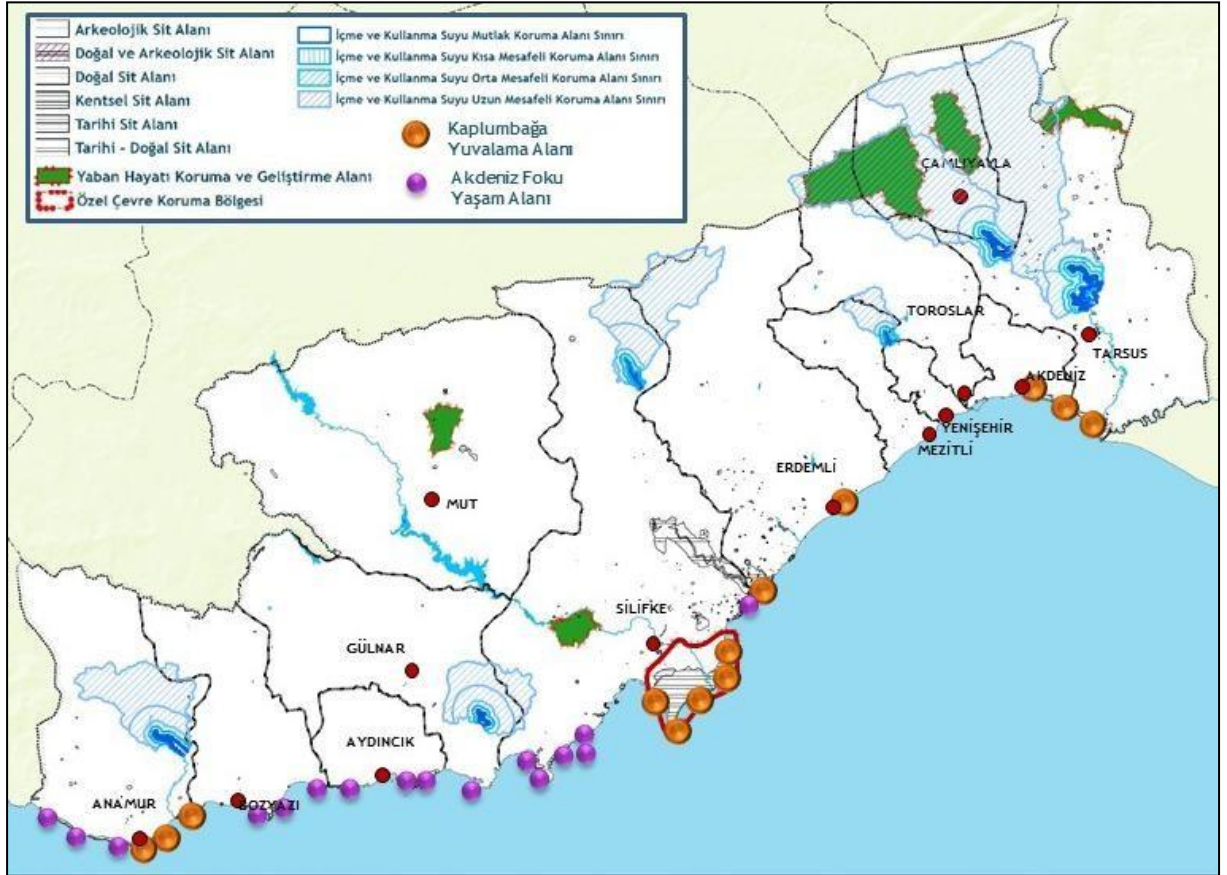
Akdeniz Foku Yaşam Alanı; nesli hızla tükenmekte olan ve Dünya Koruma Birliği (IUCN) tarafından nesli tehlikede olan türler listesine dâhil edilen “Akdeniz Fokları”nın yaşam alanlarıdır.

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası; Yaban hayatı değerlerine sahip, korunması gerekli yaşam ortamlarının bitki ve hayvan türleri ile birlikte mutlak olarak korunduğu ve devamlılığının sağlandığı sahalar ile av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği; av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamında iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde özel avlanma planı çerçevesinde avlanmanın yapılabildiği sahalardır. Planlama alanı genelinde 5 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası bulunmaktadır.

- Kadıncık Vadisi Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
- Çamlıyayla Cehennem Deresi Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
- Hopur Topaşır Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
- Kestel Dağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
- Hisar Gedik Dağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Su Kaynakları Koruma Alanları

İçme ve kullanma suyu kaynaklarının çevresinde bu alanların korunması ve/veya kontrollü kullanılmasını sağlamak üzere Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'ne göre belirlenen Mutlak, Kısa, Orta ve Uzun Mesafeli Koruma Alanlarını kapsamaktadır.

Şekil 13. Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Yer Alan Koruma Statüsüne Sahip Alanlar

4.5.8. Altyapıya İlişkin Kararlar

Enerji

Plan Revizyonunda, çevresel sürdürülebilirlik kapsamında, yenilenebilir enerji kullanımının desteklenmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda, rüzgâr, güneş, jeotermal ve hidroelektrik enerji santralleri üretim alanlarının, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurulunca verilecek lisans kapsamında geliştirilmesi öngörülmektedir.

Bununla birlikte, söz konusu kullanımlar için yer seçimi yapılırken, koruma statüsünde kalan alanların gözetilerek, ekoloji ve ekosistem bütünlüğünü bozmayacak yönde kararlar alınması önem arz etmektedir.

Ayrıca, T.C. Hükümeti ve Rusya Federasyonu arasında, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası hükümleri doğrultusunda 12.05.2010 tarihinde imzalanan ve 15.07.2010 tarih ve 6007 sayılı Kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan Nükleer Güç Santrali ile Akdeniz İlçesinde yapılması planlanan “Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali” plan kararlarında yer almaktadır.

Enerji Nakil Hatları

Enerji üretim tesislerinin 36 kv. üstü gerilim seviyesinden bağlı olduğu noktalardan itibaren, iletim salt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere, dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesislerdir.

Boru Hatları

Alt ölçekli planlar yapılırken doğalgaz boru hatları ve petrol boru hatları için ilgili kurum/kuruluş görüşlerinin alınması ve bu doğrultuda söz konusu hatlar ve etkileşim alanları ile ilgili önlemleri içeren plan kararları verilmesi esastır.

Katı Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Tesisleri

Üreticisi tarafından atılmak istenen ve çevrenin korunması bakımından düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddelerin depolandığı, bertaraf edildiği, geri dönüşümünün ve geri kazanımının sağlandığı tesislerin yer aldığı/alacağı alanlardır. Plan genelinde 9 adet Katı Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Tesisi Alanı yer almaktadır.

Atık Su Arıtma Tesis Alanları

Her türlü sıvı atığın ilgili mevzuatta belirtilen standartları sağlayacak şekilde arıtılması veya bertaraf edilmesi için kurulan tesislerin yer aldığı/alacağı alanlardır. Plan genelinde 10 adet Atık Su Arıtma Tesis Alanı yer almaktadır.

5. İLÇELERE GÖRE PLAN KARARLARI

5.1. Nüfus

5.1.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi - Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli ve Çamlıyayla İlçeleri

Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi; Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli ve Çamlıyayla ilçelerinden oluşmaktadır. Alt Bölgenin nüfusu 2.420.000 kişi olarak hesaplanmıştır. Söz konusu alt bölge için hazırlanmış ve onaylı alt ölçekli mer'i imar planlarındaki alanların nüfus büyüklüğü ise 2.660.000 kişi olduğu tespit edilmiştir. Doğu

Mersin Planlama Alt Bölgesi için yapılan projeksiyon değeri, bu alt bölgedeki ilçelerin kırsal karakterli yerleşmeler ile güvenlik sebebiyle ulusal ve uluslararası göçün süreceği, sanayi ve lojistik odaklı gelişmelerin devam edeceği, plan dönemi içerisindeki yeni yatırımların ve planlama kararlarının da gelişmeyi etkileyeceği dikkate alındığında 2035 yılı hedef nüfusu 2.780.000 kişi olarak kabul edilmiştir (Tablo 12).

2014 yılında gerçekleştirilen belediye seçimleriyle yürürlüğe giren 6360 sayılı Kanun gereği 501 adet belde ve/veya köy mahalle statüsüne dönüşmüştür. Ancak bu yerleşmeler hem fiziki çevre hem de üretim ilişkileri açısından kırsal karakterlerini devam ettirmektedir. Bu nedenle bu alanlar Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda kırsal yerleşimler olarak planda yer almış ve bu yerleşimler için bir kırsal nüfus kabulü de yapılmıştır. Bu kabule göre Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde 167.000 kişi kırsal nüfusu oluşturmaktadır.

İlçe	Mevcut Nüfus (TÜİK 2014)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2025)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2035)	Mer'i Plan Kapasite Nüfusu	Hedef Nüfusu (2035)	Hedef Kentsel Nüfus (2035)	Hedef Kırsal Nüfus (2035)
Akdeniz	276.058	500.000	600.000	350.000	410.000	400.000	10.000
Mezitli	164.429	220.000	300.000	660.000	400.000	380.000	20.000
Toroslar	281.130	350.000	470.000	540.000	600.000	555.000	45.000
Yenişehir	233.489	300.000	450.000	520.000	540.000	530.000	10.000
Tarsus	323.961	490.000	580.000	530.000	790.000	718.000	72.000
Çamlıyayla	8.650	17.000	20.000	60.000	40.000	30.000	10.000
Toplam	1.287.717	1.877.000	2.420.000	2.660.000	2.780.000	2.613.000	167.000

Tablo 12. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri

Tarsus İlçesi

Tarsus'un TÜİK'in ADNKS'ne göre 2014 yılı nüfusu 323.961 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 490.000 kişi 2035 yılı içinse 580.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda ise Tarsus için 2025 yılı için hedeflenen nüfus 632.000-790.000 arasındadır. Mer'i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 530.000 kişidir. Tüm bu değerlerin birlikte değerlendirilmesi sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Tarsus ilçesi için 2035 yılı hedef nüfus 790.000 kişi olarak öngörülmüştür. Tarsus ilçe sınırları içinde yaşayacak kırsal nüfus ise 72.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Akdeniz İlçesi

Akdeniz'in TÜİK'in ADNKS'ne göre 2014 yılı nüfusu 276.058 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 500.000 kişi, 2035 yılı için 600.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Akdeniz'in Toroslar, Mezitli ve Yenişehir ilçeleriyle birlikte Merkez İlçe olarak tanımlanmasından dolayı ilçeye ilişkin nüfus kabulü Merkez ilçe içerisinde ayrıştırılmamıştır. Söz konusu Merkez ilçeye ilişkin 2025 yılı

hedef nüfusu 1.750.000-2.055.000 arasında kabul edilmiştir. Mer'i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 350.000 kişi nüfus büyüklüğünü tariflemektedir. Tüm bu değerlerin birlikte değerlendirilmesi sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Akdeniz ilçesi için 2035 yılı hedef nüfus 410.000 kişi olarak öngörülmüştür. Akdeniz ilçe sınırları içinde yaşayacak kırsal nüfus 10.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Toroslar İlçesi

Toroslar'ın TÜİK'in ADNKS'ne göre 2014 yılı nüfusu 281.130 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 350.000 kişi, 2035 yılı içinse 470.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Toroslar'ın Akdeniz, Mezitli ve Yenisehir ilçeleriyle birlikte Merkez İlçe olarak tanımlanmasından dolayı ilçeye ilişkin nüfus kabulü Merkez ilçe içerisinde ayrıştırılmamıştır. Söz konusu Merkez ilçeye ilişkin 2025 yılı hedef nüfusu 1.750.000-2.055.000 arasında kabul edilmiştir. Mer'i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 540.000 kişi nüfus büyüklüğünü tariflemektedir. Tüm bu değerlerin birlikte değerlendirilmesi sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Toroslar ilçesi için 2035 yılı hedef nüfus 600.000 kişi olarak öngörülmüştür. Toroslar ilçe sınırları içinde yaşayacak kırsal nüfus 45.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Yenisehir İlçesi

Yenisehir'in TÜİK'in ADNKS'ne göre 2014 yılı nüfusu 233.489 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı 300.000 kişi, 2035 yıl içinse 450.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Yenisehir'in Akdeniz, Toroslar ve Mezitli ilçeleriyle birlikte Merkez İlçe olarak tanımlanmasından dolayı ilçeye ilişkin nüfus kabulü Merkez ilçe içerisinde ayrıştırılmamıştır. Söz konusu Merkez ilçeye ilişkin hedef nüfus 2025 yılı için 1.750.000-2.055.000 arasında kabul edilmiştir. Mer'i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 520.000 kişi nüfus büyüklüğünü tariflemektedir. Tüm bu değerlerin birliktedeğerlendirilmesi sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Yenisehir ilçesi için 2035 yılı hedef nüfus 540.000 kişi olarak öngörülmüştür. Yenisehir ilçe sınırları içinde yaşayacak olan kırsal nüfus 10.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Mezitli İlçesi

Mezitli'nin TÜİK'in ADNKS'ne göre 2014 yılı nüfusu 164.429 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; demografik yapı bölümünde de yer aldığı üzere, Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 220.000 kişi, 2035 yılı içinse 300.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda Mezitli'nin Akdeniz, Toroslar ve Yenisehir ilçeleriyle birlikte Merkez İlçe olarak tanımlanmasından dolayı ilçeye ilişkin nüfus kabulü Merkez ilçe içerisinde ayrıştırılmamıştır. Söz konusu Merkez ilçeye ilişkin hedef nüfus 2025 yılı için 1.750.000-

2.055.000 arasında kabul edilmiştir. Mer’i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 660.000 kişi nüfus büyüklüğünü tariflemektedir. Tüm bu değerlerin birlikte değerlendirilmesiyle birlikte Çevre Düzeni Planı Revizyonu’nda Mezitli ilçesi için 2035 yılı hedef nüfus 400.000 kişi olarak öngörülmüştür. Mezitli ilçe sınırları içinde yaşayacak kırsal nüfus 20.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Çamlıyayla İlçesi

Çamlıyayla’nın TÜİK’in ADNKS’ne göre 2014 yılı nüfusu 8.650 kişidir. Çalışmanın analitik kısmında; Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 17.000 kişi, 2035 yılı içinse 20.000 kişidir. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı’nda ise Çamlıyayla ilçesine ilişkin hedef nüfus, 2025 yılı için, 25.000-32.000 arasında kabul edilmiştir. Mer’i alt ölçekli planların kapasite nüfusları 60.000 kişi nüfus büyüklüğünü tariflemektedir. Tüm bu değerlerin birlikte değerlendirilmesiyle birlikte Mersin İli Çevre Düzeni Planı Revizyonu’nda Çamlıyayla ilçesi için 2035 yılı hedef nüfusu 40.000 kişi olarak öngörülmüştür. Çamlıyayla ilçe sınırları dâhilinde yaşayacak kırsal nüfus 10.000 kişi olarak öngörülmüştür.

5.1.2. Mersin-Geçiş Planlama Alt Bölgesi -Silifke, Mut, Erdemli İlçeleri

Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi’ni oluşturan Silifke, Mut ve Erdemli İlçelerinin nüfus projeksiyonu çalışmaları sonucunda, planın hedef yılı olan 2035 yılındaki nüfusu 560.000 kişi olarak belirlenmiştir. İlgili alt bölge için hazırlanmış ve onaylı alt ölçekli mer’i imar planlarının öngördüğü nüfus büyüklüklerinin 1.500.000 kişi olduğu görülmektedir. Yapılan projeksiyon değerleri ile planlama sürecinde belirtilen yatırımların ve sektörel gelişmelerin ışığında kırsal yerleşmelerle merkezi kentsel alanlar arasında geçiş bölgesi niteliğindeki alanda 2035 yılı hedef nüfusu 1.010.000 kişi olarak kabul edilmiştir (Tablo 13). Buradan hareketle 2035 yılı için Mersin nüfusunun yaklaşık %38’inin Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi’nde yaşayacağı öngörülmektedir. Mevcutta söz konusu alanın Mersin nüfusunun yaklaşık %24’ünü barındırdığı düşünüldüğünde, bu alt bölgedeki oransal artış, dengeli gelişme ve merkez alandan nüfus yoğunluğunun azaltılması bağlamında değerlendirildiğinde il geneli için önemli katkı sağlayacaktır.

Mersin-Geçiş Planlama Alt Bölgesi için belirlenen kırsal nüfus 175.000 kişidir.

İlçe	Mevcut Nüfus (TÜİK 2014)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2025)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2035)	Mer’i Plan Kapasite Nüfusu	Hedef Nüfusu (2035)	Hedef Kentsel Nüfus (2035)	Hedef Kırsal Nüfus (2035)
Erdemli	132.938	200.000	250.000	650.000	450,000	395,000	55,000
Mut	62.354	100.000	110.000	250.000	160,000	110,000	50,000
Silifke	116.180	170.000	200.000	600.000	400,000	330,000	70,000
Toplam	311.472	470.000	560.000	1.500.000	1,010,000	835,000	175,000

Tablo 13. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri

Erdemli İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 132.938 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 200.000 kişi, 2035 yılı içinse 250.000 kişi olarak hesaplanmıştır. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 322.000-530.000 aralığında tanımlanmıştır. Mer'i alt ölçekli planların toplam kapasite nüfusu ise yaklaşık 650.000 büyüklüğündedir. Tüm bu değerlerin birlikte ele alınması sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Erdemli ilçesi için hedef nüfus 450.000 kişi olarak öngörülmüştür. Erdemli ilçesinde yaşayacak kırsal nüfus 55.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Mut İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 62.354 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 100.000 kişi, 2035 yılı içinse 110.000 kişi olarak hesaplanmıştır. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 101.000-162.000 aralığındadır. Mer'i alt ölçekli planların kapasite nüfusu ise yaklaşık 250.000 kişidir. Tüm bu değerlerin birlikte ele alınması sonucu Mersin İli Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Mut ilçesi için hedef nüfus 160.000 kişi olarak öngörülmüştür. Mut ilçe sınırları içinde kırsal yerleşimlerde nüfus 50.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Silifke İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 116.180 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 170.000 kişi, 2035 yılı içinse 200.000 kişi olarak hesaplanmıştır. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 273.000-425.000 aralığında tanımlanmıştır. Mer'i alt ölçekli planların toplam kapasite nüfusu ise yaklaşık 600.000 kişidir. Tüm bu değerler sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Silifke ilçesi için hedef nüfus 400.000 kişi olarak öngörülmüştür. Silifke ilçesinde yer alan kırsal yerleşimlerde nüfus 70.000 kişi olarak kabul öngörülmüştür.

5.1.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi - Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Gülnar İlçeleri

Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi'ni oluşturan Anamur, Aydıncık, Bozyazı ve Gülnar ilçelerinin nüfus projeksiyonu çalışmaları sonucunda, planın hedef yılı olan 2035 yılındaki nüfusu 252.000 kişi olarak belirlenmiştir. İlgili alt bölge için hazırlanmış ve onaylı alt ölçekli mer'i imar planlarının öngördüğü nüfus büyüklüklerinin 560.000 kişi olduğu görülmektedir. Yapılan projeksiyon değerleri ile planlama sürecinde belirtilen yatırımların ve sektörel gelişmelerin ışığında Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde 2035 yılı hedef nüfusu 312.000 kişi olarak kabul edilmiştir (Tablo 14). Buradan hareketle 2035 yılı için Mersin nüfusunun yaklaşık

%7,5'inin Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde yaşayacağı öngörülmektedir. Mevcutta da söz konusu alan Mersin nüfusunun yaklaşık %7,5'ini barındırmaktadır. Dolayısıyla Mersin bütünü içerisinde kırsal bir karakter sergileyen Batı Mersin Planlama bölgesi gelecekte de bu karakterini koruyarak devam ettirecektir.

Batı Mersin planlama bölgesi için belirlenen hedef kırsal nüfus 58.000 kişi olarak belirlenmiştir (Tablo 14).

İlçe	Mevcut Nüfus (TÜİK 2014)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2025)	Projeksiyon Yöntemleriyle Hesaplanan Nüfus (2035)	Mer'i Plan Kapasite Nüfusu	Hedef Nüfusu (2035)	Hedef Kentsel Nüfus (2035)	Hedef Kırsal Nüfus (2035)
Anamur	63.983	100.000	120.000	240.000	150,000	127,000	23,000
Aydıncık	11.241	18.000	32.000	20.000	32,000	27,000	5,000
Bozyazı	26.813	40.000	50.000	150.000	50,000	40,000	10,000
Gülnar	26.029	45.000	50.000	150.000	75,000	55,000	20,000
Toplam	128.066	203.000	252.000	560.000	307,000	254,000	58,000

Tablo 14. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Nüfus Değerleri

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Anamur İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 63.983 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 100.000 kişi, 2035 yılı içinse 120.000 olarak hesaplanmıştır. Mersin- Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 130.000-260.000 aralığındadır. Mer'i alt ölçekli planların hedef nüfusu ise yaklaşık 240.000 kişidir. Tüm bu değerlerin birlikte ele alınması sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Anamur ilçesi için hedef nüfus 150.000 kişi olarak öngörülmüştür. Anamur ilçesi için hedef kırsal nüfus, 23.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Aydıncık İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 11.241 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 18.000 kişi, 2035 yılı içinse 32.000 kişi olarak hesaplanmıştır. Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Aydıncık ilçesi için hedef kentsel nüfus 27.000 kişi olarak öngörülmüştür. Aydıncık ilçesi için hedef kırsal nüfus 5.000 kişi olarak öngörülmüştür.

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Bozyazı İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 26.813 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama

değeri 2025 yılı için 40.000 kişi, 2035 yılı içinse 50.000 olarak hesaplanmıştır. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 46.000-110.000 aralığındadır. Mer'i alt ölçekli planların hedef nüfusu ise yaklaşık 150.000 kişidir. Tüm bu değerlerin birlikte ele alınması sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Bozyazı ilçesi için hedef nüfus 50.000 kişi olarak öngörülmüştür. Bozyazı ilçesi için hedef kırsal nüfus 10.000 kişi olarak öngörülmüştür.

Gülner İlçesi

TÜİK'in ADNKS'ne göre ilçenin 2014 yılı nüfusu 26.029 kişidir. Üssel Fonksiyon, En Küçük Kareler ile Bileşik Faiz yöntemleriyle elde edilen nüfus projeksiyonlarının ortalama değeri 2025 yılı için 45.000 kişi, 2035 yılı içinse 50.000 olarak hesaplanmıştır. Mersin-Adana 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yerleşmenin 2025 yılı hedef nüfusu, 56.000-78.000 aralığındadır. Mer'i alt ölçekli planların hedef nüfusu ise yaklaşık 150.000 kişidir. Tüm bu değerlerin birlikte ele alınması sonucu Çevre Düzeni Planı Revizyonu'nda Gülner ilçesi için hedef nüfus 75.000 kişi olarak öngörülmüştür. Gülner ilçesi için hedef kırsal nüfus 20.000 kişi olarak öngörülmüştür.

5.2. Sektörel Dağılım ve İstihdam

5.2.1. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi - Tarsus, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli ve Çamlıyayla İlçeleri

Ülkemiz bütünündeki ekonomik dengeler, işsizlik durumu, ulusal ve uluslararası göç durumu vb. konular düşünüldüğünde Mersin İli için tespit edilen 0,32 gerçek aktivite oranının devam edeceği saptanmıştır. Böylelikle Mersin bütününde 1.308.800 çalışan sayısına ulaşılmıştır. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde, nüfusla doğru orantılı olarak, toplam çalışan sayısının yaklaşık % 67'sinin çalışacağı saptanmıştır. Tarım çalışan sayısının % 57'si, sanayi çalışan sayısının % 79'unun ve hizmetler çalışanlarının % 71'inin Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde istihdam edileceği ön görülmektedir. Mersin bütünündeki çalışma alanlarının yaklaşık % 41'i bu alt bölgede planlanmıştır. Toplam tarım alanının % 38'i, sanayi alanının % 65'i ve hizmetler sektörünün ise % 61'inin Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde özgülülmüştür. (Tablo 15).

İlçe	Hedef Nüfus	Çalışan Sayısı (Aktivite oranı: 0,32)	Sektörel Dağılım (%)			Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı (kişi)			Sektörlerin Alan Dağılımı (%)			Sektörlerin Alan Dağılımı (ha.)		
			Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler
Akdeniz	410.000	131.200	15	40	45	19.680	52.480	59.040	73	11	16	17.654	2.506	3.892
Mezitli	400.000	128.000	40	15	45	51.200	19.200	57.600	91	2	7	9.454	176	771
Toroslar	600.000	192.000	35	25	40	67.200	48.000	76.800	92	2	6	17.707	283	1162
Yenişehir	540.000	172.800	25	20	55	43.200	34.560	95.040	85		15	4001		729
Tarsus	790.000	252.800	30	20	50	75.840	50.560	126.400	94	3	3	101.808	2.770	3.512
Çamlıyayla	40.000	12.800	45	10	45	5.760	1.280	5.760	98		2	4501		71
Toplam/Ortalama	2.780.000	889.600	30	23	47	266.880	204.608	418.112	91	3	6	155.125	5.735	10.137

Tablo 15. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035)

Tarsus İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Tarsus ilçesinde 2035 yılı için 252.800 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %30'unun Tarım Sektörü'nde, %20'sinin Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %50'lik dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %94'ü tarım alanı, %3'ü sanayi alanı ve %3'ü hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

Akdeniz İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Akdeniz ilçesinde 2035 yılı için 131.200 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %15'inin Tarım Sektörü'nde, %40'ının Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %45'lik dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %73'ü tarım alanı, %11'i sanayi alanı ve %16'sı hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

Toroslar İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Toroslar ilçesinde 2035 yılı için 192.000 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %35'inin Tarım Sektörü'nde, %25'inin Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %40'lık dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %92'si tarım alanı, %2'si sanayi alanı ve %6'sı hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

Yenişehir İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Yenişehir ilçesinde 2035 yılı için 172.800 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %25'inin Tarım Sektörü'nde, %20'sinin Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %55'lik dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %85'i tarım alanı ve %15'i hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Yenişehir İlçesi'nde bu ölçekte herhangi bir Sanayi Alanı planlanmamıştır. Yenişehir ilçesinde Sanayi sektöründe çalışanların ağırlıklı olarak Akdeniz ve Tarsus'taki sanayi alanlarında çalışacağı düşünülmektedir. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

Mezitli İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Mezitli ilçesinde 2035 yılı için 128.000 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %40'ının Tarım Sektörü'nde, %15'inin Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %45'lik dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %91'i tarım alanı, %2'si sanayi alanı ve %7'si hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

Çamlıyayla İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Çamlıyayla ilçesinde 2035 yılı için 12.800 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel eğilimler irdelendiğinde, bu çalışan nüfusun %45'inin Tarım Sektörü'nde, %10'unun Sanayi Sektörü'nde ve geri kalan %45'lik dilim içerisindekilerin Hizmetler Sektörü'nde çalışacağı kabul edilmiştir. Çalışma alanlarının %98'i tarım alanı, ve %2'si hizmetler sektörü için özgülenmiştir. Burada yaşayan ve sanayi sektöründe çalışanların ilçe dışında ağırlıklı olarak Tarsus ilçesinde yer alan sanayi alanlarında çalışacakları varsayılmaktadır. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 15'ten takip edilebilir.

5.2.2. Mersin-Geçiş Planlama Alt Bölgesi-Silifke, Mut, Erdemli İlçeleri

Mersin İli için analitik çalışmalar sonucu elde edilen 0,32 gerçek aktivite oranının devam ettirilmesi sonucu ulaşılan 1.308.800 çalışan sayısı içinde bu alt bölgenin aldığı pay %25.5 (323.200 çalışan) olarak belirlenmiştir. Mersin bütünündeki çalışma alanlarının (tarım, sanayi ve hizmet alanları) yaklaşık % 48,8'i bu alt bölgede planlanmıştır. Bölge içinde çalışanların sektörel dağılımına bakıldığında, %46 tarım, %15 sanayi, %39 hizmetlere pay verilmiştir (Tablo 16).

İlçe	Hedef Nüfus	Çalışan Sayısı (Aktivite oranı: 0,32)	Sektörel Dağılım (%)			Çalışan Sayılarının Sektörelere Göre Dağılımı (kişi)			Sektörlerin Alan Dağılımı (%)			Sektörlerin Alan Dağılımı (ha.)		
			Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler
Erdemli	450.000	144.000	50	15	35	72.000	21.600	50.400	95	2	3	36.725	571	1.323
Mut	160.000	51.200	50	15	35	25.600	7680	17.920	98	1,5	0,5	75.857	976	208
Silifke	400.000	128.000	40	15	45	51.200	19.200	57.600	98	0,8	1,2	60.023	660	808
Toplam/ Ortalama	1.010.000	323.200	46	15	39	148.800	48.480	125.920	97	1,3	1,7	172.605	2.207	2.339

Tablo 16. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035)

Mut ilçesi bölge içinde nüfus ve çalışan sayısı açısından diğer ilçelerden ayrılan, kırsal karakteri daha baskın bir yerleşmedir. İlçenin; İl dâhilinde Silifke ve konumu nedeniyle kuzeyinde yer alan Karaman İli ile ticari ve pazar ilişkilerinin kuvvetli olduğu görülmektedir. Eğitim, sağlık ve resmi ilişkiler bağlamında değerlendirildiğinde bu hizmetleri hem kendi içinde karşıladığı, hem de daha üst kademe merkezlerle etkileşim halinde olduğu anlaşılmaktadır. Doğusundaki yerleşmeler Silifke İlçesi'nin, kuzeyinde yer alan mahalleler ise Karaman İli'nin hizmet etki alanında kalmaktadır. Bu ilişki nedeniyle ilçe bu alt bölge içinde ele alınmıştır.

Erdemli İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Erdemli ilçesinde 2035 yılı 144.000 çalışan nüfusun var olacağı kabul edilmiştir. Sektörel dağılıma ilişkin kabuller ve eğilimlere göre çalışan nüfusun %50'si (72.000) tarım sektöründe, %15'i (21.600) sanayi sektöründe ve geri kalan %35'in (50.400) de hizmetler sektöründe çalışacağı öngörülmüştür. Çalışma alanlarının %95'i tarım alanı, %2'si sanayi alanı ve %3'ü hizmetler sektörü kullanımına ayrılmıştır. Konuya ilişkin sayısal değerler Tablo 16'de yer almaktadır.

Mut İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Mut ilçesinde 2035 yılı için çalışan nüfusu 51.200 öngörülmüştür. Sektörel dağılıma göre çalışan nüfusun %50'si (25.600) tarım sektöründe, %15'i (7680) sanayi sektöründe ve geri kalan %35'in (17.920) de hizmetler sektöründe çalışacağı öngörülmüştür. Çalışma alanlarının %98'i tarım alanı , %1,5'i sanayi alanı ve %0,5'i hizmetler sektörü kullanımı için planlanmıştır (Tablo 16).

Silifke İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu hedef nüfus ve aktivite oranı kabulleri doğrultusunda, Silifke İlçesi 2035 yılı için öngörülen nüfus üzerinden belirlenen çalışan sayısı 128.000 olarak kabul edilmiştir. Çalışan nüfus içinde tarım sektörünün payı %40 (51.200), sanayi sektörünün payı %15 (19.200), hizmet sektörünün payı ise %45 (57.600) olarak belirlenmiştir. Çalışma alanlarının %98'i tarım alanı , %0,8'i sanayi alanı ve %1,2'si ise hizmetler sektörüne ayrılmıştır (Tablo 16).

5.2.3. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi - Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Gülnar İlçeleri

Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi için 2035 yılı nüfusu 307.000 olarak belirlenmiş, analitik çalışmalarda öngörülen 0,32 gerçek aktivite oranının devam ettirilmesi kabulüyle çalışan sayısının 98.240 kişi olması hedeflenmiştir. 2000 yılı TÜİK verilerine göre sektörel dağılıma bakıldığında tarım sektörünün istihdam içinde başat sektör olduğu ardından hizmetlerin geldiği görülmektedir. Planın öngördüğü kimlikler bağlamında alt bölgede tarımsal faaliyetlerin yanı sıra ekonomik gelişme ve istihdam olanaklarının yaratılmasında hizmet sektörünün de öncü olması ilkesiyle sektörel dağılımdaki payı arttırılmıştır. Bu kapsamda bölgede çalışan sayısının dağılımına bakıldığında tarım %52, sanayi %6 ve hizmet sektörü %42 olarak belirlenmiştir. (Tablo 17).

İlçe	Hedef Nüfus	Çalışan Sayısı (Aktivite oranı: 0,32)	Sektörel Dağılım (%)			Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı (kişi)			Sektörlerin Alan Dağılımı (%)			Sektörlerin Alan Dağılımı (ha.)		
			Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Tarım	Sanayi	Hizmetler
Anamur	150.000	48.000	50	3,5	46,5	24.000	1.680	22.320	97,5	1,8	1,7	17.397	127	310
Aydıncık	32.000	10.240	45	10	45	4608	1024	4608	94	3	3	4.990	185	156
Bozyazı	50.000	16.000	52	3	45	8.320	480	7.200	96,8	0,2	3	14.372	32	454
Gülnar	75.000	24.000	60	10	30	14.400	2.400	7.200	96	3,6	0,4	48.322	1836	169
Toplam/Ortalama	307.000	98.240	52	6	42	51.084	5.894	41.262	96	2,5	1,5	85.081	2.180	1.089

Tablo 17. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Sektörel Dağılım (2035)

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Anamur İlçesi

Hedef nüfusu 150.000 kişi planlanan Anamur'da 2035 yılı için çalışan sayısı 48.000 kişidir. Çalışan nüfusun %50'si (24.000) tarım sektöründe, %3,5'i (1680) sanayi sektöründe ve geri kalan %46,5'in (22.320) hizmetler sektöründe istihdam etmesi öngörülmüştür. Çalışma alanlarının sektörlere göre dağılımına bakıldığında; %97.5'i tarım alanı, %0,8'i sanayi alanı ve %1,7'si hizmetler sektörü kullanımı için planlanmıştır (Tablo 17).

Aydıncık İlçesi

Aydıncık ilçesi için 2035 yılı hedef nüfusu 32.000 kişi, çalışan sayısı ise 10.240 kişi olarak belirlenmiştir. Tarım ve hizmetler sektörünün çalışan sayısı içinde %45 ile eşit oranda pay alması öngörülürken sanayi sektörünün payı %10 (1024) hedeflenmiştir. Çalışma alanlarının sektörlere göre dağılımı ise % 94'ü tarım alanı, %3'ü sanayi alanı ve %3'ü hizmetler sektörü kullanımına ayrılmıştır (Tablo 17).

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ ONAMA SINIRI 20/02/2023

Bozyazı İlçesi

İlçe için 2035 yılı nüfusu 50.000 kişi, bu öngörü bağlamında çalışan sayısı da 24.000 kişi olarak hedeflenmiştir. Çalışanların sektörel dağılımında tarım sektörü (%52, 8320) ve hizmet sektörü (%45, 7200) ön plana çıkmakta, ardından %3 (480) oranla sanayi sektörü gelmektedir. Sektörlerin alansal dağılımına bakıldığında; %96,8'i tarım alanı, %0,2'si sanayi alanı ve %3'ü hizmetler sektörü kullanımı için ayrılmıştır (Tablo 17)

Gülnar İlçesi

İlçenin nüfusu 2035 yılı için 75.000 kişi öngörülmüş ve çalışan sayısı da bu nüfus kestirimi üzerinden 24.000 kişi hesaplanmıştır. Çalışan nüfusun sektörel dağılımında tarımın (%60, 14.400) ön plana çıktığı görülmektedir. Ardından hizmetler (7200) ve sanayi sektörü (2400) gelmektedir. İlçede planlanan çalışma alanlarının %96'sı tarım alanı, %2,5'i sanayi alanı ve %1,5'i hizmetler sektörü kullanımına ayrılmıştır (Tablo 17)

5.3. Arazi Kullanım Kararları

5.3.1. Çevre Düzeni Planı Revizyonu İl Bütünü Arazi Kullanım Dağılımı

Mersin İli genelinde plan arazi kullanım kararlarının dağılımına bakıldığında, İlin %89'unun Orman ve Tarım Alanlarından oluştuğu görülmektedir. Kuzey alanlara çıktıkça yoğunlaşan orman dokusunu, güney ve güneydoğu kesimlerinde mutlak tarım alanları tamamlamakta; yerleşik alanların özellikle kıyı kesimlerde yoğunlaştığı Mersin İlinde, plan kararları da özellikle sahil bandı ve D-400 karayolu aksı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Sanayi, lojistik, kentsel servis alanları gibi faaliyetlerin plan bütününde en yoğun olarak mevcut eğilime paralel olarak, Akdeniz ilçesi ve Adana il sınırı arasındaki D-400 aksı üzerinde gelişmesi öngörülürken; tercihli kullanım kararlarının ise en yoğun olarak Mezitli ilçesinden Anamur ilçesine kadar olan D-400 karayolu aksı ve kıyı arasında kalan alanlarda gelişmesi planlanmıştır. (Tablo 18)

MERSİN İLİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	991.632
TARIM ALANI	412.811
MERA ALANI	60.204
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	43.286
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	340
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	107
ENERJİ ÜRETİM ALANI	1.531
HAVAALANI	1.336
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	340
KENTSEL GELİŞME ALANI	9.903
KENTSEL SERVİS ALANI	3.953
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	145
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	3.059
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	18.491
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	32.135
KIYI TESİSLERİ ALANI	766
LOJİSTİK BÖLGE	1.252
MERKEZİ İŞ ALANI	517
MESİRE ALANI	127
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	1.014
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	5.145
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	1.874
SERBEST BÖLGE	124
SU YÜZEYİ	11.599
TALİ MERKEZ	2.602
TERMİNAL	45
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	2.597
ÜNİVERSİTE ALANI	630
TOPLAM	1.604.615

Tablo 18. Çevre Düzeni Planı Revizyonu Arazi Kullanım Dağılımı

5.3.2. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi, Mersin İli'nde nüfusun en yüksek olduğu bölgedir. Sürdürülebilir ve dengeli gelişme hedefiyle, merkezi iş alanını içeren alanda nüfus baskısını engellemek amacıyla diğer alt bölgelere de önemli yatırım kararları getirilmiştir. Fakat planlama yaklaşımında; bölgenin üst kademe merkez niteliği korunmuştur. Etki alanı uluslararası ölçeğe yayılan lojistik merkez öngörüsü, yük taşımacılığında önemli bir odak haline gelen bölgede var olan liman alanına ek olarak Mersin Konteyner Limanı'nın planlanması ve Tarsus'ta inşa halinde olan havaalanı yatırımıyla desteklenmektedir.

Lojistik odakların bu alt bölge içinde yığılması ve terminaller arası ilişkilerin otoyol ve demiryolu bağlantılarıyla kuvvetlendirilmesi, yük akışının kent içi ulaşım olumsuz etkilerini minimize etmeyi sağlayacaktır. Yük taşımacılığı dışında, yolcu taşımacılığının da gerçekleşeceği havaalanı projesi; ilin ülke içinde kültürel, doğal ve tarihi değerleriyle turizm destinasyonunda yer bulması için katkı sağlayacaktır.

Ayrıca alt bölgede yer alan kırsal yerleşim alanlarındaki doğal ve kültürel varlıkların zenginliği ve çeşitliliği turizm ve eko-tarım, organik tarım vb. tarım türleri ile rekreasyon faaliyetlerinin geliştirilmesi açısından önemli bir potansiyel arz etmektedir. Bu kapsamda planda turizm ve günübirlik rekreasyon faaliyetlerinin yanı sıra yerel istihdamı güçlendirmek farklı tarım türlerinin yöre halkı için cazip ve ekonomik olarak da sürdürülebilir bir faaliyet şeklinde gelişmesi, bu faaliyetlere yönelik hizmetlerin iyileştirilmesi, tanıtım faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, potansiyeli olan bölgelerde turizme uygun alt ve üst yapının geliştirilmesiyle turizmin sürdürülebilir kılınması suretiyle turizmin kırsal alan ekonomisine katkısının arttırılmasına yönelik plan kararları alınmıştır.

Üst düzey merkez niteliğindeki alt bölgede planlanan turizm alanlarının yanı sıra; Üniversite, Fuar, Panayır ve Festival Alanı gibi işlevler kent gelişimine katkıda bulunacaktır. 2035 yılı il nüfusunun % 67'sini barındıran alt bölgenin kent ve yakın çevresine hizmet eden işlevlerine ek olarak Tarsus ilçesinde büyük ölçekli tarım alanı (101.808 ha.) ve Toroslar'daki mera alanları varlığı (11.312 ha.) tarım sektörünü ön plana çıkarmaktadır.

Bu bağlamda; katma değeri daha yüksek üretime olanak verecek ve entegre tesisleri de barındıran organize tarım ve hayvancılık alanları önerilmiştir. Bölge sınırları içinde sanayi alanlarının ileri teknoloji kullanan, katma değeri yüksek üretim yapan, insan ve çevre sağlığına duyarlı bir yapıya kavuşturulması öngörülmektedir. Bu alt bölgede yer seçimi çalışmaları devam eden Tarsus Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kesinleştirilmesi halinde Tarsus'un tarım kapasitesinin de destekleneceği öngörülmektedir.

DOĞU MERSİN P. A. B. PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	205,560
TARIM ALANI	155,125
MERA ALANI	11,369
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	33,730
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	164
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	85
ENERJİ ÜRETİM ALANI	427
HAVAALANI	1,012
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	257
KENTSEL GELİŞME ALANI	5,425
KENTSEL SERVİS ALANI	3,606
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	131
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	2,191
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	11,550
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	14,582
KIYI TESİSLERİ ALANI	660
LOJİSTİK BÖLGE	1,137
MERKEZİ İŞ ALANI	517
MESİRE ALANI	20
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	729
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	2,266
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	1,758
SERBEST BÖLGE	124
SU YÜZEYİ	1,738
TALİ MERKEZ	1,645
TERMİNAL	33
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	339
ÜNİVERSİTE ALANI	487
TOPLAM	456,477

Tablo 19. Doğu Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Tarsus İlçesi

İlde nüfus ve istihdam dağılımında en büyük paya sahip olan Tarsus İlçesi'nde ekonomik gelişmenin sağlanması ve uzmanlaşmış merkez niteliğinin kazandırılması amacıyla ilçenin dinamikleri de değerlendirilerek mevcut yapıyı destekleyecek işlevler getirilmiştir.

Tarsus İlçesi arazi kullanımında baskın işlevin tarım alanları (toplam alanın % 53,47'si) olduğu görülmektedir. Doğal arazi örtüsünü koruyan planlama ilkeleri doğrultusunda tarımsal üretimden elde edilen gelirin arttırılmasına yönelik olarak AR-GE faaliyetlerini de içeren, sanayi kümelenmesine olanak sağlayacak Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları planlanmıştır. Bu kapsamda, ilçenin kuzeyinde Pirömerli, Belen, Kızılçukur, İnköy, Olukkoyağı, Kurbanlı ve Boğazpınar'da Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları önerilmiştir. Tarsus'ta planlanan sanayi alanları D-400 karayolunun kuzeyi ve güneyinde yer almaktadır.

Tarımsal üretim kadar sanayi sektörünün de ön planda olduğu ilçenin merkezi konumu ve güçlü karayolu-demiryolu bağlantıları ilçeyi havaalanı yatırımı için elverişli hale getirmiştir. İnşa halinde olan Çukurova Bölgesel Havaalanı projesi, önemli ulaşım türlerinin kesişim noktasında yer alan Tarsus'ta lojistik merkezlerin gelişiminde önemli bir rol üstlenecektir.

Tarsus Yenice'de Havaalanı projesi ile birlikte bölgeye gelecek ürünlerin depolanması ve taşınmasının organize edilmesi adına, lojistik bölge önerisi getirilmiştir. Bölge, TCDD'nin mevcut lojistik bölgesi ile entegre edilerek, D-400 karayolunun kuzeyinde, havaalanı bağlantısının D-400 çıkışında konumlandırılmıştır. Yenice'de D-400'ün güneyi ise sanayinin gelişimine ayrılarak; önerilen lojistik bölgenin, bölgede yer seçecek sanayi alanlarını da destekleyeceği öngörülmüştür.

Diğer taraftan Yenice-Tarsus Merkez arasında kalan D-400 karayolu hattının güneyi ve kuzeyi, mevcut eğilim dikkate alınarak "Kentsel Servis Alanı" olarak önerilmiştir. Yine bu bölgede, D-400'ün kuzeyinde, Mahmutağa mahallesi civarında Adana ve Mersin İllerine hizmet edebileceği öngörülen, üretilen ürünlerin sergilendiği, pazarlama-tanıtım faaliyetlerine imkân sağlayacak, uluslararası ölçekte gelişebilecek bir "Fuar Alanı" da öngörülmektedir.

Ayrıca; tarihi ve doğal çevrenin sunduğu olanaklarla ilçede kış turizmi (Karboğazı Mevkii), kültür turizmi ve agro turizm faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği turizm bölgeleri öngörülmüştür. Kültür turizmi daha çok arkeolojik alanların kümelendiği bölgede yer almaktadır. Tarsus sahil kesiminde ise T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ilan edilen ve planlanan "Kazanlı Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi" yer almaktadır. Ek olarak Tarsus ilçesinde İnanç Turizmi açısından öne çıkan değerler; Makam-ı Şerif Cami ve Danyal Peygamber Kabri (Merkez), Eshab-ı Kehf Mağarası, Ulu Cami ve St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu, St. Paul Anıt Müzesi'dir. Yayla turizmi ise ilçenin kuzeyine doğru yayla özelliği

gösteren alanlarda konumlanmıştır. Agro turizm ise Organize Hayvancılık Alanınının da yer aldığı Boğazpınarı Mevkii'nde öngörülmektedir.

TARSUS İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	62.486
TARIM ALANI	101.808
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	8.000
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	127
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	52
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	1.012
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	148
KENTSEL GELİŞME ALANI	1.398
KENTSEL SERVİS ALANI	1.148
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	633
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	2.666
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	5.935
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	281
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	20
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	729
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	1.663
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	546
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	1.273
TALİ MERKEZ	517
TERMİNAL	5
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	
ÜNİVERSİTE ALANI	113
TOPLAM	182.378

Tablo 20. Tarsus İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Akdeniz İlçesi

Mersin Limanı'nı barındıran Akdeniz İlçesi'nde entegre ulaşım sisteminin sunduğu olanakların yanı sıra bölgede yer alan sanayi alanlarının yığılma avantajı kullanılarak lojistik bölge işlevinin geliştirilmesi öngörülmüştür. Sanayi, lojistik ve serbest bölge gibi önemli çalışma alanlarının yoğunlaştığı yerleşmenin Mezitli, Yenişehir ve Toroslar ilçeleri ile işyeri-konut ilişkisi bağlamında ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi yönünde kararlar geliştirilmiştir. İleri teknolojik unsurları da barındıran sektörlerin yer seçmesinin planlandığı yerleşmede, bu sektörlerde istihdam edecek nüfusun ihtiyaçlarına yönelik yaşam kalitesi yüksek gelişme alanları için kentsel ölçekte hizmet edecek yeşil ve spor alanı önerileri de getirilmiştir.

Depolama ve sanayi alanları, D-400 karayolunun kuzeyinde Karacailyas mahallesi doğusu ve batısında, Ataş Akaryakıt Depolama tesisinin çevresinde ve kuzeyinde, Karaduvar mahallesinin kuzeyinde kalan bölgelerde ve Mersin limanının art bölgesinde konumlanmıştır. Mersin merkez ilçeleri içinde kentsel alanlarda sıkışan küçük imalathaneler ve tamirhanelerin çalışma alanları içinde yeniden organize edilebilmesi amacıyla ise Tırmıl Küçük Sanayi Sitesi doğu istikametinde genişletilmiş ve plan kararlarına Kentsel Servis Alanı olarak işlenmiştir. İlçenin kuzey sınırında, Parmakkurdu mahallesi sınırlarında bölgenin tarımsal üretimini desteklemesi amacıyla Organize Tarım Alanı önerisi getirilmektedir.

Akdeniz ilçesinde temelde iki turizm türü yer almaktadır. Bunlardan birincisiGünöbirlik Turizm Alanlarıdır. Söz konusu turizm türüne ilişkin alanlar Karaduvar ve Kazanlı mahallelerinin sahil kesimlerinde önerilmiştir. İkinci turizm türü ise Kültür Turizmi'ne ilişkindir. Akdeniz ilçesinin yanı sıra Yenişehir ve Toroslar ilçelerindeki sit alanları vb. kültürel değerlerin ziyaret edilmesi noktasında bu üç ilçeye de hizmet edebilecek nitelikte olması düşünülerek MİA içerisinde lokasyonu belirlenmiştir.

AKDENİZ İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	2.853
TARIM ALANI	17.654
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	364
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	37
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	24
ENERJİ ÜRETİM ALANI	427
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	67
KENTSEL GELİŞME ALANI	741
KENTSEL SERVİS ALANI	1.920
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	581
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.605
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	667
KIYI TESİSLERİ ALANI	643
LOJİSTİK BÖLGE	332
MERKEZİ İŞ ALANI	465
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	144
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	1.212
SERBEST BÖLGE	124
SU YÜZEYİ	
TALİ MERKEZ	280
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	1
ÜNİVERSİTE ALANI	
TOPLAM	28.221

Tablo 21. Akdeniz İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Toroslar İlçesi

Yerleşmede en büyük paya sahip arazi kullanım türü % 50,58 oranla orman alanlarıdır. MİA alanını içeren ilçede, hinterlandında kalan yerleşmelerin ticaret ve hizmet ihtiyacını karşılayacak nitelikte işlev tanımlaması önem kazanmıştır. Bu kapsamda büyük alan kullanımı gerektiren kamu kuruluş alanı, kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanı, konut dışı kentsel çalışma alanı gibi fonksiyonlar hizmetlere eşit erişimin sağlanması için öncelikli hale gelmiştir. Özellikle E-90'nın kuzeyinde yer alan Dorukkent ve E-90'a yakın yerleşmelerin kent merkezi ile bütünleşme sorunu gözlenmektedir. Bununla birlikte söz konusu alanların kentin merkeziyle ilişki kurması kuzeyden güneye yolculuğun artmasına neden olmaktadır. Bölgede bulunan gelişme alanlarının nüfusu çekecek yeni yatırım kararları ile desteklenmesi kent içi hareketliliği ve kent toprağını daha verimli kullanılmasının önünü açacaktır. Buradan hareketle Toroslar ilçesinde Üniversite Alanı, Terminal, Tali Merkez ve Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı planlanmıştır. Bilgi teknolojileri, çevre bilimleri vb. konularda yenilikçi sektörel gelişmelere öncülük eden, AR-GE çalışmaları üzerinden sanayi ile işbirlikleri gerçekleştiren, teknoloji geliştirme parklarını içermesi planlanan üniversite alanı önerisi gerçekleştirilmiştir.

Toroslar ilçesindeki sanayi alanı ise Lojistik Bölge olarak ayrılan alanın güneyinde bulunmaktadır. Başka bir deyişle sanayi ve depolama alanları Toroslar-Tarsus ilçeleri arasındaki D-400 karayolu aksı üzerinde konumlanmıştır. Toroslar ilçe merkezinin kuzeyinde, otoyolun güneyinde kalan bölgede ise "Kentsel Servis Alanı" planlanarak, kentsel alanlarda sıkışan küçük sanayi imalathaneleri ve mevcut küçük sanayi sitelerinin bu bölgeye toplanması ve organize edilmesi hedeflenmiştir. Toroslar ilçesinin kuzeyinde Değnek, Karabahtır, Kerimler, Hacgediği ve Aladağ yöresinde ise Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı önerilmiştir.

Toroslar ilçesinde ağırlıklı olarak eko-turizm ve yayla turizm planlanmıştır. Bunun temelde iki hedefi bulunmaktadır Bunlardan birincisi eko-turizmin doğal değerlere ve kırsal yaşama zarar vermemesi, ikincisi ise kırsal kalkınmaya destek verecek bir değere sahip olmasıdır. Yayla turizmi ise ilçede yayla özelliği gösteren alanlarda konumlandırılmıştır. Bunların yanı sıra ilçenin yerleşik alanının kuzeyinde, iki adet günübirlik turizm alanı belirlenmiştir. İlçe sınırlarındaki diğer turizm değeri ise termal alanlar olarak görülmektedir. Bu bağlamda termal turizmin desteklenmesi adına potansiyel bir bölge de planda önerilmektedir.

TOROSLAR İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	48.112
TARIM ALANI	17.707
MERA ALANI	11.312
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	8.346
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	1.333
KENTSEL SERVİS ALANI	396
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	60
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	269
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	2.518
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	3.918
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	524
MERKEZİ İŞ ALANI	18
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	283
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	154
TALİ MERKEZ	117
TERMİNAL	28
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	16
ÜNİVERSİTE ALANI	11
TOPLAM	95.122

Tablo 22. Toroslar İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Yenişehir İlçesi

540.000 nüfus öngörülen Yenişehir İlçesi, Mersin İli içinde hizmetler sektörünün ön plana çıktığı ve gelecekte de merkezi iş alanı, üniversite, büyük alan kullanımı gerektiren kamu kuruluş alanları ve diğer hizmet fonksiyonlarıyla önemli istihdam olanaklarının sunulacağı bir yerleşme olarak planlanmıştır. Planda MİA olarak planlanan alanın çok büyük bir bölümü Akdeniz ilçesinde yer alırken yaklaşık 34 Hektar MİA alanı Yenişehir ilçesinde bulunmaktadır. MİA'nın yanısıra ilçede 243 hektar büyüklükte Tali Merkez Alanı bulunmaktadır.

Mersin Üniversitesi – Çiftlikköy Kampüsü ve Yenişehir Kampüsü ile bir adet yüksek öğretim alanı bu ilçe sınırları içinde yer almaktadır.

Yaklaşık 500 yat kapasiteli, geri sahasında alışveriş merkezleri, restoran ve kafeler gibi çeşitli sosyal aktivite alanları bulunan, sadece yat turizmine değil Mersin İlinin bütününe hitap eden Mersin Marina alanı da Kıyı Tesisleri Alanı olarak plan kararlarına işlenmiştir.

Yönetim, finans genel ifadeyle hizmet odaklı gelişme eğilimine göre öngörülen çalışma alanlarına paralel olarak 1.038 ha. Kentsel Gelişme Alanı önerilmiştir. Hizmet etki alanı bütün ili kapsayan yerleşmede, hem ilçe nüfusuna hem de hinterlandında kalan yerleşmelere hizmet edecek sosyal ve rekreatif donatılara yer verilmiştir. Bu bağlamda planda, kıyı alanı boyunca ve E-90 otoyolunun kuzeyinde kentsel ve bölgesel yeşil alanlar yer almaktadır. Bunun yanı sıra ilçe merkezinin kuzeyinde bölge parkı niteliğinde, komşu ve çevre ilçelerin tamamına hizmet edecek bir bölgesel yeşil alanda plan kararları içinde yer almaktadır. Bununla birlikte Değirmençay'da eko-turizme yönelik işlevlerin yer alması planlanmıştır.

YENİŞEHİR İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	4.462
TARIM ALANI	4.001
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	218
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	1.038
KENTSEL SERVİS ALANI	28
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	42
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	535
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	2.290
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	442
KIYI TESİSLERİ ALANI	17
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	34
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	14
TALİ MERKEZ	243
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	
ÜNİVERSİTE ALANI	355
TOPLAM	11.429

Tablo 23. Yenişehir İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Mezitli İlçesi

Orman alanı varlığının ilçeden aldığı payın yaklaşık % 65,38 ile yüksek olduğu görülmektedir. Nüfusun artışı ve göçle birlikte 2000'lerden itibaren ilçede yer alan ikinci konut alanları birinci konut alanlarına dönüşme eğilimindedir. Yerleşmenin ekonomisinde mevcutta da baskın rol üstlenen turizm ve tarım sektörünün gelişimine öncelik verilerek istihdam olanaklarının yaratılması hedeflenmektedir.

Kıyı alanlarının hem turizm tesisi, hem de konut kullanımı içermesi nedeniyle bu alanlar planda Tercihli Kullanım Alanı olarak planlanmıştır. Bu alanlar turizm faaliyetleri ağırlıklı olmak üzere, konut ve bunların tamamlayıcısı olan ticari ve sosyal kültürel faaliyetlerin de yer alabileceği alanlardır. Bu alanların yanı sıra planda Günübürlük Turizm faaliyetlerini içeren kararlar da getirilmiştir.

Mezitli ilçesinde Alternatif Turizm olanaklarından temel olarak dört turizm türü yer almaktadır. Bunlardan birincisi kültürel turizmdir. Söz konusu turizm türü Mezitli'de arkeolojik alanlarında kümelendiği bölgede konumlandırılmıştır. İkincisi Fındıkpınarı Kırsal Yerleşim Merkezi'nde planlanan eko-turizmdir. Mihrican, Güzle, Yıldırım, Fındıkpınarı ve Bozon Güzlesi çevresinde yayla turizminin gelişmesi öngörülmektedir.

İlçe genelinde planlanan 467 hektarlık Tali Merkez Alanı genellikle önemli anayollar boyunca uzanan konut altı ticaret alanlarından oluşmaktadır.

Yaklaşık 9500 hektarlık tarım alanı ve ağırlıklı olarak Narenciye bahçelerinin yer aldığı Mezitli'de üretim ve katma değeri yüksek ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, tek elden sevk ve idare edildiği Organize Tarım Alanı planlanmıştır.

Mezitli ilçesi sınırları içerisinde sanayi alanı bulunmamakla birlikte, 114 hektarlık Kentsel Servis Alanı önerisi bulunmaktadır.

İlçede planlanması düşünülen 1 adet Atık Su Tesisleri Alanına da plan kararlarında yer verilmiştir.

MEZİTLİ İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	26.644
TARIM ALANI	9.454
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	83
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	9
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	783
KENTSEL SERVİS ALANI	114
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	29
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	111
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.433
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	1.071
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	176
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZYİ	67
TALİ MERKEZ	467
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	306
ÜNİVERSİTE ALANI	8
TOPLAM	40.755

Tablo 24. Mezitli İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Çamlıyayla İlçesi

Nüfus büyüklüğü ve kimliği alt bölgede yer alan diğer ilçelerden farklılaşan Çamlıyayla yerleşmesi kırsal karakteriyle ön plana çıkmaktadır. İlçede, hizmet ve tarıma dayalı ekonomik gelişme öngörüsü nedeniyle Organize Tarım ve Hayvancılık Alanına yer verilmemiştir. Yayla kimliğinin korunması amacıyla alternatif turizm türlerine öncelik verilmesi planlanan yerleşmenin kuzey ve güney çeperlerinde, Sebil, Fakılar, Belçınar, Darıpınarı, Esenyurt, Sarıkavak, Sarıkoyak yerleşmelerinde ve Çamlıyayla kent merkezinin kuzeyinde yayla turizminin kümelenebileceği alanlar önerilmiştir. Bununla birlikte Fakılar ve Sebil’de ekoturizm, Sarıkavak Kırsal Yerleşim Merkezi’nde agro-turizm önerilmiştir. Ayrıca Gözne’den Çamlıyayla’ya giden yol üzerinde Turizm Bölgesi planlanmıştır.

Doğal değerleriyle ön plana çıkan ilçede, orman alanı varlığı ilçenin yaklaşık % 70’ini oluşturmaktadır. İlçenin yaklaşık %20’si (16.719 ha) Kayalık-Taşlık Alanlardan oluşmakta olup bu alanlar planda Doğal Karakteri Korunacak Alan olarak gösterilmiştir. İlçe genelinde yaklaşık 4.500 hektar alan ise Tarım Alanıdır.

İlçede Sarıkavak ve Giden yerleşmelerinin kuzeyinde 42 hektarlık bir alanda Katı Atık Depolama Tesisi önerisi vardır.

ÇAMLIYAYLA İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	61.003
TARIM ALANI	4.501
MERA ALANI	57
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	16.719
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	42
KENTSEL GELİŞME ALANI	132
KENTSEL SERVİS ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	62
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.038
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	2.549
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	230
TALİ MERKEZ	21
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	16
ÜNİVERSİTE ALANI	
TOPLAM	86.370

Tablo 25. Çamlıyayla İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

5.3.3. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Kırsal yerleşmelerle, kentsel merkez arasında geçiş alanı olarak tanımlanan planlama alt bölgesinde arazi kullanım dağılımı; nüfus kabulü, öngörülen istihdam ve sektörel dağılımı, korunması gereken alanlar, orman ve tarım alanı varlığı, bölgenin potansiyelleri ve sorunları üzerinden şekillenmiştir. Bu bağlamda ilgili alt bölgede gelişme eğilimleri ve doğal-yapay eşikler göz önünde bulundurularak çevresel sürdürülebilirlik ilkesine bağlı kalarak, istihdam olanaklarının çeşitlendirilmesine yönelik planlama kararları getirilmiştir. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi, arkeolojik ve kentsel sit alanlarının, Göksu Havzası'nın varlığı nedeniyle korunması gereken doğal alanların yoğunlaştığı, tarım ve hizmetler sektörünün ekonomide başat rol üstlendiği aynı zamanda barındırdığı doğal değerler nedeniyle turizm açısından da öncelikli bölgelerden biridir.

Diğer taraftan ulusal ve uluslararası ulaşım bağlantılarının sağlanması ve il bütünü için tanımlanan lojistik merkezi kimliğinin varlığı alanda ikinci bir havaalanı yatırımını gerekli kılmaktadır. Alt bölgenin coğrafi konumu ve karayolu bağlantılarının güçlü olması nedeniyle havaalanı yatırımının Erdemli İlçesi'nde gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Alt bölge içinde yetiştirilen özel ürünlerin varlığı, organize tarım alanlarının gelişimi için önem arz etmektedir. Diğer taraftan, öngörülen nüfusun ve yakın çevresi eğitim gereksinimlerinin karşılanması, aynı zamanda araştırma ve üretim merkezlerini içeren eğitim ve teknoloji alanlarının geliştirilmesi için Erdemli ve Silifke ilçesinde üniversite alanı öngörülmüştür. Planda yer alan arazi kullanım dağılımına bakıldığında, bu gereksinimlerin ve ilkesel yaklaşımların yansıdığı görülmektedir (Tablo 26).

MERSİN GEÇİŞ P. A. B. PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	500.297
TARIM ALANI	172.605
MERA ALANI	40.654
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	6.875
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	160
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	18
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	324
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	43
KENTSEL GELİŞME ALANI	2.683
KENTSEL SERVİS ALANI	208
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	14
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	600
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	3.929
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	11.212
KIYI TESİSLERİ ALANI	88
LOJİSTİK BÖLGE	115
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	97
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	285
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	2.012
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	75
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	8.394
TALİ MERKEZ	703
TERMİNAL	4
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	1.063
ÜNİVERSİTE ALANI	131
TOPLAM	752.589

Tablo 26. Mersin Geçiş Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Erdemli İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu arazi kullanım dağılımına bakıldığında; Erdemli İlçesi'nde % 61.80 oranla alansal dağılımda, en yüksek payın mutlak korunması gereken orman alanları olduğu görülmektedir. İlçe genelinde tarım alanları da %18'lik bir orana sahiptir. Hayvancılık sektörünün başat göstergelerinden mera alanlarının varlığı; ilçe bütününden aldığı % 15,04 pay, 30.116 ha.'lık büyüklük ile hayvansal ürünlerin üretimi ve sektörün gelişimi açısından önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda; ormancılık, tarım ve hayvancılık faaliyetlerini çeşitlendirmek ve geliştirmek amacıyla sektöre dayalı sanayi alanlarının kümeleneyeceği Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları önerilmektedir. Camili, Barıtlar, Güneyli ve Karaahmetli mahalleri sınırlarında iki adet Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı plan kararlarına işlenmiştir.

Erdemli ilçesi, Silifke ve Mut ilçeleri arasında en düşük tarım alanı büyüklüğüne sahip (30.008 ha.) ilçedir. Kıyı ve sit alanları varlığı nedeniyle⁴ deniz ve kültür turizmi faaliyetlerini destekleyecek konaklama alanlarının geliştirilmesi için turizm alanları öngörülmüştür. Turizm ile ilgili kültürel değerlerin kümelendiği bölgelerde Kültür Turizmi, yayla özelliği gösteren alanlarda (Erdemli ilçe sınırlarının görece geometrik merkezine tekabül eden) yayla turizmi ile eko-turizm alanları önerilmiştir.

Önceden de değinildiği üzere il bütünündeki merkezi konumu, karayolu ulaşım sisteminde erişilebilirlik açısından bağlantıları güçlü bir yerleşme olması nedeniyle havaalanı Erdemli ilçesinde planlanmıştır. İlin artan nüfusu ve gelişen kentsel merkez kimliği nedeniyle sosyal altyapının da güçlendirilmesi gereği doğmuş, bu kapsamda üniversite alanı önerilmiştir.

⁴ Silifke ve Erdemli ilçeleri il bütünündeki kentsel ve arkeolojik sit alanlarının %90'ına sahiptir.

ERDEMLİ İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	123.717
TARIM ALANI	36.725
MERA ALANI	30.116
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	665
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	10
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	14
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	324
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	33
KENTSEL GELİŞME ALANI	1.148
KENTSEL SERVİS ALANI	67
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	189
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.301
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	3.918
KIYI TESİSLERİ ALANI	13
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	571
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	197
TALİ MERKEZ	434
TERMİNAL	
TERCİHLİ TURİZM BÖLGESİ	613
ÜNİVERSİTE ALANI	122
TOPLAM	200.177

Tablo 27. Erdemli İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Mut İlçesi

Alt bölge içinde alansal büyüklüğü en fazla olan ilçedir ve alt bölgede yer alan diğer ilçelerde olduğu gibi, orman alanı varlığı ilçe alanının % 66 oranla (186.188 ha.) büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Aynı zamanda alansal olarak, alt bölge içinde tarım alanı varlığının (75.857 ha.) en büyük olduğu ilçedir. Mut ilçesi; zeytin, bulgur, kayısı gibi özel ürün yetiştiriciliği, küçükbaş hayvancılık ve arıcılık faaliyetleriyle öne çıkmaktadır. Tarımsal nüfusun yerinde istihdamının sağlanması ve nüfus artış hızı seyrinin korunması, dengeli gelişme stratejisi kapsamında ilçede küçük sanayi alanı ve tarımsal faaliyetlerden elde edilen hammaddelerin işlenerek katma değeri yüksek ürünlere dönüşümü için organize tarım bölgesi ve hayvancılık faaliyetlerinin önem kazandığı alanda Organize Hayvancılık Alanı fonksiyonlarına yer verilmiştir. İlçe için gerçekleştirilmiş plan öngörülerinde, yaşam kalitesinde belirleyici olan, yerleşim sakinlerinin rekreatif faaliyetlerini karşılamak amacıyla kamusal kullanıma açık kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanları ve mesire alanları fonksiyonuna yer verilmiştir.

Yukarıdaki arazi kullanım öğeleri dışında Mut farklı turizm türleri açısından da potansiyel arz etmektedir. Bunlardan birincisi yayla özelliği gösteren alanlarda, özellikle ilçenin doğusunda yayla turizmi önerilmiştir. Bununla birlikte ilçede yer alan Alahan Manastırı inanç turizmi açısından alternatif bir turizm işlevinin ilçede yer almasını sağlamıştır. Arkeolojik alanlar gibi kültürel değerlerin kümelendiği bölgelerde kültür turizmi, Agro-turizm Dağpazarı ve Hacıahmetli gibi kırsal yerleşim merkezlerinde ve Diştaş yerleşmesinde yer alması planlanmıştır.

MUT İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	186.188
TARIM ALANI	75.857
MERA ALANI	6.279
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	1.688
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	3
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	572
KENTSEL SERVİS ALANI	52
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	11
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	116
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	751
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	2.971
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	97
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	165
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	976
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	6.165
TALİ MERKEZ	142
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	
ÜNİVERSİTE ALANI	
TOPLAM	282.033

Tablo 28. Mut İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Silifke İlçesi

Tarımsal faaliyetlerde, özellikle örtü altı yetiştiriciliğinde çilek üretimiyle ön plana çıkan ilçede önceden belirtildiği üzere tarımdan elde edilen gelirin arttırılması amacıyla Yenisu mahallesi kuzeyinde Organize Tarım Alanı önerilmiştir. Arkeolojik sit alanları ve Silifke-Mut Karayolu güzergâhı boyunca kuzeye doğru Silifke İlçesi'nde eğimin 500 metrenin üzerine çıktığı yükselti kuşaklarında yayla yerleşmelerinin varlığı kültür ve eko-turizm gibi alternatif turizm faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için önemli olanaklar sunmaktadır. Bu olanakların değerlendirilmesi için ilçe sınırlarında belli bölgelerde farklı turizm türlerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Ayrıca Meryemlik (Aya Tekla), Zeus Tapınağı ve Kilise ve Cennet Obruğu- Meryem Ana Kilisesi'nin varlığı inanç turizminin planda yer almasını sağlamıştır. Ayrıca doğa turizmi türlerinden olan rafting Derinçay ile güneydeki Değirmendere arasında gelişebileceği öngörülmektedir. Ayrıca doğal plaj ve kumsal varlıkları değerlendirildiğinde, Göksu Deltası'nın doğusunda günübirlik turizm bölgeleri önerilmektedir.

Silifke ilçesi sınırları içindeki Silifke Organize Sanayi Bölgesi mevcut hali ile plan kararlarına işlenmiştir. Bunun yanı sıra 465 hektarlık Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı önerisi getirilmiştir.

Taşucu SEKA Limanı'nın uluslararası bir liman olarak tam kapasite ile faaliyete geçmesiyle birlikte doğacak lojistik ihtiyaçlar öngörüldüğünde, plan kararlarında SEKA Limanı arkasının "Lojistik Bölge" olarak planlanması önerilmektedir. Ayrıca ilçe genelinde 89 hektarlık Kentsel Servis Alanı da planlanmıştır.

SİLİFKE İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	190.392
TARIM ALANI	60.023
MERA ALANI	4.259
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	4.522
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	150
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	1
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	10
KENTSEL GELİŞME ALANI	963
KENTSEL SERVİS ALANI	89
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	3
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	295
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.877
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	4.323
KIYI TESİSLERİ ALANI	75
LOJİSTİK BÖLGE	115
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	120
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	465
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	75
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	2.032
TALİ MERKEZ	127
TERMİNAL	4
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	450
ÜNİVERSİTE ALANI	9
TOPLAM	270.379

Tablo 29. Silifke İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

5.3.4. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Kırsal karakteri ile ön plana çıkan Batı Mersin Planlama Alt Bölgesinde alınan arazi kullanım kararları; bölgenin ekonomik gelişiminde mevcut doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması ve tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirin arttırılması ilkesel yaklaşımına dayandırılmıştır. Verimli tarım topraklarını (85.081 ha.) ve orman varlığını (285.775 ha.) barındıran Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Gülnar ilçelerinde kırsal yerleşmelerin alansal büyüklüğü kentsel yerleşim alanlarının neredeyse üç katıdır. Orman alanı büyüklüğü alt bölge içinde yaklaşık % 72 gibi yüksek bir orana sahiptir.

Nüfus artış hızının düşme eğiliminde olduğu alt bölgenin kırsal nüfusunun 2035 yılı için 58.000 kişi olması planlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda; alt bölgede nüfus kaybını önlemek için, istihdam olanaklarının çeşitliliğini sağlamaya yönelik alternatif turizm türlerinin yer alacağı turizm bölgeleri planlanmıştır.

Ayrıca alt bölgede önerilen Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları ile tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen ürünlerin entegre tesislerde işlenerek, katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi ve yığılma ekonomilerinin sağladığı avantajlar kullanılarak ticari faaliyetlerin canlandırılması hedeflenmektedir. Söz konusu Organize Tarım Ve Hayvancılık Alanları; Anamur'da Karalarbahşiş Mevkii, Aydıncık'ta Karaseki, Bozyazı'da Tekedüzü ile D-400 arası, Gülnar'da ise Delikkaya, Hisarkuşak, Bardat, Yarmasu ve Kuskan'ın kuzeyinde yer almaktadır. Alt bölgedeki limanlar; küçük ölçekli yat limanı ve balıkçı barınağı olarak kullanılacak tesisler olarak öngörülmüştür. Ayrıca planda, Gülnar ve Anamur ilçelerinde Üniversite Alanı yer almıştır (Tablo 29).

Alt bölge içinde bulunan yerleşmelere ulaşılabilirlik ve pazar bağlantılarının sağlanabilmesi için ulaşım altyapısının geliştirilmesi hedefiyle mevcut karayollarının kademesinin arttırılması ve hem yük hem de yolcu taşımacılığının gerçekleştirileceği demiryolu bağlantıları öngörülmüştür. Bu kapsamda alt bölgeyi önemli ölçüde etkileyecek; Adana'dan gelen Anamur, Bozyazı ve Aydıncık ilçe merkezlerinin kuzeyinden geçerek Antalya'ya bağlanan demiryolu aksı planlanmıştır. Karayolu bağlantılarına bakıldığında, alt bölgede D-400 karayolunun birinci kademe ulaşım aksı olduğu görülmektedir. Bu aksa bağlanan; özellikle Aydıncık, Bozyazı ve Anamur ilçelerini Mut, Gülnar'a ve sonrasında Karaman ve Konya illerine bağlayan kuzey güney doğrultusundaki yollar güçlendirilerek ikinci derece ulaşım aksı olarak kurgulanmıştır. Ayrıca kuzey güney akslarını birbirine bağlayan; kırsal yerleşme merkezlerinin ve Gülnar gibi ilçe merkezlerinin üzerinde olan, doğu-batı aksında mevcut yollar güçlendirilerek üçüncü derece bağlantı yolları önerilmiştir.

Yine bu bölgede Gülnar ilçe sınırları içerisinde yer alan ve bir devlet yatırımı niteliğinde olan Nükleer Güç Santrali, planlama kararlarında Enerji Üretim Alanı olarak gösterilmiştir.

BATI MERSİN P.A.B. PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	285.775
TARIM ALANI	85.081
MERA ALANI	8.181
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	2.681
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	16
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	4
ENERJİ ÜRETİM ALANI	1.082
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	40
KENTSEL GELİŞME ALANI	1.795
KENTSEL SERVİS ALANI	139
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	268
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	3.012
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	6.341
KIYI TESİSLERİ ALANI	18
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	10
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	1.057
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	41
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	1.467
TALİ MERKEZ	254
TERMİNAL	8
TERCİHLİ TURİZM BÖLGESİ	1.195
ÜNİVERSİTE ALANI	12
TOPLAM	398.477

Tablo 30. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi Arazi Kullanım Dağılımı

Anamur İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu arazi kullanım dağılımına bakıldığında; Anamur İlçesi'nde yaklaşık % 76 lık oranla alansal dağılımda en büyük payın mutlak korunması gereken orman alanları olduğu görülmektedir. Söz konusu orman alanı varlığı 100.810 ha.'dır. Anamur ilçesinde tarım faaliyetleri başat sektör olarak ortaya çıkmaktadır. Plan kapsamında, 2035 yılı için, ilçenin sektörel dağılımında tarım sektörünün % 50'lik pay ile birinci sektör olarak belirlenmiş olması, bu durumu desteklemektedir. Tarım alanları % 13,lük bir paya, mera alanları ise %5 lik değere sahiptir. Bu bağlamda; tarım faaliyetlerini çeşitlendirmek ve sektöre dayalı sanayi alanlarının kümeleneyeceği Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı Karalarbahşiş Mevkii'nde geliştirilmiştir. Anamur ilçesi, Batı MersinPlanlama Alt Bölgesi içerisinde ikinci en yüksek tarım alanı büyüklüğüne sahiptir. Kıyı ve sit alanları varlığı nedeniyle deniz ve kültür turizmi faaliyetlerini destekleyecek konaklama alanlarının geliştirilmesi için Anamur merkez sahili ve Ören arasında Tercihli Kullanım Bölgesi öngörülmüştür. Bununla birlikte Çukurabanoz ve Karalarbahşiş Kırsal Yerleşme Merkezleri'nde eko-turizm alanları önerilmiştir. Bunun yanı sıra doğa turizmi alt türü olan dalış turizmi ile kültür turizmi alanları Anamur Ören sahil bölümünde planlanmıştır. Böylelikleilçe tarım sektöründen sonra hizmetler sektörünün de öne çıktığı bir bölge olarak düşünülmektedir. İlçenin artan nüfusu ve gelişen kentsel merkez kimliği nedeniyle sosyal altyapının da güçlendirilmesi gereği doğmuş, bu kapsamda planda Ören mahallesinde Üniversite Alanı (Anamur Meslek Yüksek Okulu) kurgulanmıştır.

Anamur'un nüfusunun 2035 yılında iki katından daha fazla olacağı düşünüldüğünde gerek kentsel gerekse kırsal yerleşmelerde yaklaşık yerleşik alan kadar kırsal ve kentsel gelişme alanları kurgulanmıştır. Ayrıca ilçe merkezinde Tali Merkez alanı planlanmış ve D-400karayolu üzerinde, meskûn alanın doğusunda bulunan Küçük Sanayi Alanı planda mevzuat gereği "Kentsel Servis Alanı" olarak gösterilmiş ve kapasitesi arttırılmıştır.

ANAMUR İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	100.810
TARIM ALANI	17.397
MERA ALANI	7.477
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	1.880
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	16
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	3
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	344
KENTSEL SERVİS ALANI	47
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	182
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	1.265
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	2.018
KIYI TESİSLERİ ALANI	2
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	127
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	453
TALİ MERKEZ	34
TERMİNAL	4
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	389
ÜNİVERSİTE ALANI	9
TOPLAM	132.457

Tablo 31. Anamur İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Aydıncık İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu arazi kullanım dağılımına bakıldığında; Aydıncık İlçesi'nde % 80 oranla alansal dağılımda en büyük payın mutlak korunması gereken orman alanları olduğu görülmektedir. Söz konusu orman alanı varlığı 30.684 ha.'dır. Aydıncık ilçesi kırsal karaktere sahip bir yerleşmedir. Aydıncık'ta tarım ve hizmetler faaliyetleri başat sektör olarak ortaya çıkmaktadır. Plan kapsamında, 2035 yılı için, ilçenin sektörel dağılımında her iki sektörde % 45'lik paya sahiptir.

Tarım faaliyetlerini çeşitlendirmek ve sektöre dayalı sanayi alanlarının kümeleneyeceği Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı Karaseki Mahallesi'nde öngörülmüştür. Bahsi geçen Organize Tarım ve Hayvancılık Alanı planlama alt bölgesinin ikinci büyük Organize Tarım ve Hayvancılık Alanıdır (185 ha.). Gerek Organize Tarım ve Hayvancılık Alanının büyüklüğü gerekse ilçesinin doğusunda D-400 karayolunu Gülnar'a bağlayan yol üzerinde konumlanan "Kentsel Servis Alanı (KSS)"nin varlığı, planlama alt bölgesinde sanayi sektörünün Gülnar ile birlikte % 10'luk paya sahip olduğu iki ilçeden biri olarak karşımıza çıkmasına neden olmaktadır. Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi içerisinde ikinci en yüksek tarım alanı büyüklüğüne sahiptir.

Kıyı ve sit alanları varlığı nedeniyle deniz ve kültür turizmi faaliyetlerini destekleyecek konaklama alanlarının geliştirilmesi için Aydıncık merkez ve Yenikaş Mahallesi sahil kesimlerinde tercihli kullanım öngörülmüştür. İlçenin artan nüfusu ve gelişen kentsel merkez kimliği nedeniyle sosyal altyapının da güçlendirilmesi gereği doğmuş, bu kapsamda planda Aydıncık'taki limanın çevresinde Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanı planlanmıştır. Ayrıca ilçe merkezinin yüklenecek alt ölçek fonksiyonlarla birlikte tali merkez olarak gelişmesi öngörülmektedir. Bununla birlikte Duruhan gibi yayla özelliği gösteren alanlarda kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla yayla turizmi önerilmiştir. Ayrıca turizm bölgeleri içerisinde Soğuksu Mevki'nde derenin deniz ile buluştuğu nokta ve çevresinde gününbirlik turizm, Aydıncık merkezde ise kültür turizmi planlanmıştır.

AYDINCIK İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	30.684
TARIM ALANI	4.990
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	298
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	365
KENTSEL SERVİS ALANI	34
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	15
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	581
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	710
KIYI TESİSLERİ ALANI	11
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	185
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	
TALİ MERKEZ	17
TERMİNAL	
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	189
ÜNİVERSİTE ALANI	
TOPLAM	38.079

Tablo 32. Aydıncık İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Bozyazı İlçesi

Çevre Düzeni Planı Revizyonu arazi kullanım dağılımına bakıldığında; Bozyazı İlçesi'nde yaklaşık % 78 oranla alansal dağılımda en büyük payın mutlak korunması gereken orman alanları olduğu görülmektedir. Söz konusu orman alanı varlığı 64.657 ha.'dır. Bozyazı ilçesinde kırsal karaktere sahip bir yerleşmedir. İlçedeki kırsal yerleşik alan kentsel yerleşik alanın üç katı olarak planlanmıştır. Bozyazı ilçesinde % 52'lik bir pay ile tarım faaliyetleri başat sektör olarak ortaya çıkmaktadır. Plan kapsamında, 2035 yılı için, ilçenin sektörel dağılımında ikinci önemli sektör ise hizmetler olup % 45'lik paya sahiptir.

Tarım faaliyetlerini çeşitlendirmek ve sektöre dayalı sanayi alanlarının kümeleneyeceği Organize Tarım Alanı, Tekedüzü Mahallesi ile D-400 arasındaki alanda geliştirilmiştir. Bununla birlikte Küçük Sanayi Alanı ile Tali Merkez işlevleri Bozyazı Merkez'de D-400 karayolu üzerinde konumlandırılmıştır. Kıyı ve sit alanları varlığı nedeniyle deniz ve kültür turizmi faaliyetlerini destekleyecek konaklama alanlarının geliştirilmesi için Bozyazı sahil kesimlerinde tercihli kullanım bölgesi öngörülmüştür. Bu ilçede önemli iki teknik alt yapı alanı planda yer almıştır. Bunlardan birincisi ilçenin doğusunda Çelenli Mevkii'ne doğru Katı Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Tesisi, ikincisi de yerleşmenin merkezinde konumlanan Atık Su Artıma Tesisi'dir. Söz konusu iki teknik alt yapı alanı çevrenin kirlenmesine yönelik önlemler olup planın sürdürülebilirlik ilkesiyle uyumludur.

Tüm bunlara ek olarak Bozyazı turizm bölgesine sahip olmasının yanı sıra alternatif turizm potansiyellerine de sahiptir. Bu çerçevede Bozyazı ilçesinin Karaman il sınırında yayla özelliği gösteren yerleşmelerinde yayla turizmi, ilçe merkezinde kültür turizmi ve Tekmen mahallesinin güneyinde ise doğal plaj alanı çevresinde günübirlik turizm alanı önerilmiştir.

BOZYAZI İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	64.657
TARIM ALANI	14.372
MERA ALANI	
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	182
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	1
ENERJİ ÜRETİM ALANI	
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	40
KENTSEL GELİŞME ALANI	539
KENTSEL SERVİS ALANI	10
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	51
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	662
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	1.424
KIYI TESİSLERİ ALANI	5
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	32
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	
TALİ MERKEZ	108
TERMİNAL	
TERCİHLİ TURİZM BÖLGESİ	579
ÜNİVERSİTE ALANI	
TOPLAM	82.662

Tablo 33. Bozyazı İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı

Gülner İlçesi

Gülner, Anamur ilçesi ile birlikte planlama alt bölgesinde farklı değerler ile öne çıkan iki ilçeden biridir. Çevre Düzeni Planı Revizyonu arazi kullanım dağılımına bakıldığında; Gülner İlçesi'nde yaklaşık % 64 oranla alansal dağılımda en büyük payın mutlak korunması gereken orman alanları olduğu görülmektedir. Söz konusu orman alanı varlığı 93.088 ha.'dır. Gülner ilçesi kırsal karaktere sahip bir yerleşmedir.

İlçedeki kırsal yerleşik alan kentsel yerleşik alanın yaklaşık üç katı olmakla birlikte artan nüfusun ihtiyacını karşılamak amacıyla belirlenen Gelişme Alanları ile söz konusu kırsal ve kentsel alanlara yönelik denge kurulmuştur. Bununla birlikte Gülner planlama alt bölgesinde tarım faaliyetleriyle öne çıkan bir ilçedir. 45.559 ha.'lık tarım alanıyla Batı Mersin Planlama Alt Bölgesi'nde en fazla tarım alanına sahiptir. İlçe içerisindeki payı ise yaklaşık % 32'dir. Plan kapsamında, 2035 yılı için, ilçenin sektörel dağılımında her iki sektörde % 60'lık paya sahiptir.

Tarım faaliyetlerini çeşitlendirmek ve sektöre dayalı sanayi alanlarının kümeleneyeceği Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları Hisarkuşak, Yarmasu, Bardat, Delikkaya ve Kuskan'da geliştirilmiştir. Söz konusu Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları Gülner'da sanayi sektörünün de gelişmesine neden olmuş ve sektörün %10'luk bir değer kazanmasının temel etkenlerinden birisi konumuna gelmesini sağlamıştır.

Planlama alt bölgesinin en az kıyı bandına sahip olan ilçesi olmasına rağmen barındırdığı değerler açısından Büyükeceli, Yanışlı ve Sipahili sahil alanları turizm bölgeleri olarak öngörülmüştür. Ayrıca ilçede alternatif turizm türlerine ilişkin potansiyeller bulunmaktadır. Bu çerçevede Mollaömerli ve Zeyne'ye agro-turizm önerilmiştir. Bunun dışında Şeyhömer, Mollaömerli ve Bereket yaylalarında ise yayla turizminin gelişmesi önerilmiştir. Turizm, kamu hizmetleri ile birlikte hizmetler sektörünün ilçe bütününde %30'luk bir değere sahip olmasını da beraberinde getirmektedir. İlçede Kırsal Yerleşim Merkezi olarak ise ulaşım bağlantıları da dikkate alındığında Çavuşlar, Bereket, Zeyne, Kuşkan ve Köseçobanlı yerleşimleri belirlenmiştir.

Bunların dışında ilçe sınırları içerisinde bulunan 1082 hektarlık Enerji Depolama Alanı (Nükleer Güç Santrali) hem ilçe hem de tüm Mersin İli için önemli bir yatırım kararıdır.

GÜLNAR İLÇESİ PLAN FONKSİYONLARI	ALAN DAĞILIMI (ha.)
ORMAN ALANI	89.624
TARIM ALANI	48.322
MERA ALANI	704
DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN	321
ASKERİ YASAK VE GÜVENLİK BÖLGESİ	
ATIK SU TESİSLERİ ALANI	
ENERJİ ÜRETİM ALANI	1.082
HAVAALANI	
KATI ATIK TESİSLERİ ALANI	
KENTSEL GELİŞME ALANI	547
KENTSEL SERVİS ALANI	48
KENTSEL VE BÖLGESEL SOSYAL ALTYAPI ALANI	
KENTSEL VE BÖLGESEL YEŞİL VE SPOR ALANI	20
KENTSEL YERLEŞİK ALAN	504
KIRSAL YERLEŞİK ALAN	2.189
KIYI TESİSLERİ ALANI	
LOJİSTİK BÖLGE	
MERKEZİ İŞ ALANI	
MESİRE ALANI	10
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	
ORGANİZE TARIM VE HAYVANCILIK ALANI	713
SANAYİ VE DEPOLAMA BÖLGESİ	41
SERBEST BÖLGE	
SU YÜZEYİ	1.014
TALİ MERKEZ	95
TERMİNAL	4
TERCİHLİ KULLANIM BÖLGESİ	38
ÜNİVERSİTE ALANI	3
TOPLAM	145.279

Tablo 34. Gülnar İlçesi Arazi Kullanım Dağılımı